

**UNIVERZITET U SARAJEVU
FAKULTET ISLAMSКИH НАUKA**

NASTAVNI PLAN I PROGRAM I CIKLUSA STUDIJA

Studijski program za *Imame, hatibe i muallime*

Februar 2020. godine

Ovaj program počiva na uvjerenju da su imam i njegova lokalna zajednica (džemat) temeljno obilježje organizacije Islamske zajednice u BiH i neupitna jezgra njene ukupne organizacione strukture. Ciljevi studija su: a) Osigurati cjelovito vjersko, intelektualno, moralno, društveno i kulturno obrazovanje i odgoj budućih imama, hatiba i muallima; b) Osposobiti ih za primjenu stečenih znanja u konkretnim životnim okolnostima; i c) Stjecanje znanja i sposobnosti kojim bi se doprinijelo da imami, hatibi, muallimi i muallime budu vođe i uzori u svojim zajednicama ali i izvan njih. Studij zadržava svoju naučno-humanističku narav, ali je više strukovni nego akademski, usmjeren na savladavanje aplikativnih znanja i vještina, senzibilan za praktične vjerske, duhovne, kulturne i društvene potrebe vjernika i Islamske zajednice, te za njihove bosanskohercegovačke te evropske posebnosti. Dakle, studij je zasnovan na binarnom modelu s fokusom na primjenjena znanja i, kao takav, neposredno odgovara na zahtjeve struke, a ne nauke; razvija prije svega funkcionalna znanja, vještine te opšte i profesionalne, prije svega generičke, kompetencije. Na studiju se posebna pažnja posvećuje izučavanju fundamentalnih mjerodavnih tekstova, tradicionalnih i savremenih, iz područja hanefijskog fikha, maturidijskog akaida, tefsira i hadisa. Studij traje šest semestara, a upisivali bi ga samo svršeni medresa. Svršenik ovog studija stiče stručni naziv: bachelor imameta, hatabeta i ta'lima.

Na kraju studijskog programa za obrazovanje imama, hatiba i muallima student će moći:

1. adekvatno razumijevati i koristiti temeljnu terminologiju iz islamskih nauka;
2. razumijevati i interpretirati tedžvidska pravila, pravilno učiti Kur'an i druge njemu samostalno i odgovorno poučavati;
3. stručno izložiti različita razumijevanja osnovnih izvora islama, posebno iz perspektive hanefijsko-maturidijske tradicije i adekvatno ih prezentirati u džematu-zajednici;
4. izložiti različita stajališta o glavnim temama iz područja tefsira, hadisa, akaida, fikha, uporednih religija, islamske etike, religijske pedagogije, religijske psihologije i studija islamske civilizacije;
5. predstaviti najznačajnije događaje, institucije i ličnosti iz povijesti islama;
6. izložiti povijesni razvoj i utjecaj najpoznatijih škola akaida, tefsira, hadisa i fikha, te derviških redova i kultura koje su se razvijale na prostoru Bosne i Hercegovine;
7. interpretirati i primijeniti temeljna doktrinarna, etička i socijalna učenja islama;
8. primijeniti osnovne pedagoško-psihološke i didaktičko-metodičke spoznaje i izvoditi kreativnu savremenu mektepsku nastavu;
9. izvršavati imamske i hatipske poslove;
10. analizirati vlastitu religioznost, kontekstualizirati teološka učenja i prepoznavati savremene oblike religijskog života;
11. razviti kvalitetnu komunikaciju s drugima, raditi u timovima te prihvatati druge i drugačije;
12. samostalno i odgovorno islamski djelovati i razvijati religijski život u džematu- zajednici;
13. pokazati sposobnost razumijevanja i komunikacije na dva strana jezika (arapski i engleski jezik) na osnovnom nivou.

TABELARNI PRIKAZ PREDMETA NA STUDIJSKOM PROGRAMU ZA IMAME, HATIBE I MUALLIME

I SEMESTAR		ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
			20		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) I	INKI 3101	1+1+1		5
2.	Uvod u tefsir	INTE 3106	2+0+1		5
3.	Uvod u osnove islamskog vjerovanja	INAK 3101	2+0+1		5
4.	Uvod u šerijatsko pravo	INFI 3107	2+0+1		5
5.	Uvod u metodologiju istraživanja	INOP 3101	2+1+1		5
6.	Fonetika i morfologija arapskog jezika	INAR 3105	2+1+1		5
II SEMESTAR			21		30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) II	INKI 3102	1+1+1		4
2.	Terminologija hadisa	INHA 3101	2+0+1		4
3.	Tematski tefsir I	INTE 3107	2+0+1		4
4.	Uvod u izučavanje kelama	INAK 3108	2+1+1		5
5.	Životopis Muhammeda, a.s. (Sira)	INHA 3105	2+0+1		4
6.	Sintaksa arapskog jezika	INAR 3106	2+1+1		4
7.	Imamsko-mualimska praksa I	INIM 3104	0+0+1		5
III SEMESTAR			26	3	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) III	INKI 3203	2+0+1		4
2.	Dimenzije sunneta	INHA 3202	2+0+1		4
3.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) I	INFI 3202	2+0+1		4
4.	Pedagogija	INRP 3201	2+1+1		4
5.	Ahlak	INIF 3207	2+0+1		4
6.	Arapski tekstovi	INAR 3207	2+1+1		4
7.	Engleski jezik	INOP3106	1+1+1		2
8.	Imam i društvo (praktikum)	INIM 3208	1+1+1	3	4
IV SEMESTAR			22	2	30
1.	Učenje Kur'ana (Kiraet) IV	INKI 3204	2+0+2		4
2.	Islamsko obredoslovlje (Ibadat) II	INFI 3203	2+0+1		4
3.	Uvod u studije islamske civilizacije	INIC 3201	2+0+1		4

4.	Imamet	INIM 3201	2+0+1	2	4
5.	Uvod u psihologiju	INRP 3202	2+1+1		5
6.	Engleski jezik za imame (ili neki drugi evropski jezik)	INOP 3202	2+1+1		4
7.	Imamsko-muallimska praksa II	INIM 3205	0+0+1		5

V SEMESTAR			23	6	30
-------------------	--	--	-----------	----------	-----------

1.	Savremene akademske teme	INAK 3309	2+0+1		4
2.	Šerijatsko personalno pravo	INFI 3304	2+1+1		5
3.	Historija islamske civilizacije do 1700.	INIC 3302	2+1+1		5
4.	Hatabet i vaz	INIM 3302	2+0+1	2	4
5.	Metodika vjerske nastave I	INRP 3303	2+0+1	2	4
6.	Menadžment neprofitnih organizacija	INIM 3309	1+1+1	2	4
7.	Izborni predmet	IN_04_	2+0+1		4

VI SEMESTAR			21	9	30
--------------------	--	--	-----------	----------	-----------

1.	Šerijatsko građansko i vakufsko pravo	INFI 3305	2+0+1		4
2.	Historija BiH i institucije IZ u BiH	INIC 3304	2+1+1		5
3.	Islamska misija (Da'va)	INIM 3303	2+0+1	2	4
4.	Historija islamske civilizacije nakon 1700.	INIC 3303	2+1+1		4
5.	Judaizam i kršćanstvo	INAK 3306	2+0+1		4
6.	Metodika vjerske nastave II	INRP 3304	2+0+1	2	4
7.	Imamsko-muallimska praksa III	INIM 3306	0+0+1	5	5

ZAJEDNIČKI IZBORNI PREDMETI¹		ŠIFRA	SATI	ECTS (praksa)	ECTS (ukupno)
1.	Domski odgoj	INRP 0419	2+0+1		4
2.	Edukometrija	INRP 0420	2+0+1		4
3.	Filozofija kulture	INIF 0409	2+0+1		5
4.	Hadiski tekstovi	INHA 0408	2+0+1		5
5.	Historija kur'anskoga teksta	INTE 0411	2+0+1		5
6.	Historija Osmanske države	INIC 0408	2+0+1		5

¹ Silabusi zajedničkih izbornih predmeta se nalaze u dokumentu Nastavni plan i program I ciklusa studija Studijski program *Islamske teologije*.

7.	Islamska kultura na Balkanu	INIC 0409	2+0+1	5
8.	Islamske institucije	INIC 0410	2+0+1	5
9.	Kiraet V	INKI 0405	2+0+1	5
10.	Konverzacija na arapskom jeziku	INAR 0408	2+0+1	5
11.	Kur'anski pravopis	INKI 0406	2+0+1	5
12.	Metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa	INHA 0409	2+0+1	5
13.	Normativni hadisi	INHA 0410	2+0+1	5
14.	Pedagoška komunikologija	INRP 0421	2+0+1	4
15.	Pedagoško djelovanje Muhammeda, a.s.	INHA 0411	2+0+1	5
16.	Teorije odgoja: islamska perspektiva	INRP 0424	2+0+1	4
17.	Povijest tumačenja Kur'ana u BiH	INTE 0412	2+0+1	5
18.	Pregled ranog muslimanskog mišljenja	INAK 0411	2+0+1	5
19.	Pregled učenja tesavvufa	INAK 0412	2+0+1	5
20.	Religija i pravo	INFI 0410	2+0+1	5
21.	Savremeni religijski pokreti	INAK 0413	2+0+1	5
22.	Socijalna psihologija	INRP 0422	2+0+1	5
23.	Studije genocida	INIC 0411	2+0+1	5
24.	Školska pedagogija	INRP 0423	2+0+1	4
25.	Tematski tefsir II	INTE 0413	2+0+1	5
26.	Tradicijske odgojne teme	INHA 0412	2+0+1	5
27.	Učenje judaizma i kršćanstva	INAK 0406	2+1+0	5
28.	Uvod u arabistiku	INAR 0409	2+0+1	5
29.	Predmeti sa drugih studijskih programa			
30.	Predmeti sa drugih fakulteta/univerziteta po odluci Komisije za priznavanje i Vijeća			

Šifra predmeta: INKI 3101	Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) I		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 15 Vježbe: 15 Seminar: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	1. Poznavanje i praktičan izgovor arapskih harfova; 2. Tečno učenje Kur'ana prema Hafsovom rivajetu.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Teorijsko i praktično usavršavanje studenata u oblasti učenja Kur'ana; Upoznavanje studenata sa metodologijom tedžvidske nauke.		
Tematske jedinice:	1. Uvod u tedžvidsku nauku (definicija, ciljevi, znanstveno utemeljenje, šerijatski status, oblasti izučavanja i dr.). 2. Melodioznost i ritamski nivoi u kiraetu. 3. Značenje termina: kiraet, rivajet, tarik, vedžh i tilavet; biografija imama Asima b. Ebi En-Nedžuda; biografija Hafsa b. Sulejmana. 4. Kur'anski konsonanti – tvorba vokala i grlenih konsonanata. 5. Artikulacija preostalih konsonanata; nazalizacija. 6. Svojstva konsonanata; realizacija kalkale. 7. Pravila u vezi s krupnim i tankim izgovorom konsonanata; artikulacija konsonanta <i>l i r</i> . 8. Rekapitulacija/test. 9. Definicija idgama – podjela, vrste i način realizacije. 10. Pravila u vezi s artikulacijom konsonanta <i>n</i> i nunacije (<i>nun sakin i tenvin</i>). 11. Pravila u vezi s artikulacijom konsonanta <i>m</i> (<i>mim sakin</i>). 12. Dužine – definicija, podjela i način realizacije. 13. Specifična pravila/termini u Hafsovom predanju. 14. Pravila u vezi s Istiazom i Besmelom. 15. Rekapitulacija svih oblasti.		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Poznavanje teorije tedžvida prema Hafsovom rivajetu; hifz prvih deset stranica Kur'ana.</p> <p><i>Vještine:</i> Korektan izgovor arapskih harfova i praktična realizacija svih tedžvidskih pravila prema Hafsovom rivajetu; tečno učenje Kur'ana prema Hafsovom rivajetu uz primjenu svih tedžvidskih pravila.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Mogućnost teorijskog objašnjenja i praktične demonstracije obrađenih tedžvidskih pravila.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja: 50% Vježbe: 50%		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Teorija: pismena provjera (test) Praktična primjena: usmena provjera.		
Literatura:	Obavezna:		

	<p>1. Dževad Šošić, <i>Tedžvid – Komentar Džezerije</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2019.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. Fadil Fazlić: <i>Tedžvid I – Pravila o učenju Kur'ana, a. š.</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 1997.,</p> <p>2. Abdul-Aziz Drkić, <i>Tedžvid – Predajni putevi Hafsovog rivajeta</i>, FIN, Sarajevo, 2017.</p>
--	--

Šifra predmeta: INTE 3106		Naziv predmeta: Uvod u tefsir	
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45	
		Predavanja: 30	
		Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i isaradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predočiti glavne informacije o formi i sadržaju Kur'ana; prezentirati značenja tefsirske terminologije i njihovu tefsirsku ulogu u otkrivanju značenja kur'anskog teksta; definirati glavne tefsirske termine u njihovom unutarnjem suodnosu i njihovo pozicioniranje unutar povijesnog konteksta škola tumačenja Kur'ana.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Definicija Kur'ana 2. sedmica: Objava Kur'ana 3. sedmica: Forma Kur'ana 4. sedmica: Historija Kur'ana 5. sedmica: Sedam harfova Kur'ana 6. sedmica: Kiraeti Kur'ana 7. sedmica: Podjela Kur'ana na mekkanska i medinska ajeta i sure 8. sedmica: Prvi parcijalni ispit 9. sedmica: Jezik i stil Kur'ana 10. sedmica: Povodi Objave Kur'ana 11. sedmica: Tefsirska podjela ajeta Kur'ana 12. sedmica: Derogirani i derogirajući ajeti 13. sedmica: Metode tumačenja Kur'ana 14. sedmica: l'džaz Kur'ana 15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> studenti stiču uvid u značenje najvažnijih termina iz područja tefsira i stiču temeljna znanja o formi i sadržaju Kur'ana.</p> <p><i>Vještine:</i> razvijaju sposobnost da procijene značaj tefsirske terminologije i njezine uloge u tumačenju Kur'ana.</p> <p><i>Kompetencije:</i> stiču kompetenciju da definiraju najvažnije tefsirske termine; da opišu formu i sadržaj Kur'ana; da ispravno shvate i pravilno razumiju sadržaj/e Kur'ana.</p>		

Metode izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije, prevođenje i analize tefsirskih termina
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Redovni: Prva parcijala 50 bodova; Završni ispit: 50 bodova Vanredni: Prva parcijala: 50 bodova; Završni ispit: 50 bodova.
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Prof. dr. Enes Karić, <i>Uvod u tefsirske znanosti</i> , Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1988. (str. 15-152; 177-182) 2. Dželaluddin Sujuti, <i>Itqan</i> , I dio, preveo s arapskog Almir Fatić, Sova Publishing, Sarajevo, 2012. (str. 34-38). <i>Dopunska:</i> 1. Prof. dr. Džemal Latić, <i>Terminologija tefsira</i> , Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005. 2. Dželaluddin Sujuti, <i>Itqan</i> , I dio, preveo s arapskog Almir Fatić, Sova Publishing, Sarajevo, 2012. 3. Nerkez Smailagić, <i>Uvod u Kur'an</i> , Zagreb, 1975. 4. Mehmed Handžić, <i>Uvod u tefsirsku i hadisku nauku</i> , Sarajevo, 1973. 5. Muhamed Tufo, <i>Temeljite tefsirske nauke</i> , reprint izdanje, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2004. 6. Jusuf Ramić, <i>Povodi objave</i> , Sarajevo, 1984. Muhamed Tufo, <i>Temeljite tefsirske nauke</i> , reprint izdanje, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2004. 7. Jusuf Ramić, <i>Povodi objave Kur'ana</i> , Sarajevo, 1984.

Šifra predmeta: INAK 3101	Naziv predmeta: Uvod u osnove islamskog vjerovanja		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i isaradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:			

<p>Cilj (ciljevi) predmeta:</p>	<p>Cilj predmeta je ponuditi pregled tradicionalnoga obrasca islamskoga vjerovanja kroz osnovnu analizu imanskih i islamskih šarti (vjera u Uzvišenog Allaha, u meleke, u objavljene Božije knjige, u Božije poslanike, u Kijametski dan i kada i kader, te svjedočenje, obavljanje namaza, davanje zekata, post i hadž).</p>
<p>Tematske jedinice:</p> <p><i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i></p>	<p>1. sedmica „Pregled klasične i savremene akademske literature“</p> <p>2. sedmica „Uvod u osnovnu terminologiju: vjera, vjerovanje, religija, obred“</p> <p>3. sedmica „Dimenzije vjere“</p> <p>4. sedmica „Vjerovanje u uzvišenoga Allaha“</p> <p>5. sedmica „Vjerovanje u Božije meleke“</p> <p>6. sedmica „Vjerovanje u Božije knjige“</p> <p>7. sedmica „Vjerovanje u Božije poslanike“</p> <p>8. sedmica „Vjerovanje u Posljednji dan“</p> <p>9. sedmica „Vjerovanje u sudbinu (<i>qadar</i>)“</p> <p>10. sedmica Test</p> <p>11. sedmica „Svjedočenje“</p> <p>12. sedmica „Namaz“</p> <p>13. sedmica „Zekat“</p> <p>14. sedmica „Post“</p> <p>15. sedmica „Hadž“</p>

<p>Ishodi učenja:</p>	<p><i>Znanje:</i> Polaganjem ovoga predmeta svršenici će: a) steći znanje o krucijalnim teološkim pojmovima b) steći bazična znanja i mogućnost osnovnog teološkog razviđanja imanskih i islamskih šarti.</p> <p><i>Vještine:</i> Polaganjem ovoga predmeta svršenici Fakulteta će biti u mogućnosti: a) adekvatno čitati osnovne akaiidske tekstove na našem jeziku; b) kompetentno razgovarati o temeljnim doktrinama religije islama sa džematlijama, predstavnicima medija, ali i pripadnicima drugih religijskih tradicija; c) moći detektirati nove oblike interpretiranja temelja i stubova religije islama.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Prilikom savladavanja tematike iz ovoga predmeta postižu se određene kompetencije za rad i u medijskom sektoru prilikom osnovnih predstavljanja temelja i stubova islama. Pored toga, stječu se i bazična znanja koja omogućavaju budućim imamima da podučavaju vjernike imanskim i islamskim šartima.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>1. eks katedra 35 %</p> <p>2. razgovor 30 %</p> <p>3. seminar 35 %</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<p><i>Redovni studenti:</i></p> <p>1. aktivnost na času (prisustvovanje i vježbe) 20%</p> <p>2. Prvi parcijalni ispit 40%</p> <p>3. Drugi parcijalni ispit 40%</p> <p><i>Vanredni studenti:</i></p> <p>1. Prvi parcijalni ispit 50%</p> <p>2. Drugi parcijalni ispit 50%</p>
<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Rešid Hafizović, „Uvod“, <i>Teološki traktati 1 – O načelima islamske vjere</i>, Zenica, Bemust, 1996., str. 9.-26.</p> <p>2. Rešid Hafizović, „Bog u islamu“, <i>Teološki traktati 1 – O načelima islamske vjere</i>, Zenica, Bemust, 1996.</p> <p>3. Adem Abdullah en-Nuri, „El-Vahj – Objava“, <i>Islamska Misao</i>, VI/84., br. 70, str. 21.-25.</p> <p>4. Adem Abdullah en-Nuri, „Odrednice i dosezanja poimanja vjerovjesništva“, <i>Islamska Misao</i>, VII/84, br. 69, str. 30.-39.</p> <p>5. Nedžad Grabus, „Svi su vjerovjesnici sačuvani od grijeha“, u: Nedžad Grabus (ur.), <i>Savremene akaiidske teme</i>, 2005., str. 257-263.</p> <p>6. Nedžad Grabus, „Jedan vjerovjesnik je bolji od svih evlija“, u: Nedžad Grabus (ur.), <i>Savremene akaiidske teme</i>, 2005., str. 275- 283.</p> <p>7. Halid Buljina, „Determinizam i indeterminizam“, <i>Glasnik</i>.</p>

	<p>8. Adnan Silajdžić, »Teološko tumačenje institucija islamskog vjerovanja«, u: Nedžad Grabus (ur.), <i>Savremene akadske teme</i>, 2005., str. 357-370.</p> <p>9. Adnan Silajdžić, <i>40 hadisa sa komentarom</i>, Fakultet islamskih nauka i el-Kalem, Sarajevo, 2017., str. 41-68.</p> <p>10. Adnan Silajdžić, O simboličkim značenjima zekata, u: Nedžad Grabus (ur.), <i>Savremene akadske teme</i>, 2005., str. 371-384.</p> <p>11. Samir Beglerović, „’Abd al-Qādir al-Ġaylānī i derviški red kaderija, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka i Hadži Sinanova tekija, 2009., str. 181-188; 210-217.; 263-81.</p> <p>12. Orhan Jašić, „O religiji i religioznosti“, „Logos“VI/2 br. 2. 2014. str. 83-111.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. Rešid Hafizović, <i>Teološki traktati 1: Osnovna načela islamske vjere</i>, Sarajevo, 1996.</p> <p>2. Rešid Hafizović, <i>Stubovi islama i džihad</i>, Sarajevo, 2015.</p> <p>3. Muhammed Hamidullah, <i>Uvod u islam</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1977.</p> <p>4. Seyyed Hossein Nasr, <i>Srce islama, trajne vrijednosti za čovječanstvo</i>, el-Kalem, Sarajevo, 2002.</p>
--	--

Šifra predmeta: INFI 3107	Naziv predmeta: Uvod u šerijatsko pravo		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i isaradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Ciljevi predmeta:	a) Upoznati studente sa značenjem temeljnih pojmova islamske pravne nauke, kao što su: Šerijat, fikh, idžtihad i dr.; b) Elaborirati razvoj islamske pravne nauke i prakse, prema hrološkom kriteriju, od objave Kur’ana i poslaničkog perioda do savremenog doba; c) Analizirati faktore i okolnosti koje su utjecale na razvoj različitih pravnih škola u islamu, te njihove metodološke i druge osobenosti; d) Diskutirati promjene u pravnim sistemima muslimanskih zemalja do kojih je došlo uslijed procesa evropske kolonizacije i prihvatanja evropskih zakona, kodifikacije i reforme islamskog prava u 19. i 20. st.; e) Analizirati ključne teme metodologije islamskog prava (<i>usulu-l-fikh</i>), i to pravno pravilo (<i>hukm šer’i</i>), izvore prava (<i>edille šer’ijje</i>), pravni subjekt (<i>el-</i>		

	<i>mahkumu 'alejhi</i>), originalno pravno zaključivanje (<i>idžtihad</i>), slijeđenje autoriteta u fikhu (<i>taklid</i>) i pravno mišljenje (<i>fetva</i>).
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u islamsku pravnu terminologiju. Karakteristike islamskog prava. Podjela islamskog prava. 2. Period objave Šerijata i period hulefai rašidina. 3. Period ranih škola šerijatskog prava. Fikh Imama Ebu Hanife. 4. Period klasičnih škola šerijatskog prava. Fikh imama Malika, Šafije i Ahmeda. 5. Period zaokruženja pravnog tumačenja i period slijeđenja pravnih škola (<i>taklid</i>). 6. Period recepcije stranih prava i pokušaja obnove islamske pravne misli 7. Kratak presjek historije šerijatskog prava u Bosni i Hercegovini. 8. Parcijalni ispit I 9. Šerijatskoppravna norma (<i>el-hukmu-š-šer'i</i>) I 10. Šerijatskoppravna norma (<i>el-hukmu-š-šer'i</i>) II 11. Izvori šerijatskog prava (<i>edille šer'ijje</i>) I 12. Izvori šerijatskog prava (<i>edille šer'ijje</i>) II 13. Originalno pravno zaključivanje (<i>idžtihad</i>), slijeđenje pravnih škola (<i>taklid</i>) 14. Pravno mišljenje (<i>fetva</i>) 15. Rezime i evaluacija.
Ishodi učenja:	<p>Studenti će nakon odslušanog i položenog predmeta biti u stanju da:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) definiraju ključne termine islamske pravne nauke, kao što su Šerijat, fikh, idžtihad i dr.; b) obrazlože historijski razvoj islamske pravne nauke i prakse i interpretiraju ključne karakteristike svake razvojne etape; c) razvrstaju kategoriju pravnog pravila (<i>hukm šer'i</i>) u podkategorije, definiraju ih i prepoznaju u konkretnim fetvama; c) objasne ulogu svakog pojedinog pravnog izvora u metodologiji islamskog prava i ilustriraju njihovu primjenu na primjeru konkretnih šerijatskih pravila (<i>ahkam šer'ijje</i>); d) prodiskutiraju o odnosu Šerijata, demokratije i temeljnih ljudskih prava.
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktivnost na predavanjima - 10 bodova - SeminarSKI rad – 20 bodova - Parcijalni ispit I – 35 bodova - Završni ispit (parcijalni ispit II) - 35 bodova

	<ul style="list-style-type: none"> - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja. <p><i>Vanredni studenti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Seminarski rad – 30 bodova - Parcijalni ispit I – 40 bodova - Završni ispit (parcijalni ispit II) - 40 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja.
<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fikret Karčić, <i>Historija šerijatskog prava</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005., 298 str. 2. Nedim Begović, <i>Pravni tekstovi: odabrani izvori za historiju šerijatskog prava (skripta)</i>. 3. <i>Usuli-fikh (hrestomatija)</i>, priredio: Enes Ljevaković, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005., str. 27-75, 111-264. 315-337, 347-370. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrahim Džananović, <i>Idžtihad u prva četiri stoljeća islama</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 1999. 2. Mohammad Hashim Kamali, <i>Uvod u šerijatsko pravo</i>, prevela: Azra Mulović, CNS i El-Kalem, Sarajevo, 2015. 3. Fikret Karčić, <i>Društvenopravni aspekt islamskog reformizma</i>, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1990. 4. Fikret Karčić, <i>Šerijatski sudovi u Jugoslaviji 1918.-1941.</i>, El-Kalem, Sarajevo. 5. Fikret Karčić, <i>Studije o šerijatskom pravu i institucijama</i>, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2011. 6. Fikret Karčić, <i>Islamske teme i perspektive</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2009. 7. Enes Durmišević, <i>Šerijatsko pravo i nauka šerijatskog prava u Bosni i Hercegovini u prvoj polovini XX stoljeća</i>, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 2008. 8. Nedim Begović, <i>Doprinos Mehmeda Ali-ef. Ćerimovića šerijatsko-pravnoj nauci u BiH</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2007. 9. Mohammad Hashim Kamali, <i>Principi islamske jurisprudencije</i>, preveo: Nedim Begović, CNS, Sarajevo, 2017. 10. Mehmed Handžić, "Predavanja iz usuli fikha", u: <i>Mehmed Handžić - Izabrana djela</i>, knjiga V: Studije iz šerijatskog prava, ur. Enes Karić, Ogledalo, Sarajevo, str. 499-602. 11. Enes Ljevaković, <i>Analogija (qiyas) u teorijskopравnim djelima Mustafe Ejubovića – Šejh Juje</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2004. 12. Džasir Avde, <i>Intencije Šerijata kao filozofija islamskog prava: sistemski pristup</i>, preveo: Nedim Begović, CNS i El-Kalem, Sarajevo, 2009.

	<p>13. Mohammad Hashim Kamali, <i>Uvod u šerijatsko pravo</i>, prevela: Azra Mulović, CNS i El-Kalem, Sarajevo, 2015.</p> <p>14. Ahmed er-Rejsuni, <i>Ciljevi Šerijata: Eš-Šatibijeva teorija</i>, preveo: Enes Ljevaković, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2009.</p> <p>15. Mohammad Hashim Kamali i Jasser Auda, <i>Uvod u teoriju ciljeva Šerijata</i>, CNS, Sarajevo, 2015.</p> <p>16. Muhammed el-Gazali, <i>Vjerovjesnikov Sunnet između šerijatskih pravnika i znanstvenika hadisa</i>, prijevod: Nermin Čanić (i dr.), Muftijstvo tuzlansko, Tuzla, 1998.</p> <p>17. Tarik Ramadan, <i>Biti evropski musliman: izučavanje islamskih izvora u evropskom kontekstu</i>, prijevod: Fikret i Hamida Karčić, Udruženje ilmijje Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2002.</p> <p>18. Nedim Begović, "Kolektivni idžtihad", <i>Takvim za 2010.</i>, Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, 2009., str. 67-80.</p>
--	---

Šifra predmeta: INOP 3101	Naziv predmeta: Uvod u metodologiju istraživanja		
Ciklus: I	Godina:1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Predmet uvodi studente u metode istraživanja u islamskim naukama, tehniku pisanja seminarskih radova i izlaganja u Powerpointu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Uvod u sadržaj predmeta; ključni pojmovi 2. sedmica: Izabrana referentna djela za istraživanje 3. sedmica: Metod tekstualne analize 4. sedmica: Historijski metod 5. sedmica: Komparativni metod 6. sedmica: Etnografski metod/istraživanje na terenu 7. sedmica: Bibliotečko istraživanje; elektronske baze podataka 8. sedmica: Izrada istraživačkog projekta 9. sedmica: Vrste naučno istraživačkih tekstova; struktura seminarskog rada 		

	<p>10. sedmica: Prikupljanje građe; pravljenje bilješki</p> <p>11. sedmica: Sastavljanje bibliografije</p> <p>12. sedmica: Citiranje; plagijarizam</p> <p>13. sedmica: Jezik I stil; lektura I korektura</p> <p>14. sedmica: Pisanje sažetaka</p> <p>15. sedmica: Rekapitulacija</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> stjecanje znanja o metodama istraživanja u islamskim naukama i o pripremi i pisanju seminarskih radova.</p> <p><i>Vještine:</i> primjena odgovarajućih metoda i kritičko korištenje literature pri izradi seminarskih radova; vještine korištenja biblioteka, citiranja, parafraziranja i jasnog pismenog izražavanja; prezentiranje seminarskog rada u Powerpointu.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Samostalno i uspješno pisanje seminarskih radova u islamskim, humanističkim I društvenim naukama.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. Predavanja 60%</p> <p>2. Bibliotečko istraživanje 25%</p> <p>3. Prezentacije studenata 15%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 5%; - Esej 25%; - Izrada zadataka 10% - Parcijalni ispit 30% (gradivo iz prvih sedam sedmica); - Parcijalni ispit 30% (gradivo za drugih sedam sedmica); <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fikret Karčić, <i>Metodi istraživanja u islamskim naukama: kratak uvod</i>, Sarajevo, El-Kalem, 2013/1434. 2. „Pravilnik o izradi i odbrani seminarskih radova (eseja) na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu (opće odredbe)“ (za savladavanje vještine pisanja seminarskih radova). 3. Martha Boeglin, <i>Akademsko pisanje korak po korak: od haosa ideja do strukturisanog teksta</i>, Novi Sad, 2010. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prvi dio III poglavlja pod naslovom „Akademske radovi“ u: Srebren Dizdar, <i>Oblici i umijeća akademskog pisanja: Acribia et Scriptura Academica</i>, Sarajevo, University Press-izdanja Magistrat, 2015, str. 223-268 (sve do: „3.7 Završni diplomski rad: baccalauerat ili Bachelor degree thesis“). (za savladavanje vještine pisanje seminarskih radova) 2. Midhat Šamić, <i>Kako nastaje naučno djelo: uvod u metodologiju i tehniku naučnoistraživačkog rada – opći pristup</i>, IP Svjetlost, Sarajevo, 2003.

Šifra predmeta: INAR 3105	Naziv predmeta: Fonetika i morfologija arapskog jezika		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: I	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Lektorske vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta je usvajanje neophodnih fonetsko morfoloških zakonitosti arapskog jezika neophodnih za uspostavljanje osnovne komunikacije na arapskom jeziku.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Arapsko pismo i grafičko predstavljanje (latinična transkripcija i transliteracija). Grafija hemzeta. Spojeno i postojano hemze. 2. Vrste riječi. Određeni i neodređeni vid imena. Sunčeva i mjesečeva slova. 3. Padežni sistem u arapskom jeziku. Potpuna i nepotpuna deklinacija. 4. Osobnosti roda u arapskom jeziku. Kongruencija u rodu. 5. Zamjenice (podjela prema vrstama). Lične zamjenice. Pokazne zamjenice. Pokazna sintagma. 6. Broj u arapskom jeziku. Dvojina. Pravilna množina muškog i ženskog roda. Kongruencija u broju. 7. Uvod u imensku rečenicu. Sastavni dijelovi imenske rečenice. Vrste predikata imenske rečenice. 8. Pomoćni glagoli <i>kane</i> i <i>leyse</i>. Naznake o glagolskoj rečenici. 9. Nepravilna množina u arapskom jeziku. Najfrekventnije paradigme. Upitne zamjenice. 10. Pridjevi (vrste i funkcije). Podjela pridjeva prema tipovima komparacije. Komparacija pridjeva. 11. Spojene lične zamjenice. Izražavanje posjedovanja. 12. Genitiv i njegove funkcije. Genitivna veza. Imenice produžene deklinacije. 13. Glavni brojevi 1-20. 14. Redni brojevi 1-20. izražavanje vremena. 15. Rekapitulacija. 		
Ishodi učenja:	<p>Studenti mogu razumjeti i koristiti poznate svakodnevne izraze i vrlo jednostavne iskazekoji se odnose na zadovoljavanje konkretnih potreba.</p> <p>Mogu predstaviti sebe idruge te postavljati i odgovarati na pitanja o sebi i drugima, kao, npr., o tome gdje</p>		

	žive, o osobama koje poznaju i o stvarima koje posjeduju. Mogu voditi jednostavan razgovor pod uvjetom da sugovornik govori polako i razgovjetno, tada je spreman pomoći.
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (50%), vježbe (30%), lektorske vježbe (20%)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Prisustvovanje i aktivnost (5); Test konverzacije (20); Parcijalni ispit 1. (30); Parcijalni ispit 2. (45)
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šaćir Sikirić, Muhamed Pašić, Mehmed Handžić: <i>Gramatika arapskog jezika</i>, I-II, Sarajevo, 1936. 2. Teufik Muftić: <i>Gramatika arapskog jezika</i>, Sarajevo, 1988. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rade Božović: <i>Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i čitankom</i>, Sarajevo, 1984. 2. Ahmed Halilović: <i>Udžbenik arapskog jezika za medrese 1-4</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2002. 3. Omer Nakičević: <i>Priručnik arapskog jezika 1, Priručnik arapskog jezika 4</i>, Vrhovno islamsko starješinstvo, Sarajevo, 1989. 4. Arapski tekstovi 1 i 2, priredili Zehra Alispahić i Amira Trnka, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2007.

Šifra predmeta: INKI 3102	Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) II		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45		
	Predavanja: 15		
	Vježbe: 15		
	Seminari: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Da se studenti teorijski upoznaju s problematikom pauzalnih i početnih formi u toku učenja Kur'ana te da se osposobe za praktičnu primjenu usvojenih načela.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Važnost pauzalne forme (vakf). 2. Podjela pauzalne forme prema mogućnostima i namjeri učenika. 3. Podjela pauzalne forme prema kriteriju značenja kur'anskog teksta. 4. Izborna, obavezujuća, pokusna i očekivana pauzalna forma. 5. Prikladna, potpuna, zadovoljavajuća i dobra pauzalna forma. 6. Neprikladne pauzalne forme. 7. Funkcije i značenja znakova za pauzalne forme. 8. Rekapitulacija/test. 		

	<p>9. Sekta – funkcija, mjesto I način primjene. Pozicija elifa u pauzalnoj I kontekstualnoj formi.</p> <p>10. Početne forme – definicija I vrste.</p> <p>11. Tedžvidska pravila u kur'anskim skraćenicama.</p> <p>12. Spojeno I rastavljeno hemze.</p> <p>13. Stajanjesaišmamomirevmom. Stajanje na riječima specifične pravopisne forme.</p> <p>14. Sedžda- tilavet, uvjeti I sastavni dijelovi sedžde.</p> <p>15. Rekapitulacija svih oblasti.</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Poznavanje obrađenih tedžvidskih pravila prema Hafsovom rivajetu; memoriranje kur'anskog teksta (od 76. do 141. Ajeta sureel-Bekare i suraJa-sin).</p> <p><i>Vještine:</i> Praktična primjena obrađenih tedžvidskih pravila.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Mogućnost teorijskog objašnjenja i praktične demonstracije obrađenih tedžvidskih pravila.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja: 50%</p> <p>Vježbe: 50%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Teorija: pismena provjera (test)</p> <p>Praktična primjena: usmena provjera.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Dževad Šošić, <i>Tedžvid – Komentar Džezzerije</i>, El-Kalemi FIN, Sarajevo, 2019.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. Fadil Fazlić: <i>Tedžvid I – Pravila o učenju Kur'ana, a. š.</i>, El-Kalemi FIN, Sarajevo, 1997.,</p> <p>2. Dževad Šošić, <i>Veza između kiraeta i Osmanove ortografije Kur'ana</i>, FIN i El-Kalem, Sarajevo, 2005.</p>

Šifra predmeta: INHA 3101	Naziv predmeta: Terminologija hadisa		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> da studenti budu upoznati s temeljnom hadiskom terminologijom, povijesnim razvojem hadiske znanosti i najrenomiranijim hadiskim znanstvenicima u BiH i svijetu; 		

	<ul style="list-style-type: none"> osposobiti studente za pravilno razumijevanje i korištenje hadiske terminologije.
<p>Tematske jedinice:</p> <p><i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> Općenito o tradiciji, njenom značaju, pojmovima hadis, sunnet, haber, eser, hadisi kuds. Mjesto hadisa u islamskom učenju. Izučavanje hadisa u vrijeme Božijeg Poslanika, s.a.v.s. Odnos ashaba prema hadisu Božijeg Poslanika. Opreznost ashaba u prihvatanju i prenošenju hadisa. Najpoznatije zbirke hadisa iz vremena ashaba. Hadis u vrijeme tabi'ina i posttabi'ina. Hadis u 3. stoljeću po Hidžri. Hadiske zbirke nastale nakon 3. stoljeća po Hidžri. Putovanja u potrazi za hadisom. Stručne škole za izučavanje hadisa. Metode primopredaje hadisa. Doslovno i prenošenje hadisa po smislu. Zvanja hadiskih znanstvenika. Izučavanje hadisa na našim prostorima. Rekapitulacija/Test Podjele hadiske znanosti. Znanost o pozitivnoj i negativnoj kritici prenosilaca. Znanost o biografijama prenosilaca. Znanost o prividno kontradiktornim hadisima. Znanost o derogaciji u hadisu. Znanost o nepoznatim riječima u hadisu. Znanost o povodima izricanja hadisa. Znanost o skrivenim mahanama u hadisu. Podjela hadisa s obzirom na vjerodostojnost. Slabi hadisi zbog prekinutosti seneda. Slabi hadisi zbog suprotstavljanja vjerodostojnim predajama. Slabi hadisi zbog nepreciznosti prenosilaca. Prenošnje i primjena slabih hadisa. Metruk hadisi i apokrifne predaje. Uzroci apokrifnosti u hadisu. Načini otkrivanja apokrifnosti. Podjela hadisa s obzirom na kraj seneda. Podjela hadisa s obzirom na broj prenosilaca u jednoj generaciji. Hadiski učenjaci. Rekapitulacija svih tema.
<p>Ishodi učenja:</p>	<p><i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti u stanju adekvatno razumijevati i interpretirati temeljnu hadisku terminologiju i izložiti povijesni razvoj i najistaknutije ustanove i pojedince na polju hadiskih nauka.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će moći samostalno analizirati valjanost korištenja hadiske terminologije u elektronskim i štampanim medijima.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne za valjano upotrebljavanje temeljne hadiske terminologije u usmenim obraćanjima i pisanim stručnim radovima.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<p>Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.</p>
<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>Terminologija hadisa</i> (hrestomatija), priredio: hfz. Aid Smajić, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2006. <p><i>Dopunska:</i></p>

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Handžić Mehmed, <i>Uvod u tefsirsku i hadisku nauku</i>, III izdanje, Gazi Husrev-begova medresa, Sarajevo, 1972. 3. Mahmutović Mirsad, <i>Povodi nastanka Vjerovjesnikovih hadisa</i>, II dopunjeno izdanje, IC El-Kalem, Sarajevo, 2011. 4. Karalić Mahmut, <i>Hadis i hadiske znanosti</i>, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2010. 5. Kurdić Šefik, <i>Velikani hadiskih znanosti</i>, Islamska pedagoška akademija, Zenica, 2003. 6. Nakičević Omer, <i>Arapsko-islamske znanosti i glavne škole od XV do XVII vijeka (Sarajevo, Mostar, Prusac)</i>, Gazi Husrev-begova biblioteka, Sarajevo, 1988. 7. Nakičević Omer, <i>Uvod u hadiske znanosti: Hadis I</i>, Islamski teološki fakultet, Sarajevo, 1986. 8. Okić Muhammed Tajib, <i>Islamska tradicija: prilog izučavanju izvora šeriatskog prava</i>, Sarajevo, 1936. 9. Tufo, Muhammed, "Temelji hadiskih nauka", <i>Glasnik IVZ</i>, Sarajevo, 1938., br. 1-8.
--	--

Šifra predmeta: INTE 3107	Naziv predmeta: Tematski tefsir I		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru predmeta Tematski tefsir I studentima će se prezentirati nastanak, razvoj, vrste i metodologija tematskog tefsira (et-tefsiru l-mewdu'i) kao jednog novog metoda tumačenja Kur'ana koji se pojavio u XX. stoljeću. Također, studenti će se upoznati sa glavnim protagonistima ovog metoda tumačenja Kur'ana.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Definicija/definicije tematskog tefsira i najvažnija djela o tematskom tefsiru 2. sedmica: Nastanak tematskog tefsira – klasično period 3. sedmica: Nastanak tematskog tefsira – moderni period 4. sedmica: Vrste tematskog tefsira 5. sedmica: Metodologija tematskog tefsira 6. sedmica: Važnost i značaj tematskog tefsira 7. sedmica: Tematski tefsir i druge metode tumačenja Kur'ana 8. sedmica: Prvi parcijalni ispit 9. sedmica: Primjeri za prvu vrstu tematskog tefsira 10. sedmica: Primjeri za drugu vrstu tematskog tefsira 11. sedmica: Primjeri za treću vrstu tematskog tefsira 12. sedmica: Tematski tefsir sure Al-Fatiha 13. sedmica: Tematski tefsir sure Al-Baqara 14. sedmica: Tematski tefsir sure Al-Ihlas 		

	15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata.
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> studenti stiču uvid u tematski metod tumačenja Kur'ana.</p> <p><i>Vještine:</i> razvijaju sposobnost da procijene značaj i važnost tematskog tefsira u moderno doba.</p> <p><i>Kompetencije:</i> stiču kompetenciju da definiraju i opišu tematski tefsir; da argumentiraju važnost tematskog tefsira; da analiziraju određene kur'anske sadržaje.</p>
Metode izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije, čitanje tefsirskih tekstova
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni:</i></p> <p>Tefsirski tekstovi: 20 bodova;</p> <p>Prva parcijala 40 bodova;</p> <p>Završni ispit: 40 bodova</p> <p><i>Vanredni:</i></p> <p>Tefsirski tekstovi: 20 bodova</p> <p>Prva parcijala: 40 bodova;</p> <p>Završni ispit: 40 bodova.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mahmud Šeltut, "Sura el-Bekare", u: <i>Komentar Kur'an-ikerima (prvih deset džuzeva)</i>, prev. Omer Nakičević, FIN, Sarajevo, str. 51-101. 2. Almir Fatić, "Uvod u tematski tefsir," <i>Zbornik radova FIN-a</i>, 19/2015, 2016, str. 31-50. 3. Almir Fatić, "Nastanak i razvoj tematskog tefsira," <i>Zbornik radova FIN-a</i>, 21/2017, 35-50. 4. Almir Fatić, "Vrste tematskog tefsira," <i>Zbornik radova FIN-a</i>, 22/2018, 27-43. 5. Almir Fatić, "Semantika riječi <i>rūh</i> u Kur'anu i komentarima Kur'ana," <i>Glasnik Rijasetu</i>, LXXI, 11-12, 2009, str.1089-1102. 6. Almir Fatić, "Semantička analiza riječi <i>nafs</i> u Kur'anu," <i>Znakovi vremena</i>, XIII, br. 50, 2010, str. 44-63. 7. Almir Fatić, "Sura El-Ihlas: Trećina Kur'ana," <i>Takvim za 2011.</i>, El-Kalem, 2010, str. 17-33. 8. Almir Fatić, El-Kafirun: sura o nevjernicima, <i>Takvim za 2014. godinu</i>, El-Kalem, 2013, str. 39-53. 9. Es-Sabuni, "Suretu I-Fatiha" ipocetak sure el-Bekare u: <i>Safvetu t-tefasir</i>, Bejrut, Daru I-Kur'ani I-kerim, 1981, str. 24-31. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fazlur Rahman, <i>Glavne teme Kur'ana</i>, prev. Enes Karić, El-Kalem, Sarajevo, 2011.

Šifra predmeta: INAK 3108		Naziv predmeta: Uvod u izučavanje kelama	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati polaznike kursa sa osnovnim pravcima i prirodom nauke kelama, te ponuditi uvid u sadržaj osnovnih članaka tradicionalnoga vjerovanja.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	1. sedmica: Pregled klasične i savremene literature o kelamu 2. sedmica: Karakteristike i terminologija kelama 3. sedmica: Uzroci nastanka i pravci razvoja kelama 4. sedmica: Poslanica „Fikhul ekber 1“ 5. sedmica: Rane škole kelama: kaderiti, džebrije, sifatiye, murdžije, haridžije i mutezilije 6. sedmica: Poslanica „Fikhul ekber 2“ (prvi dio) 7. sedmica: Pojava i učenje mu'tezilija 8. sedmica: Poslanica „Fikhul ekber 2“ (drugi dio) 9. sedmica: Poslanica „Fikhul ekber 2“ (treći dio) 10. sedmica: Prvi parcijalni ispit 11. sedmica: Imam Eš'ari: život i teologija 12. sedmica: Uvodni dio djela „Kitâbullbâna“ 13. sedmica: Imam Maturidi: život i teologija 14. sedmica: Poglavlje: „Esbâbulma'rife“, iz knjige „Kitâbut-tevhîd“ 15. sedmica: REKAPITULACIJA		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Uspješnim polaganjem predmeta, studenti će steći osnovna saznanja vezana za rani razvoj muslimanske intelektualne tradicije, te za temeljnu literaturu u kojoj se tretira pitanje prvih muslimanskih akaidskih rasprava.</p> <p><i>Vještine:</i> Nakon odslušanog kursa, studenti će steći temeljne spoznajevane za razvoj muslimanskih klasičnih škola mišljenja.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Slušanjem ovoga modula, studenti će steći savjetodavne sposobnosti, u smislu mogućnosti osmišljavanje adekvatne strategije razvoja pozitivnih odnosa između sljedbenika različitih akaidskih škola u Bosni i Hercegovini.</p>		

Metode izvođenja nastave:	- ex cathedra 50% - razgovor 50%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<i>Redovni studenti:</i> 1. aktivnost na času (prisustvovanje i seminar) 30% 2. Prvi parcijalni ispit 35% 3. Drugi parcijalni ispit 35% <i>Vanredni studenti:</i> 1. Prvi parcijalni ispit 50% 2. Drugi parcijalni ispit 50%
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Adnan Silajdžić, "Uvod", u hrestomatiji br. 1: <i>Rane škole kelama: Uvod u islamsko klasično mišljenje</i> , str. 7.-16.; 2. Ahmed Smajlović, „Akaid – Definicija, uzroci nastanka i discipline“, u hrestomatiji br. 20.: <i>Uvod u nauku akaida</i> , Sarajevo, Fakultet islamskih nauka, str. 13.-43. 3. Adnan Silajdžić, Samir Beglerović, „El-Fikhu-l-ekber 1 (Prvo razumijevanje 1)“, u knjizi: <i>Akaidna učenja Ebu Hanife: Hanefijska tradicija tumačenja osnova islamskog vjerovanja</i> , Sarajevo, El-Kalem, 2016., str. 11.-33. 4. Isma'il R. al-Faruqi/Lois Lamy al-Faruqi, „Kelam (teologija)“, u hrestomatiji br. 1: <i>Rane škole kelama: Uvod u islamsko klasično mišljenje</i> , str. 41.-52. 5. Adnan Silajdžić, Samir Beglerović, „El-Fikhu-l-ekber 2 (Prvo razumijevanje 2)“, u knjizi: <i>Akaidna učenja Ebu Hanife: Hanefijska tradicija tumačenja osnova islamskog vjerovanja</i> , Sarajevo, El-Kalem, 2016., 99.-145. 6. Adnan Silajdžić, „Život i djelo AbûAl-Hasanaal-Eš'arīja (873.-935.)“, u hrestomatiji br. 1: <i>Rane škole kelama: Uvod u islamsko klasično mišljenje</i> , str. 125.-135. 7. Mustafa Cerić, „Maturidijev život i djelo“, u knjizi: <i>Korijeni sintetičke teologije u islamu: Ebu mensurel-Maturidi (853-944)</i> , Sarajevo, El-Kalem, 2012., str. 45.-75. 8. Prijevodi poslanica, <i>skripte</i> (iz djela: „Kitâbullbâna“ i „Kitâbut-tevhîd“) <i>Dopunska:</i> - kroz konsultacije s predmetnim nastavnikom

Šifra predmeta: INHA 3105	Naziv predmeta: Životopis Muhammeda, s.a.v.s. (Sira)		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30	

	Vježbe: 15
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet
Preduslov za upis:	-
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • studenti budu upoznati s uzornim životima Božijih poslanika, a.s., od Adema, a.s., do Muhammeda, a.s. • studenti kroz upoznavanje s besprijekornim djelovanjem Božijih poslanika, a.s., nastoje u njima otkriti svoje uzore u životu.
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Definiranje pojma <i>sira</i>, izvori životopisa Božijih poslanika, a.s., značaj izučavanja i naš odnos prema Božijim poslanicima 3. Adem, a.s., i njegovi sinovi (Habil i Kabil) 4. Hud, a.s., i Salih, a.s. 5. Idris, a.s., i Nuh, a.s. 6. Ibrahim, a.s. (traganje za istinom, odnos prema roditelju i djetetu) 7. Musa, a.s., i Isa, a.s. 8. Rekapitulacija/Test 9. Rođenje Muhammeda, a.s., njegov odgoj, odrastanje i ženidba 10. Primanje objave i prvi muslimani, iskušenja pozivanja u vjeru, Isra i Miradž, 11. Hidžra (pripreme, tok, poruke) 12. Izgradnja društva i države (gradnja džamije, bratimljenje, Medinska povelja, status žene) 13. Oružane borbe protiv idolopoklonika (Bedr, Uhud, Hendek), Sporazum na Hudejbiji, Oslobođenje Meke, Hunejn 14. Oružane borbe protiv domaćih izdajnika i susjednih država (Benun-Nedir, Benu Kurejza, Mu'ta, Tebuk) 15. Oproštajni hadž i rezultati Muhammedovog, a.s., poslanstva 16. Rekapitulacija svih oblasti.
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studentima će nakon uspješno savladanog gradiva biti upoznati s najznačajnijim detaljima iz uzornih života Božijih poslanika, a.s., od Adema, a.s., do Muhammeda, a.s..</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će moći jasno razlučiti pozitivno od negativnog individualnog i društvenog ponašanja te uočiti uzroke i razloge uspona i pada različitih društava i civilizacija.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne za valjano razumijevanje pozitivnog i negativnog individualnog i društvenog ponašanja te uočiti uzroke i razloge uspona i pada različitih društava i civilizacija.</p>
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ramadan Tarik, <i>Stopama Božijeg Poslanika: pouke iz života Muhammeda, a.s.</i>, (prijevod s engleskog: Fikret Pašanović), Udruženje ilmije Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, 2010;

	<p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Armstrong Karen, <i>Muhammed: Poslanik za naše vrijeme</i>, (prijevod s engleskog: Mirnes Kovač), Buybook, Sarajevo, 2008.; 3. Hejkel Muhammed Husejn, <i>Život Muhammeda, a.s.</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2004.; 4. Ibn Kesir, <i>Kazivanja o vjerovjesnicima</i>, (prijevod s arapskog: Ahmed Adilović), Ilum d.o.o., Bužim, 2007.; 5. Lings Martin, <i>Muhammed: život njegov osnovan na vrelima najstarijim</i>, (prijevod: Rusmir Mahmutćehajić), Oslobođenje International, Sarajevo, 1996.; 6. Nasr Seyyed Hossein, <i>Muhammed – čovjek Božiji</i>, (prijevod s engleskog: Rešid Hafizović), Naučnoistraživački institut Ibn Sina, Sarajevo, 2007.
--	---

Šifra predmeta: INAR 3106	Naziv predmeta: Sintaksa arapskog jezika		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60	
		Predavanje: 30	
		Vježbe: 15	
		Lektorske vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Fonetika i morfologija arapskog jezika		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta je usvajanje predviđenih morfosintaksičkih zakonitosti arapskog jezika neophodnih za pravilno čitanje i razumijevanje informativnih i stručnih tekstova te uspostavljanje komunikacije na arapskom jeziku.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Čestica <i>inne</i> i njoj srodne čestice. Glavni i redni brojevi 20-100. 2. Glagoli i podjela glagola u arapskom jeziku. Perfekat glagola. Glagolska rečenica. 3. Present glagola. Negacija perfekta i prezenta. Upotreba riječi قد 4. Particip aktivni i particip pasivni. Upotreba riječi: كل، بعض، جميع، نفس 5. Odnosne zamjenice. Odnosne rečenice. 6. Načini prezenta (indikativ, konjunktiv, jusiv). 7. Imperativ i prohibitiv glagola prve glagolske vrste. 8. Prelazni i neprelazni glagoli. Pasiv perfekta i pasiv prezenta. Padež dozivanja (vokativ). 9. Odnosni pridjevi. Deminutiv. Futur. Negacija futura. 10. Glagolske vrste proširene sa jednim konsonantom (II, III, IV). 		

	<p>11. Složena glagolska vremena. Kvazi genitivn aveza.</p> <p>12. Glagolske vrste priširene sa dva konsonanta (V, VI, VII, VIII, IX)</p> <p>13. Brojevi veći od 100. Izražavanje datuma.</p> <p>14. Glagolske vrste proširene sa tri konsonanta (X)</p> <p>15. Rekapitulacija.</p>
Ishodi učenja:	<p>Studenti mogu razumjeti informativne i stručne tekstove te rečenice i često upotrebljavane riječi izpodručja odneposrednog ličnog interesa (npr. jednostavne podatke o sebi i porodici,informacije vezane za kupovinu, neposrednu okolinu).</p> <p>Mogu komunicirati u jednostavnim i uobičajenim situacijama koje zahtijevajujednostavnu i neposrednu razmjenu informacija o poznatim temama iaktivnostima.</p> <p>Mogu jednostavno opisati aspekte svoga obrazovanja, neposrednuokolinu te sadržaje iz područja zadovoljavanja neposrednih potreba.</p>
Metode izvođenja nastave:	Predavanja(50%), vježbe (30%), lektorskevježbe (20%)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Prisustvovanje i aktivnost (5); Test konverzacije (20); Parcijalni ispit 1. (30); Parcijalni ispit 2. (45)
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šaćir Sikirić, Muhamed Pašić, Mehmed Handžić: <i>Gramatika arapskogjezika</i>, I-II, Sarajevo, 1936. 2. Teufik Muftić: <i>Gramatika arapskog jezika</i>, Sarajevo, 1988. 3. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rade Božović: <i>Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i čitankom</i>, Sarajevo, 1984. 2. Ahmed Halilović: <i>Udžbenik arapskog jezika za medrese 1-4</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2002. 3. Omer Nakičević: <i>Priručnik arapskog jezika1, Priručnik arapskog jezika 4</i>, Vrhovno islamsko starješinstvo, Sarajevo, 1989. 4. Arapski tekstovi 1 i 2, priredili Zehra Alispahić i Amira Trnka, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2007.

Šifra predmeta: INIM 3104	Naziv predmeta: Imamsko-muallimska praksa I		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: II	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 15 Predavanja 0 Praktične vježbe 15 Terenski rad		

	Praksa
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet
Preduslov za upis:	-
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ramazanske prakse jeste da se studenti osposobljavaju za budući samostalan i timski rad, primjenu teorijskih znanja u profesionalnom radu i suočavanje sa izazovima rada na terenu.
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<p>a) Pripremni sati (10 kontakt sati): Upoznavanje s Pravilnikom o stručnoj praksi studenata Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu</p> <p>Ostale teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ličnost imama-mu'allime - Izazovi imamsko-mu'allimskog rada u džematima IZ - Osvježavanje elementarnih imamskih znanja - Izrada okvirnog plan aktivnosti - Izbor, priprema i pisanje hutbe, kraćih obraćanja, predavanja - Organiziranje prigodnih svečanosti - Rad sa djecom i omladinom - Rad sa posebnim kategorijama <p>b) Realizacija ramazanske prakse (100 sati)</p> <p>c) Evaluacija ramazanske prakse (5 kontakt sati) Analiza dokumenata s prakse</p> <ul style="list-style-type: none"> a) „Dnevnik imamsko-mu'allimske prakse u mjesecu ramazanu“, b) „Izveštaj/evaluacija mentora o obavljenoj imamsko-mu'allimskoj praksi“ i c) „Studentova evaluacija medžlisa, IZ/ustanove/organizacije“
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Student osvježava i dopunjava svoje znanje o imamsko – mu'allimskom radu u džematima Islamske zajednice</p> <p><i>Vještine:</i> Student će steći vještine pripreme i realiziranja vlastitog plana aktivnosti; moći identificirati i primijeniti mjerljive indikatore u evaluaciji programa; prepoznati posebnosti i mjesne razlike džemata, kao i specifičnosti rada u bošnjačkoj dijaspori.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Student je sposoban da u saradnji sa drugima ili samostalno izvodi imamsko-mu'allimsku praksu uz Ramazan.</p>
Metode izvođenja nastave:	Instrukcije; prezentacije; rad na terenu; evaluacija.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Ramazanska praksa se ocjenjuje sa Uspješno/Neuspješno. Konačna ocjena se izvodi kroz praćenje i provjeravanje rada studenta tj. s fokusom na praktičan rad.</p> <p>Struktura bodova:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Pripremne i evaluacijske aktivnosti - 40 bodova b) „Dnevnik imamsko-mu'allimske prakse u mjesecu Ramazanu“, 20 bodova c) „Izveštaj/evaluacija mentora o obavljenoj imamsko-mu'allimskoj praksi“, 20 bodova d) „Studentska evaluacija medžlisa IZ/ustanove/organizacije“, 20 bodova

Literatura:	<i>Obavezna:</i>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Džemal Salispahić, <i>Imam</i>, Visoko, Medresa Osman ef. Redžović, 2014. 2. Hisham Al Talib, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, prevela Velida Selmanagić, Islamska zajednica u BiH, Udruženje ilmijje Iz u BiH, Sarajevo, 2000.
	<i>Dopunska:</i>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Muhamed Salkić, <i>Organizacija i administracija Islamske zajednice</i>, El-Kalem. Sarajevo, 2003.

Šifra predmeta: INKI 3203	Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) III		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45	
		Predavanja: 30	
		Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	da se studenti upoznaju sa ajetima i hadisima koji govore o vrijednostima učenja Kur'ana; da teorijski i praktično usvoje pravila bontona prilikom učenja Kur'ana; da steknu osnovno znanje iz oblasti kiraetske nauke.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ajeti i hadisi o vrijednosti učenja Kur'ana. 2. Adabi učenja Kur'ana (bonton). 3. Povijesni nastanak i razvoj kira'etske znanosti. 4. Autentični (<i>mutevatir</i>) i neautentični (<i>šazz</i>) kiraeti. 5. Mišljenja pojedinih orijentalista o nastanku i razvoju kira'eta. 6. Kiraetski termini i njihovo značenje. 7. Načini artikulacije hemzeta – <i>tahkik, teshil, ibdal i nakl</i>. 8. Rekapitulacija/test. 9. <i>Imala</i> – definicija i vrste. 10. Dužine (<i>el-mudud</i>) u autentičnim kiraetima. 11. Mali i veliki <i>idgam</i> – komparativni pristup. 12. Krupni i tanki izgovor konsonanata / i r u Veršovom rivajetu. 13. Morfem <i>j</i> na kraju riječi – kiraetski principi i razlike. 14. Medinski i turski mushafi – komparativni pristup. 15. Rekapitulacija svih oblasti. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Poznavanje obrađenih tedžvidskih pravila; memoriranje 30. džuza Kur'ana (od sure <i>En-Nebe'doEl-Fedžr</i>).</p> <p><i>Vještine:</i> Praktična primjena obrađenih tedžvidskih pravila.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Mogućnost teorijskog objašnjenja i praktične demonstracije obrađenih tedžvidskih pravila.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja: 50%		

	Vježbe: 50%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Teorija: pismena provjera (test) Praktična primjena: usmena provjera.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Šošić, <i>Tedžvid – Komentar Džezerije</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2019., 2. Jahja b. Šeref en-Nevevi, <i>Adabi učenja Kur'ana</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1998. 3. Fadil Fazlić, <i>Komparacija između Hafsovog i Veršovog kiraeta</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2000. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Šošić, <i>Veza između kiraeta i Osmanove ortografije Kur'ana</i>, FIN i El-Kalem, Sarajevo, 2005.

Šifra predmeta: INHA 3202	Naziv predmeta: Dimenzije sunneta		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Terminologija hadisa		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Produbiti i proširiti znanje studenata o poziciji i značaju sunneta u islamu kao izvoru islamskog svjetonazora, o njegovoj višedimenzionalnosti, posebno o njegovoj kulturološko-civilizacijskoj dimenziji.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definiranje značenja, uloge, vrsta i odnosa prema tradiciji 2. Etimološko i terminološko definiranje sunneta 3. Značaj sunneta u islamu 4. Karakteristike sunneta kao životnog programa 5. Obaveze muslimana prema sunnetu 6. Osnovna načela odnosa prema sunnetu 7. Rekapitulacija/Test 8. Doktrinarni značaj sunneta 9. Sunnet u pravnoj nauci i zakonodavstvu 10. Sunnet u u sferi pozivanja i usmjeravanja 11. Sunnetske odrednice odgoja 12. Politički principi u sunnetu 13. Sunnetske instrukcije u ekonomiji 14. Socijalna dimenzija sunneta 15. Rekapitulacija svih oblasti 		

Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti u stanju adekvatno razumijevati poziciju i značaj sunneta u islamu i njegovu višedimenzionalnost.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će moći samostalno analizirati devijacije i odstupanja od pravilnog razumijevanja i primjenjivanja sunneta kako kod bosanskohercegovačkih, tako i muslimana općenito.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne za kontekstualno razumijevanje i savremeno primjenjivanje sunneta.</p>
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prof. dr. Zuhdija Hasanović, <i>Studije o dimenzijama sunneta</i>, Centar za napredne studije, Sarajevo, 2018. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gazali (El-) Muhammed, <i>Vjerovjesnikov sunnet između šerijatskih pravnika i znanstvenika hadisa</i>, (prijevod s arapskog: Nermin Čanić i dr.), Muftijstvo tuzlansko, Tuzla, 1998. 2. Gulen M.F., <i>Vjerovjesnikov sunnet (važnost i razumijevanje)</i>, (s arapskog: Zuhdija Hasanović), IC El-Kalem, Sarajevo, 2009. 3. Karadavi (El-) Jusuf, <i>Razumijevanje sunneta: metodološke smjernice i pravila</i>, (s arapskog: Ahmet Alibašić), "Bemust", Sarajevo, 2001. 4. Seid Ismail Ali, Jusuf el-Karadavi i Muhammed Selama Gabari, <i>Dimenzije sunneta</i>, (s arapskog: Zuhdija Hasanović), IC El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2012.

Šifra predmeta: INFI 3202	Naziv predmeta: Islamsko obredoslovlje (Ibadat) I		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Ciljevi predmeta:	Studenti budu upoznati s temeljnim pravilima i terminologijom iz Obredoslovlja i vjerskom praksom; osposobiti studente za pravilno izvođenje vjerske prakse.		
Tematske jedinice:	1. Upoznavanje s predmetom i važnosti badata; Obred u ime Allaha		

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Obredna čistoća i njena nužnost. 3. Namaz – stup vjere. 4. Sastavni dijelovinamaza i njihovi smislovi. 5. Pripadnost zajednici i džematu. 6. Post – sustezanje u ime Allaha. 7. Socijalni aspekti posta (Kefaret, Fidja i sadekatu'l-fitr, adabi posta). 8. Rekapitulacija/Test. 9. Odgojni aspekti posta na ličnost postača. 10. Kurban – pojam žrtve. 11. Musliman čisti i imetak; Zekat i briga za društvene i pojedinačne probleme. 12. Bosanskohercegovačko i međunarodno iskustvo menadžmenta zekata. 13. Obredi hadža – smisao i značaj. 14. Hadž – simbol jedinstva i različitosti. 15. Rekapitulacija svih oblasti.
Ishodi učenja:	<p>Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će biti u stanju da:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) definiše i objasni temeljne pojmove iz oblasti Obradoslovlja; b) izloži i klasifikuje znanja iz oblasti obredne čistoće, namaza; c) citira argumentehanefijske pravne škole o načinu obavljanja namaza; d) objasni zvanične stavove Islamske zajednice prema ibadetskim pitanjima koje je donijela; e) poveže teorijsko znanje sa konkretnim pitanjima iz prakse.
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Seminarski rad: 20 bodova</p> <ul style="list-style-type: none"> - Parcijalni ispit I: 40 bodova (35 ispit + 5 aktivnost) - Parcijalni ispit II: 40 bodova (35 ispit + 5 aktivnost)
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrahim Halebi, <i>Multeqa'l-ebhur (Stjecište mora)</i>, preveli: Omer Nakičević (...), Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2002, str. 7-240. 2. Mustafa Hasani, <i>Ibadat (Hrestomatija)</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2009, str. 65-217 i 395-410. 3. Fetva o obavezi pridržavanja hanefijskog mezheba http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/193-fetva-o-obavezi-privrfavanja-henefijskog-mezheba 4. Fetva o spajanju namaza http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/2486-fetva-o-spajanju-namaza 5. Fetva o klanju kurbana http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/194-fetva-o-klanju-kurbana 6. Fetva Muftije travničkog o upotrebi kurbanskog mesa namijenjenog učenicima medrese u Travniku http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-

	<p>rezolucije/18593-fetva-muftije-travnickog-o-upotrebi-kurbanskog-mesa-namijenjenog-ucenicima-medrese</p> <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muhamed Madžidtr, <i>Hanefijskifikh</i>, preveo Asmir Imamović, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2014. 2. Enes Ljevaković, Elvir Duranović, SumejaLjevaković-Subašić, „Argumenti hanefijskog mezheba na određana sporna pitanja iz obredoslovlja i vjerske prakse muslimana u BiH“, u: <i>Islamska tradicija Bošnjaka na razmeđu stoljeća: Izazovi novih tumačenja islama</i>, Institut za islamsku tradiciju Bošnjaka, 2018., str. 167-193. https://www.academia.edu/36289576/Argumenti_hanefijskog_mezheba_na_odre%C4%91ana_sporna_pitanja_iz_obredoslovlja_i_vjerske_prakse_muslimana_u_BiH?auto=download 3. Abdulhamid Mahmud Tuhmaz, <i>Hanefijski fikh</i>, I, preveli: Zuhdija Hasanović (...), Haris Grabus, Sarajevo, 2002. 4. Dr. VehbeEz-Zuhajli, <i>El-Fiqhu'l-islamijju ve edilletuhu</i>, I, Daru'l-Fikr, Damask, 1996. 5. Hasan ibn Ammareš-Šurunbulali, <i>Hanefijski fikh</i>, preveo Jusuf Džafić, PlanjaxKomerc, Tešanj, 2017. 6. Dr. Jusuf El-Kardavi, <i>Ibadet u islamu</i>, preveli Mesud Džajić i Numan Čosić, Konjic, 2001.
--	---

Šifra predmeta: INRP 3201	Naziv predmeta: Pedagogija		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 5
Studijski program: Imam, hatib i muallim	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminari: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici koji su izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Student će usvojiti najrelevantniju naučnu i stručnu terminologiju iz područja odgoja i obrazovanja, osposobit će se za razumijevanje ciljeva odgoja i obrazovanja i kritičko gledanje na opća pitanja i probleme savremene odgojno-obrazovne teorije i prakse kod nas i u svijetu.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagogija, njezin predmet i područje istraživanja, savremeni izazovi pedagogije; Pedagogija i komplementarne znanosti. 2. Povijesna i tradicijska određenja pedagogije. 3. Osnovne pedagoške kategorije, pojmovi, terminološke raznolikosti (odgoj, obrazovanje, socijalizacija, učenje, poučavanje, pedagoško djelovanje/pedagoški odnos, razvoj čovjeka, škola, didaktika, nastava, kurikulum, učitelj, učenik, savjetovanje, interakcija, komunikacija). 		

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Ljudska priroda i odgoj (pedagoško razumijevanje ljudske prirode, slike/predstave o odgoju, čovjek kao biće potreba, odgojivost djeteta). 5. Odnos kultura-odgoj-ličnost (sociokulturni korijeni odgoja i modeli učenja kulture, obrasci kulturalnog ponašanja i stilovi odgajanja djeteta). 6. Međuljudski odnosi u odgojnom procesu (faktori uspješnosti međuljudskog odnosa – empatija, socijalna percepcija, stavovi). 7. Interakcija i komunikacija u odgoju i obrazovanju. 8. Provjera znanja studenata (kolokvij). 9. Metodika odgojnog rada – načela, metode i sredstva odgojnog rada. 10. Temeljna obilježja religijske pedagogije. 11. Odbarane teme iz područja porodičnog odgoja (funkcioniranje porodice, brak, roditeljstvo). 12. Pedagoška umijeća/vještine. 13. Temeljni pedagoški procesi. 14. Odgojno obrazovni i školski sistem. 15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje; Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit). 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usvojiti relevantna određenja pedagoške znanosti, naučnu i stručnu terminologiju iz područja odgoja i obrazovanja. ▪ Analizirati pedagoška razumijevanja ljudske prirode, odnosa odgoja i kulture. ▪ Razumjeti osnovna načela međuljudskih odnosa u procesu odgoja i obrazovanja. ▪ Razumjeti temeljne pedagoške procese i metodiku odgojnog rada. ▪ Analizirati fenomen odgoja na primjerima i slučajevima. ▪ Razviti i unaprijediti stručne pedagoške kompetencije i umijeća odgajatelja/nastavnika. ▪ Razumjeti temeljna obilježja religijske pedagogije. ▪ Analizirati savremene trendove u funkcioniranju porodice, braka i razvoju roditeljskih kompetencija. ▪ Osposobiti se za kritičko gledanje na opća pitanja i probleme savremene odgojno-obrazovne teorije i prakse kod nas i u svijetu. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz	Ukupno
		55 %	100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	5,5	10
	Kolokvij	22	40
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bratanić, Marija (1991): <i>Mikropedagogija</i>. Školska knjiga, Zagreb (str. 45-155). 2. Gudjons, Herbert (1994): <i>Pedagogija – temeljna znanja</i>. Educa, Zagreb (poglavlje 1: str. 17-24; poglavlje 4: str. 66-92; poglavlja 6, 7 i 8: str. 123-185). 3. Slatina, Mujo (2006): <i>Od individue do ličnosti – Uvođenje u teoriju konfluentnog obrazovanja</i>. Dom Štampe, Zenica (prva dva dijela knjige: str. 9-147). 		

4. Vukasović, Ante (2001): *Pedagogija*. HKZ MI, Zagreb (str. 346-383).

Dopunska:

1. Brajša, Pavao (1994): *Pedagoška komunikologija*. Školske novine, Zagreb.
2. Brajša, Pavao (1995): *Sedam tajni uspješne škole*. Školske novine, Zagreb.
3. Brajša, Pavao (1996): *Umijeće razgovora*. C.A.S.H., Pula.
4. Buzan, Toni (1999): *Mape uma*. Finesa, Beograd.
5. Buzan, Toni (2006): *Brzo čitanje*. Veble Commerce, Zagreb.
6. Canvez, P. (1999): *Odgajiti građanina*. Durieux, Zagreb.
7. Covey, Stephen (2006): *Sedam navika uspješnih obitelji*. Mozaik knjiga, Zagreb.
8. Cvetković, J. i Majurec, A. (1998): *Darovito je, što ću s njim*. Alinea, Zagreb.
9. Ćorić, Š. (1998): *Psihologija religioznosti*. Jastrebarsko, Zagreb.
10. Delors, J. i drugi (1998): *Učenje blago u nama*. Educa, Zagreb.
11. Dryden, Gordon i Vos, Jeannette (2001): *Revolucija u učenju*. Educa, Zagreb.
12. Ebu Gudde, Abdulfettah (2003): *Poslanik, a.s., kao učitelj*. El-Kelimeh, Novi Pazar.
13. Ekrem, Bešir i Rida, Bešir (2007): *Odgov djece u svjetlu Kur'ana i Sunneta*. Ilum, Bužim.
14. Filipović, I. (1994): *Kako biti bolji roditelj*. Alinea, Zagreb.
15. Glasser, William (1994): *Kvalitetna škola*. Educa, Zagreb.
16. Goleman, Daniel (1998): *Emocionalna inteligencija*. Geopoetika, Beograd.
17. Gone, Ž. (1998): *Obrazovanje i mediji*. Clio, Beograd.
18. Gossen, C.D. (1994): *Restitucija – Preobrazba školske discipline*. Alinea, Zagreb.
19. Greene, B. (1996): *Nove paradigme*. Alinea, Zagreb.
20. Gudjons, Herbert (1994): *Pedagogija – temeljna znanja*. Educa, Zagreb.
21. Hohnjec, N. (1991): *Čovjek kao biće odnosa*. Glas koncila, Zagreb.
22. Janković, J. (1996): *Zločesti đaci genijalci*. Alinea, Zagreb.
23. Juul, J. (1998): *Vaše kompetentno dijete*. Educa, Zagreb.
24. Katz i McClellan (1997): *Poticanje razvoja dječije socijalne kompetencije*. Educa, Zagreb.
25. Konig i Zedler (2001): *Teorije znanosti o odgoju*. Alinea, Zagreb.
26. Košiček, Marijan (1986): *Antiroditelji*. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.
27. Legrand, L. (1995): *Moralna izobrazba*. Educa, Zagreb.
28. Mahmud, Ali Abd al-Halim (2008): *Osnovi islamske pedagogije*. El-Kelimeh, Novi Pazar.
29. Miller, Alice (1995): *Drama djetinjstva*. Educa, Zagreb.
30. Mougnotte, A. (1995): *Odgajati za demokraciju*. Educa, Zagreb.
31. Neill, Sean (1994): *Neverbalna komunikacija u razredu*. Educa, Zagreb.
32. Pašalić-Kreso, Adila (2012): *Koordinate obiteljskog odgoja*. Filozofski fakultet, Sarajevo.
33. Peroti, A. (1995): *Interkulturalni odgoj i obrazovanje*. Educa, Zagreb.
34. Pranjić, Marko (1996.): *Religijska pedagogija*. Katehetski salezijanski centar, Zagreb.
35. Pranjić, Marko (2001): *Pedagogija: Suvremena stremljenja*. Nakladnik, Zagreb.
36. Resman, M. (2000): *Savjetodavni rad u vrtiću i školi*. HPKZ, Zagreb.
37. Salovey i Sluyter (1999): *Emocionalni razvoj i emocionalna inteligencija*. Educa, Zagreb.
38. Savater, F. (1998): *Etika za Amadora*. Educa, Zagreb.
39. Seitz, M. i Hallawachs, U. (1977): *Montessori ili Waldorf?* Educa, Zagreb.
40. Vukasović, Ante (1993): *Pedagogija*. Školska knjiga, Zagreb.
41. Winkel, Rainer (1996): *Djeca koju je teško odgajati*. Educa, Zagreb.
42. Wood, David (1995): *Kako djeca misle i uče*. Educa, Zagreb.

Šifra predmeta: INIF 3207	Naziv predmeta: Ahlak		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je osposobljavanje studenata za razumijevanje etičkog plana kur'anske objave i moralnog značenja Sunneta Muhammeda, alejhisselam.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ahlak – pojam i definicija, značenje i značaj islamske etičke misli 2. Moral i etika: pojmovna određenja i defincije, najvažnije etičke koncepcije, teorije i pravci – opći pregled 3. Etički plan Kur'ana 4. Etički značaj Sunneta 5. Najvažniji etički pojmovi 6. Osnovni povijesni tokovi islamske etičke misli i osnovne koncepcije moralnosti 7. Test 8. Sufijski ahlak - Gazalijeva etička misao 9. Savremena islamska etička misao: najvažnija pitanja, teme i izazovi 10. Islamska socijalna etika 11. Islamska ekološka etika 12. Bioetika – pojam, definicija, epohalno značenje, biotehnološki izazovi 13. Islamska etička misao Bošnjaka u 20. stoljeću 14. Ponavljanje i rekapitulacija 15. Test 		
Ishodi učenja:	Ovladavanje najznačajnijim moralnim temama u Kur'anu i Sunnetu, najvažnijim etičkim pojmovima u islamskom učenju i najznačajnijim predstavnicima islamske etičke misli.		
Metode izvođenja nastave:	Predavanje: 60 % Vježbe: 40 %		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	predavanje, prezentacije, čitanje, prevođenje i analiziranje djela i tekstova		

Literatura:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Etika (uvod u islamsku i zapadnu etičku misao) Hrestomatija tekstova (FIN) <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Platon, <i>Obrana Sokratova</i> 2. Aristotel, <i>Knjiga II, Nikomahova etika</i>, BIGZ, Beograd, 1980. 3. Abdurrahman Badawi, <i>Miskawaihova filozofija morala</i>, iz knjige: M.M. Šerif, <i>Historija islamske filozofije</i>, Augustin Cesarec, Zagreb, 1990. 4. Ebu Hamid Muhammed El-Gazali, <i>Alhemija sreće</i>, iz knjige: <i>Naš učitelj El-Gazali</i>, Sarajevo, 1995. 5. Ebu Hamid El-Gazali, <i>O mladiću</i>, 6. Syed Muhammad Naqib al-Attas, <i>Islam: koncept religije i temelj etike i morala</i>, iz knjige: Syed Muhammad Naqib al-Attas, <i>Islam i sekularizam</i>, preveo Džemaludin Latić, Bosančica, Sarajevo, 2003. 7. Mustafa ibn Muhammed Pruščak, <i>Traktat o samilosti i sažaljenju spram živih stvorenja</i> (preveo prof. Nijaz Šukrić) <i>Zbornik radova Islamskog teološkog fakulteta u Sarajevu</i>, 1/1982. 8. Hasan Kafi Pruščak, <i>Temelji mudrosti o uređenju svijeta</i> 9. Hasan Škapur, <i>Kult rada u islamu, Takvim</i>, 1976.
--------------------	--

Šifra predmeta: INAR 3207		Naziv predmeta: Arapski tekstovi	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Lektorske vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Sintaksa arapskog jezika		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osposobljavanje studenata za iščitavanje i razumijevanje tekstova i rasprava iz korpusa stručne literature temeljnih vjerskih disciplina.		
Tematskejedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nepravilni glagoli. Glagoli s <i>hemzom</i> u korijenskom sastavu. Pravila pisanja hemzeta. 2. Podvostručeni glagoli. Razlomački brojevi. 3. Nepravilni glagoli sa slabim suglasnikom na poziciji prvog korjenitog suglasnika. Realna pogodbena rečenica. 4. Akuzativ specifikacije. Opisna komparacija. 5. Nepravilni glagoli sa slabim suglasnikom na poziciji drugog korjenitog suglasnika. 6. Nepravilni glagoli sa slabim suglasnikom na poziciji trećeg korjenitog suglasnika. 		

	<p>7. Nepravilni glagoli s dva slaba suglasnika u korijenskom sastavu. Irealna pogodbeno rečenica.</p> <p>8. Opći objekat. Izražavanje divljenja i čuđenja.</p> <p>9. Akuzativ uzroka i svrhe. Izražavanje hvaljenja i kuđenja.</p> <p>10. Akuzativ mjesta i vremena. Deverbalna imena.</p> <p>11. Akuzativ stanja. Glagoli otpočinjanja.</p> <p>12. Akuzativ izuzimanja. Glagoli nade.</p> <p>13. Akuzativ pratnje. Glagoli iminencije.</p> <p>14. Impersonalni izrazi. Glagoli trajanja.</p> <p>15. Rekapitulacija.</p>
Ishodi učenja:	<p>Studenti mogu razumjeti glavne misli složenog teksta o konkretnim i apstraktnim temama, uključujući rasprave iz njihovog stručnog područja.</p> <p>Mogu razumjeti glavne misli jasnog, standardnog razgovora na poznate teme kojima se redovno susreću.</p> <p>Mogu sesnalaziti u većini situacija koje se mogu pojaviti tokom putovanja kroz područja na kojima se arapski jezik govori.</p> <p>Mogu proizvesti jednostavan vezani tekst napoznatu temu.</p> <p>Mogu opisati doživljaje i događaje, svoje snove, nade i težnje te ukratko obrazložiti i objasniti svoja stajališta i planove.</p>
Metode izvođenja nastave:	Predavanja (50%), vježbe (30%), lektorske vježbe (20%)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Prisustvovanje i aktivnost (5); Test konverzacije (20); Parcijalni ispit 1. (30); Parcijalni ispit 2. (45)
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Šaćir Sikirić, Muhamed Pašić, Mehmed Handžić: <i>Gramatika arapskog jezika</i>, I-II, Sarajevo, 1936. 2. Teufik Muftić: <i>Gramatika arapskog jezika</i>, Sarajevo, 1988. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rade Božović: <i>Udžbenik arapskog jezika sa vježbankom i čitankom</i>, Sarajevo, 1984. 2. Ahmed Halilović: <i>Udžbenik arapskog jezika za medrese 1-4</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2002. 3. Omer Nakičević: <i>Priručnik arapskog jezika 1, Priručnik arapskog jezika 4</i>, Vrhovno islamsko starješinstvo, Sarajevo, 1989. 4. Arapski tekstovi 1 i 2, priredili Zehra Alispahić i Amira Trnka, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2007. 5. Fu'ad Na'ma: <i>Mulahhas qawaid al-luga al-arabiyya</i>, Al-Qahira, s.a. 6. Hifni Nasif, Muhammad Diyab, Mustafa Tammum, Muhammad Salih: <i>Al-Durus al-nahwiyya</i>, I-II-III, Dimašq. s.a. 7. Hasan , 'Abbās : <i>An-Nahwu l-wafiyyu</i> ,I, Dāru l-ma'ārifi, Kairo, 2007. 8. Alan Jones, <i>Arabic through the Qur'an</i>, Cambridge, 2005. 9. Izzath Uroosa, <i>Leraning Arabic Language of the Qur'an</i>, Darussalam, Rijad, 2009.,

Šifra predmeta: INOP 3106	Naziv predmeta: Engleski jezik		
Ciklus: 1	Godina: 2	Semestar: 3	Broj ECTS kredita: 2
Status: Obavezni (Slušanje/pohađanje nastave, obavezano za studente koji na ulaznom ispitu početkom semestra nisu pokazali da vladaju engleskim jezikom na srednjem nivou (<i>intermediate B1</i>), što odgovara samostalnom korisniku jezika.)		Ukupan broj sati: 45 (Predavanja 15 + Vježbe 15 + lektorske vježbe 15)	
Odgovorni nastavnik/ci	Nastavnik Engleskog jezika		
Preduslov za upis:	Nijedan.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Pripremiti studenta, koji u toku svog dotadašnjeg obrazovanja nije postigao srednji nivo engleskog jezika za predmet Engleski jezik za posebne namjene (jezik struke) na drugoj godini studija.</p> <p>Cilj je da student stekne/obnovi elementarna znanja engleskog fonetskog sistema, vokabulara, frazeologije i gramatike, da unaprijedi komunikacijske vještine, te da ga se osposobi u samostalnom kretanju prema višem srednjem nivou (<i>upper intermediate level</i>) potrebnom za razvijanje jezika struke (ESP). Težište kursa je na usvajanju vokabulara potrebnog u svakodnevnoj komunikaciji na engleskom jeziku.</p>		
Tematske jedinice:	<p>Plan predmeta po sedmicama:</p> <p>I sedmica: Uvodno predavanje o načinu rada, sadržaju predmeta, te načinu evaluacije postignutih rezultata. Opće napomene o razvoju i značaju engleskog jezika. Engleski fonetski sistem te fonetska transkripcija.</p> <p>II sedmica: Tematska jedinica: "It's a Wonderful World!"; Glagolska vremena: Present, Past, Present Perfect; Upitni i odrični oblici; Kratki odgovori; Korisne fraze i izrazi (vježbe kroz dijalog).</p> <p>III sedmica: Tematska jedinica: 'Get Happy!'; Upitni oblici Prezenta prostog i kratki odgovori uz upotrebu pomoćnog glagola <i>do/does</i>; Present trajni; Razlikovanje prezenta prostog (simple) od trajnog (continuous); Present pasiv; <i>Vježbe konverzacije</i>: Sport i slobodno vrijeme; brojevi i datumi.</p> <p>IV sedmica: Tematska jedinica: 'Telling Tales' (naracija); Dopršiti započetu priču. Glagolska vremena za prošlost: Past simple, Past Continuous, Past Perfect i Past Passive. Upotreba – uobičajene greške. Analiza grešaka. <i>Vježbe konverzacije</i>: knjige i film, nudienje opcija u razgovoru.</p> <p>V sedmica: Tematska jedinica: 'Doing the Right Thing'; Modalni glagoli - izricanje obaveze i dopuštenja; Have (got) to, can, be allowed to, should, must</p> <p>VI sedmica: Tematska jedinica: 'On the Move'; Oblici za budućnost: <i>going to, will, prezent trajni (continuous)</i> i njihova upotreba. <i>Vježbe konverzacije</i>: Vrijeme, putovanja.</p> <p>VII sedmica: Tematska jedinica: 'I Just Love it!'; Konstrukcija <i>What...like?</i> – značenje i upotreba; Glagolski obrasci, kolokacije. <i>Jezik u svakodnevnoj upotrebi</i>: znakovi i zvukovi.</p> <p>VIII sedmica: Rekapitulacija/Test</p> <p>IX sedmica: Tematska jedinica: 'The World of Work'; Present Perfect vs. Past Simple; <i>Present Perfect Passive</i>; <i>Jezik u svakodnevnoj upotrebi</i>: telefonski razgovori.</p>		

	<p>X sedmica: Tematska jedinica: 'Just Imagine!'. Kondicionali: Prvi i Drugi. Vremenske rečenice/klauze. <i>Jezik u svakodnevnoj upotrebi:</i> davanje prijedloga/predlaganje.</p> <p>XI sedmica: Tematska jedinica: 'Relationships'; Modalni glagoli nastavak – izražavanje vjerovatnoće uz pomoć: <i>must, could, might, can't, must have, could have, might have, can't have.</i> <i>Jezik u svakodnevnoj upotrebi:</i> 'so do I / neither do I' (slaganje)</p> <p>XII sedmica: Tematska jedinica: 'Obsessions'; Present Perfect Continuous; Postavljanje pitanja i davanje odgovora; Vremenski izrazi. <i>Jezik u svakodnevnoj upotrebi:</i> složene imenice i izrazi za kvantitet/količinu.</p> <p>XIII sedmica: Tematska jedinica: 'Tell me About it!'; Indirektna pitanja i Question tags; <i>Jezik u svakodnevnoj upotrebi:</i> neformalni stil izražavanja.</p> <p>XIV sedmica: Tematska jedinica: 'Life's Great Events!'; Indirektni/neupravni govor; Izjave, pitanja, imperative; Izražavanje žaljenja.</p> <p>XV sedmica: Završno testiranje.</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Student posjeduje produbljeno teorijsko znanje iz gramatike i leksike engleskog jezika na nivou srednjeg stepena (intermediate level), te zna voditi konverzaciju na različite teme na engleskom jeziku.</p> <p><i>Vještine:</i> Student vlada upotrebom odgovarajućeg oblika riječi, odgovarajuće riječi te odgovarajućeg glagolskog oblika na nivou srednjeg stepena poznavanja jezika, te može transformirati rečeničnu konstrukciju u rečenične konstrukcije istog ili sličnog značenja.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Student je integrirao usvojena teorijska znanja u svakodnevni govorni engleski jezik, i samostalno može napredovati u dijelu učenju engleskog jezika.</p>
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i vježbe receptivnih i produktivnih jezičkih vještina. Interaktivna nastava.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Zadaci tokom semestra: 20 bodova</p> <p>Parcijalni ispit: 30 bodova</p> <p>Završni ispit: 50 bodova</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - John and Liz Soars, <i>New Headway – Intermediate</i> (Student's book), the third edition, Oxford University Press. - Dodatne tekstove / vježbe osigurava predmetni nastavnik tokom izvođenja nastave. <p><i>Dopunska:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>New Headway – Intermediate</i> (Workbook), 3rd ed., Oxford University Press. - Gramatika engleskog jezika - Rječnik engleskog jezika

Šifra predmeta: INIM 3208	Naziv predmeta: Imam i društvo (praktikum)		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: III	Broj ECTS kredita: 4 (3 ECTS praksa)
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 15 Vježbe: 15 Praksa		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta jeste da studenti: - usvoje znanja i vještine komunikacije s društvom u cjelini, njegovim institucijama, grupama i pojedincima. Imamski i muallimski rad je usko vezan za brigu prema određenim društvenim grupama za koje treba pored ličnog senzibiliteta graditi društvenu i/ ili džematsku svijest. U tom smislu ovu brigu treba institucionalizirati i razvijati kroz strukturu Islamske zajednice.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Islamsko djelovanje u 15. stoljeću po hidžri 2. Naši ciljevi 3. Vodi ili budi vođen 4. Nevladin sektor – društveni centar moći 5. Vakuf – primjer lične i društvene inicijative za činjenje trajnog dobra 6. Organizacija i organizirano djelovanje 7. Posjeta 8. Briga o bolesnim i socijalno ugroženim licima 9. Posjeta 10. Posjeta 11. Projekt 12. Društvene bolesti i opasnosti 13. Posjeta 14. Ekološka svijest i ideja lijepog 15. Rezime i evaluacija. 		
Ishodiucenja:	Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će biti u stanju da: a) identifikuju i klasificiraju društvene grupe u džematu i zajednici;		

	<p>b) analiziraju različite modele komunikacije sa društvenom zajednicom;</p> <p>c) prepoznaju najranjivije socijalne grupe u džematu i zajednici,</p> <p>d) analiziraju i organiziraju različite modele pomoći specifičnim društvenim grupama;</p> <p>e) pripreme i razviju vlastiti ili zajednički projekt.</p>
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; posjete; tekstualne analize i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti</i></p> <p>Projekt: 30 bodova</p> <p>Aktivnosti: 20 bodova</p> <p>Integralni usmeni ispit: 50 bodova</p> <p><i>Vanredni studenti</i></p> <p>Seminarski rad: 30 bodova</p> <p>Integralni usmeni ispit: 70 bodova</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hisham Altalib, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, Udruženje ilmije, Sarjevo, 2000. 2. Omer Nakičević, <i>U vrtlogu vremena (1927 – 2017)</i>, Centar za napredne studije, Sarajevo, 2017. 3. Ferid Dautović, <i>Abdulah ef. Ganić, Život i djelo</i>, Udruženje ilmije IZ u BiH, Medžlis IZ Sarajevo, 2017. 4. Abdul-Hamid Ahmed Ebu Sulejman, <i>Kriza islamske civilizacije, Korijeni u kulturi i odgoju</i>, preveo Ahmed Halilović, El-Kalem i CNS, Sarajevo. 5. <i>Vakufi u Bosni i Hercegovini (zbornik radova)</i>, Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini, Vakufska direkcija, Sarajevo, 2011. 6. Dr. Muhamed Selama Gabari, "Temeljni principi društvenog hizmeta u islamu", u: Dr. Zuhdija Hasanović, <i>Dimenzije Sunneta</i>, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2012., str. 171- 238. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mustafa Hasani, „Vakuf i zekat: fondovi Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini“, <i>Vakufi u Bosni i Hereghovini</i>, (Zbornik radova,) Vakufska direkcija, 2015. 2. Savremena literature koja se bavi pitanjima vođstva, lideršipa i sl.

Šifra predmeta: INKI 3204	Naziv predmeta: Učenje Kur'ana (Kiraet) IV		
Ciklus: I	Godina: 1	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4

Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet
Preduslov za upis:	-
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osposobiti studenata da znaju čitati Kur'an prema Veršovom rivajetu.
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Imam Nafi' i njegov rivaj Verš – biografija. Uvod u metodološke principe Veršovog rivajeta. 2. Učenje Istiaze, Besmele i Fatihe prema Veršovom rivajetu. 3. Pravilo dužine na konsonantu <i>m</i> u funkciji plurala (<i>siletmim el-džem</i>). 4. Osnovne i izvedene dužine prema Veršovom rivajetu. 5. Artikulacije <i>hemzeta</i> prema Veršovom rivajetu; <i>teshil</i>, <i>ibdalnakl</i>. 6. Artikulacija <i>hemzeta</i> u jednoj riječi; artikulacija dva uzastopna <i>hemzeta</i> u jednoj riječi. 7. Artikulacija dva uzastopna <i>hemzeta</i> između dvije riječi. <i>Nakl</i> – prenošenje vokala s <i>hemzeta</i> na prethodni harf. 8. Rekapitulacija/test. 9. Mali <i>idgam</i> u Veršovom rivajetu – uvjeti i pravila. 10. Specifičan izgovor dugog vokala <i>a</i> (<i>imala</i>) u Veršovom rivajetu. 11. Artikulacija konsonanta <i>r</i> u Veršovom rivajetu (<i>ahkamer-ra</i>). 12. Artikulacija konsonanta <i>l</i> u Veršovom rivajetu (<i>ahkam el-lam</i>). 13. Ortografske specifičnosti Veršovog rivajeta. Spojeni i ispušteni konsonant <i>j</i> na kraju riječi. 14. Najučestalije sintaksičke odrednice Veršovog rivajeta. 15. Rekapitulacija svih oblasti.
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Poznavanje obrađenih tedžvidskih pravila prema Veršovom rivajetu; memoriranje sura iz 30 džuzaa (od <i>el-Fedžr</i> do <i>en-Nas</i>) uključujući suru <i>el-Mulki</i> pet ašereta po izboru.</p> <p><i>Vještine:</i> Praktična primjena tedžvidskih pravila specifičnih za Veršov rivajetu surama iz 29. Džuzaa Kur'ana.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Mogućnost teorijskog objašnjenja li praktične demonstracije obrađenih tedžvidskih pravila.</p>
Metode izvođenja nastave:	Predavanja: 50% Vježbe: 50%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Teorija: pismena provjera (test) Praktična primjena: usmena provjera.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fadil Fazlić, <i>Komparacija između Hafsovog i Veršovog kiraeta</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2000. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Šošić, <i>Veza između kiraeta i Osmanove ortografije Kur'ana</i>, FIN i El-Kalem, Sarajevo, 2005.

Šifra predmeta: INFI 3203	Naziv predmeta: Islamsko obredoslovlje (Ibadat) II		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> - studenti budu upoznati s temeljnim pravilima i terminologijom iz Obredoslovlja i vjerskom praksom; - osposobi studente za pravilno izvođenje vjerske prakse. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u predmet; Smiso posta i ramazana 2. Definicija i elementi definicije posta 3. Opravdani razlozi prekida posta 4. Napaštanje posta; Posljedice kvarenja posta; 5. Kefaret i fidja; 6. Smisao zekata; Razlika između zekata, poreza i sadekatu'l-fitra 7. Imovinu na koji se daje zekat 8. Parcijalni ispit I 9. Kategorije primalaca zekata 10. Obračun zekata 11. Menadžemt zekata u svijetu I kod nas 12. Smisao hadža; Definicija i sastavni dijelovi hadža 13. Vrste hadža; Prekršaji na hadžu i iskupi 14. Hadžski obredi u kontekstu gužve 15. Rezime i evaluacija. 		
Ishodi učenja:	<p>Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će biti u stanju da:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) definiše i objasni temeljne pojmove iz oblasti Obradoslovlja; b) izloži i klasifikuje znanja iz oblasti obredne posta, zekata i hadža; c) objasni zvanične stavove Islamske zajednice prema ibadetskim pitanjima koje je donijela; d) poveže teorijsko znanje sa konkretnim pitanjima iz prakse. 		
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.		

<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<p>Seminarski rad: 20 bodova</p> <p>Parcijalni ispit I: 40 bodova (35 ispit + 5 aktivnost)</p> <p>Parcijalni ispit II: 40 bodova (35 ispit + 5 aktivnost)</p>
<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrahim Halebi, <i>Multega'l-ebhur (Stjecište mora)</i>, preveli: Omer Nakičević (...), Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2002, str. 243-352. 2. Mustafa Hasani, <i>Ibadat (Hrestomatija)</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2009, str. 253-394. 3. Mustafa Hasani, "Sawm - islamski post", u: <i>Vodič za islamski post "... Mjesec ramazana počinje"</i>, Tugra, Sarajevo, 2009. 4. Mustafa Hasani, "Problem gužve u Harem-i Šerifu za vrijeme hadždža", <i>Zbornik radova FIN-a</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2005, br. 10, str. 167-190. http://fin.unsa.ba/index.php/biblioteka2/zbornik-radova/382-zbornik-radova-10 5. Fetva o bedeluku http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/2488-fetva-o-bedeluku 6. Farz je izdvoijiti zekat i sadekat'l-fitr u Bejtu'l-mal Islamske zajednice http://www.islamskazajednica.ba/fetve-i-rezolucije/19936-farz-je-izdvoijiti-zekat-i-sadekatu-l-fitr-u-bejtu-l-mal <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muhamed Madžid Itr, <i>Hanefijski fikh</i>, preveo Asmir Imamović, El-Kelimeh, Novi Pazar, 2014. 2. Abdulhamid Mahmud Tuhmaz, <i>Hanefijski fikh</i>, I, preveli: Zuhdija Hasanović (...), Haris Grabus, Sarajevo, 2002. 3. Dr. Vehbe Ez-Zuhajli, <i>El-Fiqhu'l-islamijju ve edilletuhu</i>, I, Daru'l-Fikr, Damask, 1996. 4. Hasan ibn Ammar eš-Šurunbulali, <i>Hanefijski fikh</i>, preveo Jusuf Džafić, Planjax Komerc, Tešanj, 2017. 5. Mustafa Hasani, "Modeli organiziranog prikupljanja i distribucije zekata u svijetu", <i>Glasnik</i>, LXVI, Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, septembar-oktobar, 2004, br. 9-10, str. 932-948. 6. Mustafa Hasani, "Fond zekjata iz Kuvajta – primjer savremene organizacije za prikupljanje i distribuciju zekata", <i>Zbornik radova FIN-a</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2004, br. 9, str. 149–164. http://fin.unsa.ba/index.php/biblioteka2/zbornik-radova/381-zbornik-radova-9 7. "Važnost islamske vlasti u organizaciji i vođenju akcije ubiranja i distribucije zekata sa posebnim osvrtom na Islamsku zajednicu u Bosni i Hercegovini", <i>Znakovi vremena</i>, Naučnoistraživački institut "Ibn Sina", Vol. 9, Sarajevo, 2006, br. 31, str. 63-78. 8. "Problem gužve na Mini za vrijeme hadždža", <i>Zbornik radova FIN-a</i>, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, XXVI, Sarajevo, 2007, br. 12, str. 139-159. http://fin.unsa.ba/index.php/biblioteka2/zbornik-radova/384-zbornik-radova-12 9. Dr. Jusuf El-Kardavi, <i>Ibadet u islamu</i>, preveli Mesud Džajić i Numan Čosić, Konjic, 2001.

Šifra predmeta: INIC 3201	Naziv predmeta: Uvod u studije islamske civilizacije		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj kurs počinje definicijama pojmova kulture i civilizacije. Nakon kratkih napomena o historiji ljudske civilizacije kurs govori o mjestu islamske civilizacije među drugim civilizacijama, njenoj suštini i stanju muslimanskog svijeta danas. Kurs zatim obrađuje podsisteme i krizu islamske civilizacije, te odnose između nje i savremenog Zapada. Cilj predmeta je uvesti studente u glavne teme studija islamske kulture i civilizacije.		
Tematske jedinice:	1. sedmica: Definicije pojmova kultura i civilizacija; Odnos vjere i kulture 2. sedmica: Mjesto islamske civilizacije među svjetskim civilizacijama 3. sedmica: Svijet islama danas: pregled osnovnih društvenih pokazatelja 4. sedmica: Temelji i suština islamske civilizacije 5. sedmica: Podsistemi islamske civilizacije: političko-administrativni sistem 6. sedmica: Podsistemi islamske civilizacije: ekonomski sistem 7. sedmica: Žena u muslimanskim društvima; Nemuslimani u islamskoj civilizaciji 8. sedmica: Rekapitulacija/Semestralni ispit 9. sedmica: Kriza islamske civilizacije: tradicionalistička i modernistička perspektiva 10. sedmica: Kriza islamske civilizacije: selefijska i reformistička perspektiva 11. sedmica: Muslimanski svijet i Zapad: historija susretanja 12. sedmica: Muslimanski svijet i Zapad: Orijentalizam i muslimansko otkriće Evrope 13. sedmica: Muslimanski i zapadni doprinos svjetskoj civilizaciji 14. sedmica: Sukob civilizacija? 15. sedmica: Rezime: Muslimani u eri globalizacije		
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> Temeljno poznavanje glavnih tema iz oblasti studija islamske civilizacija i različitih viđenja tih tema. <i>Vještine:</i> Identificirati glavna pitanja i argumente za različita stajališta po svakoj obrađenoj temi.		

	<i>Kompetencije:</i> Student bi nakon odslušanog predmeta trebao biti sposoban pratiti i konstruktivno učestvovati u razgovorima o islamskoj civilizaciji, njenoj prošlosti, stanju i perspektivama te odnosima među civilizacijama.
Metode izvođenja nastave:	1. Predavanja 60% 2. Video prezentacije i čitanje originalnih izvora 20% 3. Prezentacije studenata 20%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	- Učešće u nastavi (za vanredne studente učešće u konsultativnoj nastavi) 10%; - Zadaci (za vanredne studente zadaci sa asistenticom) 20%; - Parcijalni ispit 35% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 35% konačne ocjene. Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Hrestomatija <i>Uvod u studije islamske civilizacije</i> , ur. Ahmet Alibašić, Sarajevo, 2017. <i>Dopunska:</i> 1. Lewis, Bernard. "Muslimansko otkriće Evrope: dodir i sudar" u Karić, prir. <i>Ljudska prava u kontekstu islamsko-zapadne debate</i> , 43-97. 2. Lewis, Bernard. "Povijest drugih naroda" u <i>Islam and the West</i> . New York: Oxford University Press, 1993, 119-30. (Preveo Fikret ef. Pašanović). 3. Hodžić, Dževad, ur. <i>Atlas islamskoga svijeta</i> (Sarajevo: Udruženje ilmije IZ u BiH, 2003). 4. Huntington, Samuel. "Sukob civilizacija" u Enes Karić, ed. <i>Ljudska prava u kontekstu islamsko-zapadne debate</i> . Sarajevo: Pravni centar, 1996: 99-129. 5. Said, Edward W. <i>Orijentalizam</i> . Zagreb: Konzor, 1999.

Šifra predmeta: INIM 3201	Naziv predmeta: Imamet		
Ciklus: I	Godina: II	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4 (2 ECTS praksa)
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Praksa		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		

Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • da studente uvede u osnovna teorijska i praktična znanja i iskustva kako bi uspješno obavljali imamsku službu u Islamskoj zajednici u Bosni i Hercegovini.
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ko je najpreči da bude imam, uvjeti za imama, uvjeti za klanjanje u džematu, slijeđenje imama, zamjena imama u toku namaza (<i>el-istihlaf</i>), propisi o džamijama 2. Vođstvo u islamu, kako definirati potencijalne vođe, suština rješavanja problema, donošenje odluke, odluka vs. implementacija, osnove planiranja, osnovni elementi ocjene, osnivanje tima i ostvarenje grupe 3. Imam u gradskom džematu, imam u prigradskom džematu 4. Imam u dijaspori, imam u strukturi Islamske zajednice Bosne i Hercegovine 5. Džemat, šta je džemat u našim uvjetima, kako uspješno djelovati u džematu? Koje načine, forme i sredstva koristiti? 6. Način odijevanja imama, ophođenje i komunikacija, distribucija islamske literature 7. Rekapitulacija/Test 8. Važnost i fadileti dove u islamu, važnost i fadileti zikra u islamu 9. Dženaza namaz, ponašanje kod umrlog, način klanjanja, ponašanje na kaburu 10. Hadž: svečanost prilikom ispraćaja, ikrar i doček 11. Bračni i porodični život tradicionalne muslimanske porodice: dova pri sklapanju braka, nadijevanje imena, akika, sunećenje, useljenje u kuću ili stan 12. Vođenje knjige rođenih, polaznika mektepske nastave, vjenčanih i umrlih, ljetopis, upoznavanje sa protokolom i važnosti protokola pri važnim i sl. svečanostima: postavljenja kamena temeljca, otvaranja džamije, posjete zvaničnika Islamske zajednice, tevhid, hatme, mevlud, bajram, ramazan, obilježavanje Nove hidžretske godine itd. 13. Upoznavanje sa džamijskim kućnim redom, zapisnik o održavanju završnih ispita, zapisnik s utakmica u malom nogometu, vodič za šerijatsko vjenčanje 14. Pravilnik o organizaciji i radu Medžlisa Islamske zajednice, Fond "Bejtul-mal" 15. Rekapitulacija svih oblasti.
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti upoznati s osnovnim obavezama imama u različitim sredinama</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će steći vještine pripreme i realiziranja vlastitog plana aktivnosti, prepoznati posebnosti i razlike među džematima, kao i specifičnosti rada u bošnjačkoj dijaspori.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne da samostalno izvršavaju imamske, muallimske i hatipske obaveze.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Imamet</i> (hrestomatija), (prir.: mr. Mustafa Hasani i mr. Ferid Dautović), Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2008. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Altalib Hisham, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, (s engleskog: Velida Selmanagić), IZ u BiH, Udruženje ilmije, Sarajevo, 2000., str. 47-127. 3. Mujkanović Zahid, <i>Velika zbirka dova</i>, Zahid Mujkanović, Sarajevo, 2005. 4. Mulahalilović Enver, <i>Vjerski običaji Muslimana u Bosni i Hercegovini</i>, Starješinstvo IZ u BiH, Hrvatskoj i Sloveniji, 1988. 5. Pravilnici Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini 6. Salispahić Džemal, <i>Imam</i>, Medresa "Osman-ef. Redžović", Visoko, 2014. 7. Sokolović h. hfz. Sinanuddin, <i>Islamski propisi o čuvanju zdravlja, posjeti bolesnika i sahrani umrlog muslimana</i>, Sokolović hadži hafiz Sinanuddin, Sarajevo, 1972. 8. Sujuti (Es-), "Fetve o mevludu, tesbihi i sedmini", <i>Preporod</i>, (preveli Almir Fatić i hfz. Senad Čeman) 9. Sukrić Nijaz, <i>Organizacija i oblici vjerskoprosvjernog života muslimana Bosne i Hercegovine od 1945. do 1976. godine</i>, El.Kalem i FIN, 2006. 10. Tuhmaz Abdulhamid Mahmud, <i>Hanefijski fikh</i>, I, (s arapskog: Zuhdija Hasanović i dr.), Haris Grabus, Sarajevo, 2002., str. 326-343.
--	--

Šifra predmeta: INRP 3202		Naziv predmeta: Uvod u psihologiju	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60	
		Predavanja: 30	
		Vježbe: 15	
		Seminar: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru ovog kolegija izučavaju se odabrane teme iz savremene psihologije od posebnog značaja za vjerodostojno razumijevanje psihičkog života i ponašanja čovjeka. Ciljevi predmeta su 1) upoznati studente sa najvažnijim spoznajama savremene psihologije i 2) studentima omogućiti uvid u njihova moguća značenja i praktične implikacije i primjene u različitim segmentima života.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predmet savremene psihologije 2. Ličnost i njeno značenje 3. Identitet i njegove odrednice 4. Emocionalna inteligencija 5. Dječija psihologija 		

specifičnosti organizacionih jedinica)	6. Psihologija adolescencije 7. Psihologija odrasle dobi 8. <i>Rekapitulacija / test</i> 9. Psihološke značajke stare populacije 10. Socijalna psihologija persuazije i propagande 11. Unutargrupna dinamika i međugrupni odnosi 12. Mentalno zdravlje i psihološko savjetovanje 13. Stres, zdravlje i posao 14. Psihologija braka i porodice 15. Rekapitulacija svih oblasti
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> - Imati uvid u predmet i pristup izučavanja savremene psihologije. - Poznavati osnovne psiho-socijalne pojmove i procese važne za razumijevanje psihičkog života i ponašanja čovjeka. - Prepoznati važnost usvojenih psiholoških spoznaja za razumijevanje ponašanja čovjeka u različitim životnim situacijama i segmentima života. - Pratiti i kritički analizirati prisustvo ovih procesa i mogućnosti njihovih primjena u svakodnevnom životu i radu.
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanja - Vježbe - Seminar(i)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Prisustvo i učešće u nastavi 10%, seminarski rad 10 %, prvi parcijalni ispit 30 %, drugi parcijalni ispit 50%
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aronson, Elliot, Timothy Wilson i Robin Akert, <i>Socijalna psihologija</i>, Mate d.o.o., Zagreb, 1997, odabrana poglavlja. 2. Berk, Laura, <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2007, odabrana poglavlja. 3. Bezić, Ivan, "Pastoralna psihologija", Bogoslovska smotra, vol. 60 (1990), str. 95-105. 4. Družić-Ljubotina, Olja i Ljiljana Friščić, „Profesionalni stres kod socijalnih radnika: izvori stresa i sagorijevanje na poslu“, <i>Ljetopis socijalnog rada</i>, vol. 21 (1990), str. 5-32. 5. Ekeman, Natan, <i>Psihodinamika porodičnog života</i>, 1966, odabrana poglavlja. 6. Goleman, Daniel, <i>Emocionalna inteligencija</i>, Mozaik knjiga, Zagreb, 1997, odabrana poglavlja. 7. Hwalng, Philip i Bjorn Nilsson, <i>Razvojna psihologija</i>, Dom Štampe, Zenica, 2000, odabrana poglavlja. 8. Larsen, Randy i David Buss, <i>Psihologija ličnosti</i>, preveli Denis Bratko, Ana Butković i Ivana Hromatko, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2008, odabrana poglavlja. 9. Rot, Nikola, <i>Opšta psihologija</i>, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd, 2004, odabrana poglavlja. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Despot-Lučanin, J. (2003). <i>Iskustvo starenja</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko. 2. Domazet, Anđelko, „Teologija i psihologija: mogućnosti i granice dijaloga“, <i>Filozofska istraživanja</i>, vol. 2 (2007), str. 261-278. 3. Duran, M. (2004). <i>Dijete i igra</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko. Lacković-Grgin, K. (1999). <i>Samopoimanje mladih</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko. 4. Petz, Boris, <i>Uvod u psihologiju</i>, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2001. 5. Scahie, K.W., Willis, S.L. (2001). <i>Psihologija zrele dobi i starenja</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko.

	6. Vasta, R., Haith, M.M. i Miller, S.A. (1998). <i>Dječja psihologija</i> . Naklada Slap, Jastrebarsko.
--	--

Šifra predmeta: INOP 3202	Naziv predmeta: Engleski jezik za imame		
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Lektorske vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>Predmet ima za cilj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvesti studenta u islamsko-imamski žanr na engleskom jeziku s kojim će se u budućnosti susretati te unaprijediti jezičke kompetencije, prije svega u govornoj produkciji studenta kao samostalnog korisnika engleskog jezika prema Zajedničkom evropskom referentnom okviru za jezike (ZEROJ/CEFR, Common European Framework of Reference for Languages), bez obzira na pojedinačni nivo znanja postignut tokom prethodnog obrazovanja. - Navedeno se postiže obradom tematskih sadržaja u vidu tekstova iz područja islama, s posebnim osvrtom na imamet, kao i korištenjem raznovrsnog autentičnog i aktualnog materijala iz različitih (pisanih i govornih) medija, didaktički prilagođenog upravo s ciljem razvijanja četiriju temeljnih jezičkih vještina (čitanje, slušanje, pisanje i govor), te usvajanjem i proširivanjem specifičnog profesionalnog vokabulara i morfosintaktičkih struktura za efikasno komuniciranje na engleskom jeziku. - Težište predmeta je na receptivnim jezičkim vještinama (čitanje i slušanje), kako bi se olakšalo korištenje stručne literature na engleskom jeziku u svrhu istraživanja, kao i razumijevanje usmenog diskursa iz područja imameta. Nadalje, obaveza održavanja kraćih usmenih prezentacija te sudjelovanje u diskusijama o zadanoj temi relevantnoj za buduće imame imaju za cilj dovesti do određenog razvijanja produktivnih jezičkih vještina (tj. usmeno izražavanje) s ciljem osiguranja temelja za buduće aktivno sudjelovanje u kreiranju nove slike Islama u Zapadnom svijetu, čemu mogu i trebaju doprinijeti svršenci Studijskog programa za imame, hatibe i muallime na FIN-u. - Jedan od važnih ciljeva jeste priprema svršenika, budućih imama, hatiba i muallima, za aktivno učešće u međureligijskom dijalogu izvan granica BiH. Cilj predmeta jeste potaknuti studente da samostalno razvijaju komunikacijske kompetencije i ovladaju vještinama za uspješno vođenje konverzacije u kojoj će biti u stanju da, na osnovu stajališta Islama po određenom pitanju, artikuliraju svoje mišljenje o raznim aktualnim islamskim/imamskim temama. 		
Tematske jedinice po sedmicama:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s planom i koncepcijom vježbi, materijalima te načinom ocjenjivanja. Definiranje ESP-a (<i>English for Specific Purposes / Engleski za posebne namjene</i>). Uvodne vježbe. 2. Tematska jedinica i vokabular iz oblasti: 		

(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)

Stubovi Islama: Islamski i imanski šarti I

Jezičke vještine u fokusu: Proširivanje proste i sažimanje složene rečenice/teksta. Karakteristike dobrog sažetka. Vježbe indirektnih/direktnih upitnih oblika i glagolskih obrazaca u konverzaciji. Pregled glagolskih vremena 1.

3. **3. Tematska jedinica i vokabular iz oblasti:**

Stubovi Islama: Islamski i imanski šarti II

Jezičke vještine u fokusu: Proširivanje proste i sažimanje složene rečenice/teksta. Karakteristike dobrog sažetka. Vježbe indirektnih/direktnih upitnih oblika i glagolskih obrazaca u konverzaciji. Pregled glagolskih vremena 2.

4. **Tematska jedinica:** Marriage (wedding traditions, relationship problems)

Jezičke vještine u fokusu: ista riječ u različitim kontekstima, složeni glagoli, upotreba kondicionala za izražavanje mogućnosti i vjerovatnoće, nuđenje savjeta, mišljenja

Pregled glagolskih vremena 3.

5. **Tematska jedinica:** Social Relationships in Islam (principles of the Muslim social system, Islamic social institutions, motherhood)

Jezičke vještine u fokusu: mind-mapping, objašnjenja i definicije, koncizno zapisivanje uz upotrebu kratica, upotreba rječnika, enciklopedija i Interneta prilikom istraživanja

Pregled glagolskih vremena 4.

6. **Tematska jedinica:**

Zapadnjačka kultura mladih (youth culture) vs. islamski odgoj djece.

Jezičke vještine u fokusu:

Upotreba kondicionala prilikom izražavanja mogućnosti i vjerovatnoće. Poređenje i kontrastiranje. Koherentnost teksta.

Pregled kondicionala.

7. **Tematska jedinica:** The Prophethood of Muhammad (PBUH)

Jezičke vještine u fokusu: biografija/životopis, 'flow charts' u svrhu hronološkog prikaza događaja

8. **Parcijalni ispit I**

9. **Tematska jedinica i vokabular iz oblasti:**

Retorika/govorništvo I (Poslanikova s.a.v.s. retorika, retorika u historijskoj perspektivi, moć retorike).

Jezičke vještine u fokusu:

Faze pripreme govora (inventio, distributio, elocutio, memoria, actio), metode ubjeđivanja, oslonci u govorništvu (etos, patos, logos), slušanje govora, dizajniranje govora, strategije, kompozicija govora, retoričke figure, argumenti, retoričko-poetske figure/figurativni jezik, neverbalni znakovi, vrste govora / stil govora.

Argumentacija, stilska sredstva i stilske figure.

	<p>10. Tematska jedinica i vokabular iz oblasti: Retorika/govorništvo II(radionica: držanje kraće hutbe na engleskom)</p> <p>11. Tematska jedinica: A Healthy Lifestyle (lifestyle choices, healthy living in the Qur'an and modern science, Qur'anic attitudes towards mental and spiritual health)</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: organiziranje vokabulara, mind mapping, brzo čitanje za suštinom teksta/za posebnom informacijom - vrste čitanja, planiranje akademskog teksta u smislu teme, strukture i stila.</p> <p>12. Tematska jedinica: Narrative in Islam (storytelling in the Islamic tradition, characters, plot, themes and morals, the story of Yusuf)</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: praćenje priče uz pomoć tragova, ekstenzivno slušanje za općom informacijom , prepričavanje priče na osnovu bilješki, upotreba tempa, ritma, intonacije i naglaska u svrhu efikasnog donošenja priče.</p> <p>13. Tematska jedinica: Children's Rights (human rights legislation, children's rights in Islam, children's responsibilities to their parents)</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: upotreba imeničkih složenica, poređenje različitih mišljenja i stavova, parafraziranje/sažimanje informacije u tekstu, priprema i sastavljanje izvještaja</p> <p>14. Tematska jedinica:Islam and Environment</p> <p>Jezičke vještine u fokusu: parafraziranje informacije, izvještavanje na osnovu sekundarnih izvora, identificiranje funkcije članka/teksta, različiti načini strukturiranja teksta i argumentacije</p> <p>15. Prezentacije studenata (odabrane islamsko-imamske teme)</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p><i>Znanje:</i> Student poznaje ključne pojmove i specifični profesionalni vokabular koji odlikuje islamsko-imamski žanr na engleskom jeziku.</p> <p><i>Vještine:</i> Student se samostalno koristi autentičnim i aktualnim medijskim materijalom koji tretira različite teme iz oblasti islamskih studija – imameta, te stručnom literaturom na engleskom jeziku u svrhu istraživanja. Sposoban je pripremiti i održati kraću usmenu prezentaciju/hutbu te sudjelovati u diskusijama o navedenim temama.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Student je, prije svega, u svojoj govornoj produkciji, sposoban adekvatno komentirati/tumačiti opća imamska pitanja sa stajališta islama, oslanjajući se pritom na Kur'an i hadis, Poslanikov s.a.v.s. život i praktični život vjernika u svrhu argumentiranog iznošenja vlastitog stava na najpozitivniji mogući način, kako bi doprinio boljem razumijevanju između muslimana i drugih Evropljana/nemuslimana.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanja: kroz prezentacije - Vježbe <p>Vježbe se izvode u stalnoj interakciji nastavnika sa studentima, bez obzira na</p>

	<p>vrstu nastavne aktivnosti. Vježbe integriranih vještina čitanje/pisanje, slušanje/govorenje, npr. vježba govorenja po saslušanom predavanju, odnosno vježba izražavanja u pisanoj formi kao odgovor/reakcija na pročitani tekst. Učešće u diskusiji na času. Timski rad.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konverzacija <p>Vježbe konverzacije se izvode u stalnoj interakciji izvornog govornika (lektora) sa studentima. Zadaci kroz koje će studenti vježbati da govore o prvenstveno islamsko-imamskim temama. Diskusije. Timski rad.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samostalni zadaci <p>Usmena prezentacija</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Učešće u nastavi 5%, usmeni test iz konverzacije 20%, parcijalni 30%, i završni ispit 45% konačne ocjene.</p> <p><i>Vanredni:</i></p> <p>Konverzacija: 25;</p> <p>Prva parcijala: 30 bodova;</p> <p>Završni ispit: 45 bodova.</p> <p>Student je obavezan na svim provjerama znanja, vještina i sposobnosti ostvariti minimalno 55 % od predviđenog broja bodova.</p> <p>Konačna ocjena formira se sabiranjem bodova ostvarenih u okviru različitih provjera znanja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skripta odabranih tekstova i materijala za vježbe: <i>Engleski jezik za imame</i> <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ruqaiyyah Waris Maqsood, <i>Examining Religions - Islam</i> 2. Amna Bedri, Fiona McGarry, <i>English for Islamic Studies</i> 3. Gramatika engleskog jezika 4. Jednojezični rječnik engleskog jezika 5. Murata, Sachiko, Chittick, William C., <i>The Vision of Islam</i>, Suhail Academy, Lahore, 2005. 6. Yusuf Hamza, <i>Purification of the Heart – Signs, Symphthoms and Cures of the Spiritual Diseases of the Heart</i>.

Šifra predmeta: INIM 3205		Naziv predmeta: Imamsko-muallimska praksa II	
Ciklus: I	Godina: 2	Semestar: IV	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 15 Predavanja 0 Praktične vježbe 15 Terenski rad Praksa	

Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet
Preduslov za upis:	-
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ramazanske prakse jeste da se studenti osposobljavaju za budući samostalan i timski rad, primjenu teorijskih znanja u profesionalnom radu i suočavanje sa izazovima rada na terenu.
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<p>-Pripremni sati (10 kontakt sati): Upoznavanje s Pravilnikom o stručnoj praksi studenata Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu</p> <p>Ostale teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ličnost imama-mu'allime - Izazovi imamsko-mu'allimskog rada u džematima IZ - Osvježavanje elementarnih imamskih znanja - Izrada okvirnog plan aktivnosti - Izbor, priprema i pisanje hutbe, kraćih obraćanja, predavanja - Organiziranje prigodnih svečanosti - Rad sa djecom i omladinom - Rad sa posebnim kategorijama -Realizacija ramazanske prakse (100 sati) -Evaluacija ramazanske prakse (5 kontakt sati) <p>Analiza dokumenata s prakse</p> <ul style="list-style-type: none"> -„Dnevnik imamsko-mu'allimske prakse u mjesecu ramazanu“, -„Izveštaj/evaluacija mentora o obavljenoj imamsko-mu'allimskoj praksi“ i -„Studentova evaluacija medžlisa, IZ/ustanove/organizacije“
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Student osvježava i dopunjava svoje znanje o imamsko – mu'allimskom radu u džematima Islamske zajednice</p> <p><i>Vještine:</i> Student će steći vještine pripreme i realiziranja vlastitog plana aktivnosti; moći identificirati i primijeniti mjerljive indikatore u evaluaciji programa; prepoznati posebnosti i mjesne razlike džemata, kao i specifičnosti rada u bošnjačkoj dijaspori.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Student je sposoban da u saradnji sa drugima ili samostalno izvodi imamsko-mu'allimsku praksu uz Ramazan.</p>
Metode izvođenja nastave:	Instrukcije; prezentacije; rad na terenu; evaluacija
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Ramazanska praksa se ocjenjuje sa Uspješno/Neuspješno. Konačna ocjena se izvodi kroz praćenje i provjeravanje rada studenta tj. s fokusom na praktičan rad.</p> <p>Struktura bodova:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Pripremne i evaluacijske aktivnosti - 40 bodova -„Dnevnik imamsko-mu'allimske prakse u mjesecu Ramazanu“, 20 bodova -„Izveštaj/evaluacija mentora o obavljenoj imamsko-mu'allimskoj praksi“, 20 bodova -„Studentska evaluacija medžlisa IZ/ustanove/organizacije“, 20 bodova
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Džemal Salispahić, <i>Imam</i>, Visoko, Medresa Osman ef. Redžović, 2014.

	<p>2. Hisham Al Talib, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, prevela Velida Selmanagić, Islamska zajednica u BiH, Udruženje ilmije Iz u BiH, Sarajevo, 2000.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. Muhamed Salkić, <i>Organizacija i administracija Islamske zajednice</i>, El-Kalem. Sarajevo, 2003.</p>
--	--

Šifra predmeta: INAK 3309	Naziv predmeta: Savremene akademske teme		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: 5	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45	
		Predavanja: 30	
		Seminar: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente s nekim aktuelnim problemima s kojima se muslimani danas susreću, poput ključnih problema teologije i teologije morala, kao što su: modernizam, sekularizam, izazovi nove religioznosti, međureligijski dijalog, teološko razumijevanje savremenoga odnosa prema: začecu, abortusu, vantjelesnoj oplodnji, presađivanju organa, eutanaziji, ali i prema biljnomet animalnome svijetu.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<p>1. sedmica: „Sadržaj naučavanja Savremenih akademskih tema“</p> <p>2. sedmica: „Tradicija: Pitanje definiranja“</p> <p>3. sedmica: „Pojmovna razgraničenja tradicionalizam i modernizam“</p> <p>4. sedmica: „Teološki uzroci nastanka podjele svijeta na sakralno i profano“</p> <p>5. sedmica: „Otudjenje i osamljenost kao produkti kapitalizma“</p> <p>6. sedmica: „Izazov procesa globalizacije za religiju“</p> <p>7. sedmica: „Fenomen nove religioznosti“</p> <p>8. sedmica: „Međureligijski institucionalni dijalog u BiH“</p> <p>9. sedmica: <i>(Prvi parcijalni ispit)</i></p> <p>10. sedmica: „Teologija morala“</p> <p>11. sedmica: „Integrativna bioetika i teologija morala“</p> <p>12. sedmica: „Percepcija života u muslimanskoj teologiji morala“</p> <p>13. sedmica: „Percepcija animalnog svijeta u muslimanskoj teološkoj diskursu“</p> <p>14. sedmica: „Pojam okoliša u muslimansko-teološkoj refleksiji“</p>		

	15. sedmica: REKAPITULACIJA
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Nakon uspješnoga okončanja ovoga kursa, studenti će: a) steći osnovna znanja o teološkome pristupu fenomenima: modernizma, tradicionalizma, sekularizacije i globalizacijeb) upoznati studente sa međusobnim odnosom teologije i morala</p> <p><i>Vještine:</i> Polaganjem ovoga predmeta studenti će biti u mogućnosti: a) prezentirati neke od savremenih teoloških problema b) u određenoj mjeri razvijati moralni senzibilitet prema svemu stvorenome; c) razvijati suživot i međureligijski dijalog.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Ovim kursom studenti stječu temeljne kompetencije za izvođenje nastave u medresama iz predmeta Ahlak i Akaid. Poslije odslušanoga kursa svršenicima će moći u svome pedagoškome radu realizirati osnovnu edukaciju u polju međureligijskoga dijaloga, teologije morala i integrativne bioetike.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. eks katedra 35 %</p> <p>2. razgovor 30 %</p> <p>3. seminar 35 %</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti:</i></p> <p>1. aktivnost na času (prisustvovanje i seminar) 30%</p> <p>2. Prvi parcijalni ispit 35%</p> <p>3. Drugi parcijalni ispit 35%</p> <p><i>Vanredni studenti:</i></p> <p>1. Prvi parcijalni ispit 50%</p> <p>2. Drugi parcijalni ispit 50%</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Hrestomatija: <i>Savremene akaidске teme 1</i>, ur. Adnan Silajdžić, Sarajevo, FIN, 2007. str. 9.-51.; 11.-170.; 181.-192.</p> <p>2. Ilhan Ilkilić, Hakan Ertin, »Etički aspekti istraživanja ljudskih embrionalnih matičnih ćelija u islamskom svijetu: stavovi i razmišljanja«, <i>Znakovi vremena</i>, Sarajevo, vol. 17., br. 63., str. 109-132.</p> <p>3. Amir Muzur, Iva Rinčić, »Hospital/hospicij u islamskoj kulturi«, <i>Znakovi vremena</i>, Sarajevo, vol. 17., br. 63., str. 133-138.</p> <p>4. Samir Beglerović, »Savremeno muslimansko mišljenje pred izazovima ekološke krize«, <i>Novi Muallim</i>, Sarajevo, 2008., vol. 9., br. 35, str. 70.-77.</p> <p>5. Samir Beglerović, »Tradicionalni i moderni pristupi fenomenima smrti i umiranja«, <i>Znakovi Vremena</i>, Sarajevo, 2011., vol. 14, br. 52/53, str. 67.-82.</p> <p>6. Annemarie Schimmel, »Islam i čudesnosti stvorenja: Životinjsko carstvo«, <i>Novi Muallim</i>, Sarajevo, 2014., vol. 15., br. 58., str. 45-58.</p> <p>7. Orhan Jašić, »Biljni svijet u Tradiciji muslimana« Sarajevske sveske br. 47-48., 2015., str. 171-178.</p> <p><i>Dopunska:</i></p>

	<p>1. AbūḤāmidel-Ġazālī, <i>Znamenja o Allahovim stvorenjima</i>, Ljiljan, Ljubljana, 1994., Selim Sami Jašar, »Razgovor sa svrakom«, u prijevodu FejzulahHadžibajrić, u: Mustafa Cerić (ur.), <i>Tesawwuf, islamska mistika</i>, Zagrebačka džamija, Zagreb, 1989.</p> <p>2. Jusuf Žiga, <i>Zemljoradnici vremena</i>, Bosanski kulturni centar i Bosanska knjiga, Sarajevo, 1998.</p> <p>3. Gordana Pelčić, <i>Donacija organa i vjernici</i>, Medicinski fakultet u Rijeci, Rijeka, 2006.</p> <p>4. Tomislav Krznar, <i>Znanje i destrukcija, Integrativna bioetika i problemi zaštite okoliša</i>, Pergamena, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2011.</p> <p>5. Željko Kaluđerović, »Kontroverze oko GM ili transgenih organizama«, <i>Arhe</i>, Novi Sad, vol. 6., br. 12, 2009, str. 159-172.</p> <p>Željko Kaluđerović, Orhan Jašić, »Pitagorejska i arapska recepcija ne-ljudskih živih bića«, <i>Nova prisutnost</i> vol. 13., br. 1., 2015., str.25-33.</p>
--	--

Šifra predmeta: INFI 3304	Naziv predmeta: Šerijatsko personalno pravo		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Ciljevi predmeta:	Cilj ovog kursa je da upozna studente sa mjestom i ulogom braka i porodice u islamu. Uključuje pitanja: obaveznost braka, glavni uvjeti braka, bračne zabrane, pitanja prestanka braka i posljednice braka. Sve navedeno je ilustrirano primjerima iz sudske prakse šerijatskih sudova. Upoznati stedente sa osnovama šerijatskog nasljednog prava.		
Tematske jedinice:	<p>1. sedmica: Personalno pravo; Porodica i njena struktura.</p> <p>2. sedmica: Definicija braka i ciljevi braka u šerijatskom pravu.</p> <p>3. sedmica: Uvjetizabrak, Vrstebraka (Poligamija; mješovitibrak, fiktivni brak, mutaveza).</p> <p>4. sedmica: Mehr; Medijacija – rješavanjebračnihnesuglasica.</p> <p>5. sedmica: Prekidbraka (Vrste: Sudskiprekidbraka, Sporazumniprekid braka, Lian, Fesh).</p> <p>6. sedmica: Talak-repudijacija.</p> <p>7. sedmica: Posljedicebraka; Iddet .</p> <p>8. sedmica: Rekapitulacija/Test.</p> <p>9. sedmica: Imovinskiizdacinakonsmrtiostavitelja; Diobaimovine</p>		

	<p>10. sedmica: Vasijet – posljednjavolja.</p> <p>11. sedmica: Specifičnost i važnost nasljednog prava; Predislamski i islamski nasljedni red – reforme.</p> <p>12. sedmica: Kategorije nasljednika u šerijatskom pravu; Mogućnosti nasljednika.</p> <p>13. sedmica: Naslijeđivanje ženskih lica.</p> <p>14. sedmica: Specifični slučajevi naslijeđivanja.</p> <p>15. sedmica: Rekapitulacija svih oblasti.</p>
Ishodi učenja:	Student je kompetentan za uključivanje u rad bračnih i predbračnih savjetovaništa, pripremanje ili obavljanje šerijatskih vjenčanja, savjetovanja vezana za rješavanje bračnih sukoba i sl.
Metode izvođenja nastave:	- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - SeminarSKI rad – 20 bodova - Parcijalni ispit I – 40 bodova - Završni ispit (parcijalni ispit II) - 40 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrahim Džananović, Primjena šerijatskog porodičnog prava kroz praksu Vrhovnog šerijatskog suda u sarajevu, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu. 2. Mustafa Hasani, <i>Tumačenje i primjena normi šerijatskog prava o mješovitim brakovima u Bosni i Hercegovini u periodu 1930-1940. godina</i>, Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, neobjavljen doktorski rad. 3. F. Karčić E. Karić, <i>Šerijatsko pravo u savremenom dobu</i>, Pravni centar, Sarajevo, 1998, str. 333-357. 4. Begović Nedim: "Testament u islamskom pravu", Glasnik, LXIV/2002, br. 11-12, str. 1147-1158. 5. Mehmed Begović, Šerijatsko bračno pravo. 6. M. A. Ćerimović, Šerijatsko nasljedno pravo. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tuhmaz, <i>Hanefijski fikh</i>, II. 2. Hasib Muratbegović, Tumač šerijatskih propisa hanefijskog mezheba o ženitbi, obitelji i nasljedstvu, ? 3. Džananović Ibrahim, "Odsutnost i nestalost muža kao razlog za rastavu braka", Takvim 1997, Udruženje Ilmijje BiH, Sarajevo, 1996, str. 31-43. 4. Hukukialiekaranamesi, Ženitbeni zakonik. 5. Abdulah Ajni Bušatlić, Porodično i nasljedno pravo muslimana. 6. M. Hasani, "Jedna interesantna vasijetnama iz Gračanice iz 1936. godine", Takvim za 2006, Sarajevo, 2005.

	<p>7. N. Traljići S. Babić, Bračno pravo.</p> <p>8. M. Hasani i N. Begović, „Praksa šerijatskih vjenčanja u Islamskoj zajednici u Bosni i Hercegovini“, <i>Glasnik</i>, LXXIII, Rijaset IZ u BiH, novembar–decembar 2011, br. 5-6, str. 1124-1137.</p>
--	--

Šifra predmeta: INIC 3302	Naziv predmeta: Historija islamske civilizacije do 1700.		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>U okviru ovog predmeta prati se nastanak, razvoj i transmisija islamske kulture i civilizacije na različitim geografskim prostorima; daje se pregled glavnih kulturnih zona islama sa njihovim karakteristikama i ostvarenjima u različitim segmentima do 18. stoljeća. Posebno se prate kulturni među-uticaji, nastanak, glavne karakteristike i historijski razvoj osnovnih političkih, vojnih, pravosudnih, privrednih, obrazovnih i znanstvenih institucija u ovom razdoblju. Glavni ciljevi predmeta su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Studente upoznati s glavnim procesima, događajima, ličnostima i institucijama iz historije islamske kulture i civilizacije do perioda kolonijalizma; ▪ Studente upoznati s glavnim temama iz historije islamske civilizacije ovog perioda koje i danas snažno određuju muslimanski svijet i njegove odnose sa drugim civilizacijama. 		
Tematske jedinice:	<p>1. sedmica: Uvod; Faktori promjene</p> <p>2. sedmica: Vrijeme Hulefairašidina i emevijski period</p> <p>3. sedmica: Islamska civilizacija 750-945.</p> <p>4. sedmica: Islamska civilizacija 945-1405.</p> <p>5. sedmica: Islam u Španiji i južnoj Italiji</p> <p>6. sedmica: Institucije ranog i klasičnog doba islamske civilizacije</p> <p>7. sedmica: Institucije ranog i klasičnog doba islamske civilizacije</p> <p>8. sedmica: Osmanska država 1300-1700.</p> <p>9. sedmica: Osmanska država 1300-1700.</p> <p>10. sedmica: Klasične osmanske institucije</p> <p>11. sedmica: Islam u Iranu od 13-18. st.</p> <p>12. sedmica: Islam u južnoj i jugoistočnoj Aziji prije kolonizacije</p>		

	<p>13. sedmica: Islam u centralnoj Aziji, Rusiji i Kini do 18. st.</p> <p>14. sedmica: Islam u podsaharskoj Africi prije kolonizacije</p> <p>15. sedmica: Rekapitulacija</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> stjecanje temeljnih znanja o najznačajnijim događajima, procesima, institucijama i ličnostima islamske civilizacije od njenog nastanka do 1700. godine.</p> <p><i>Vještine:</i> kritičko promišljanje obrađenih događaja, ličnosti i procesa.</p> <p><i>Kompetencije:</i> sposobnost predstavljanja ključnih tema historije islamske civilizacije iz više perspektiva; sposobnost predstavljanja kontinuiteta i promjene u islamskoj civilizaciji do 1700. godine; sposobnost uočavanja veza među civilizacijama; razumijevanje uzroka uspona i pada muslimanskih država.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. Predavanja 60%</p> <p>2. Video prezentacije i čitanje originalnih izvora 20%</p> <p>3. Prezentacije studenata 20%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 10%; - Kvizovi (za vanredne studente zadaci sa asistenticom) 15%; - Parcijalni ispit 30% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 45% konačne ocjene. <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Hrestomatija <i>Historija islamske kulture i civilizacije 610-1700</i>, ur. Ahmet Alibašić, 2018.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. Ansary, Tamim, <i>Destiny Disrupted: A History of the World Through Islamic Eyes</i>, New York, Public Affairs, 2010.</p> <p>2. Esposito, John L., prir., <i>Oksfordska historija islama</i>, Sarajevo, CNS, 2018.</p> <p>3. Esposito, John L., prir., <i>The Oxford Encyclopedia of the Islamic World</i>, New York, Oxford University Press, 2009 (izbor).</p> <p>4. Ihsanoglu, Ekmeleddin, prir., <i>Historija Osmanske države i civilizacije</i>, Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 2008.</p> <p>5. James A. Dator, John A. Sweeney, Aubrey M. Yee, <i>Mutative Media: Communication Technologies and Power Relations in the Past, Present, and Futures</i>, Springer, 2015, 133-139.</p> <p>6. Lapidus, Ira, <i>Historija islamskog svijeta</i>, Sarajevo, Libris, 2019.</p> <p>7. Turkiye Diyanet Vakfi, <i>Institucije islamske civilizacije</i>, Sarajevo, CNS, 2017.</p>

Šifra predmeta: INIM 3302	Naziv predmeta: Hatabet i vaz		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 5 (2 ECTS praksa)
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Praksa		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • studenti shvate značenje i značaj hutbe i vaza u islamskom i imamskom djelovanju za vjerski život i misiju Islamske zajednice. • studenti steknu osnovne retoričke sposobnosti koje će im omogućiti kvalitetno držanje hutbe i vaza 		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hutba: pojam i definicija 2. Kur'ansko-sunnetske osnove hutbe 3. Šerijatski propisi o hutbi 4. Funkcija, uloga i značaj hutbe i hatiba u Islamskoj zajednici 5. Muslimansko kritičko bavljenje pitanjem hutbe u BiH u 20. stoljeću 6. Klasični pristupi retorici 7. Rekapitulacija/Test 8. Savremeni retorički aspekti hutbe 9. Savremeni komunikacijski aspekti hutbe 10. Izbor teme i svrhe obraćanja, analiza slušateljstva, načini organizacije materijala i argumentacija u obraćanju 11. Individualne pretpostavke za govor, hutbu i vaz, načini ostvarivanja i modusi usavršavanja 12. Karakteristike uspješnog hatiba i vaiza. Uvažavanje slušateljstva, interakcija, dinamičnost u izlaganju, organiziranje vremena, strah i anksioznost pred i tokom govora. 13. Analiza Vjerovjesničkog diskursa u vazuu i hutbama. Primarne karakteristike Poslanikovih, s.a.v.s., obraćanja, smisao, konkretnost, konciznost, adekvatnost... 14. Analiza održanih hutbi 15. Rekapitulacija svih oblasti 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti upoznati sa značenjem i značajem hutbe i vaza u islamskom i imamskom djelovanju za vjerski život i misiju Islamske zajednice.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će steći vještine pripreme i realiziranja kvalitetne hutbe i vaza.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne da samostalno drže kvalitetnu hutbu i vaz.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Hatabet</i> (hrestomatija), (prir.: dr. Džemaludin Latić i hfz. Kenan Musić), Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2009. <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Altalib Hisham, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, (s engleskog: Velida Selmanagić), IZ u BiH, Udruženje ilmije, Sarajevo, 2000., str. 47-127. 3. Salispahić Džemal, <i>Imam</i>, Medresa "Osman-ef. Redžović", Visoko, 2014. 4. Šljivo Meho, <i>Retorički i komunikološki aspekti hutbe kod muslimana BiH</i>, Sarajevo, 2009.

Šifra predmeta: INRP 3303	Naziv predmeta: Metodika vjerske nastave I		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 4 (2 ECTS praksa)
Studijski program: Imam, hatib i muallim	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Praksa	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upoznavanje i osposobljavanje studenata sa savremenim teorijskim i praktičnim dostignućima metodike nastavnog rada uopće i metodike vjerske nastave. ▪ Upoznavanje i razumijevanje temeljnih područja didaktike. ▪ Razrada savremenih nastavnih strategija i strategija učenja u vjerskoj nastavi. ▪ Razumijevanje temeljnih nastavnih umijeća u vjerskoj nastavi. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teorijsko određenje metodike i terminološka razgraničenja. 2. Specifičnosti i principi metodike vjerske nastave. 3. Didaktički principi i pravila (određenje, klasifikacija, povezanost); didaktički sistemi (definiranje, značaj i klasifikacija). 4. Metode podsticanja i vođenja aktivnosti učenika u vjerskoj nastavi. 5. Konstruktivno usklađivanje u sistemu nastave (ishodi/ciljevi učenja, nastavne aktivnosti, evaluacija). 6. Implementiranje obrazovnih taksonomija u kreiranju vjerske nastave. 7. Primjena savremenih nastavnih strategija u vjerskoj nastavi. 8. Provjera znanja studenata (kolokvij). 9. Nastavne metode u vjerskoj nastavi. 10. Nastavne metode u vjerskoj nastavi (nastavak). 11. Oblici nastave i tipovi nastavnih sati. 12. Nastavna sredstva i pomagala u vjerskoj nastavi. 13. Temeljna nastavna umijeća. 		

	<p>14. Hospitacije časova</p> <p>15. Hospitacije časova, sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje; Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit).</p>		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usvojiti temeljna područja didaktike i didaktičko-metodičke zakonitosti vjerske nastave. ▪ Analizirati savremena teorijska i praktična dostignuća metodike nastavnog rada uopće i metodike vjerske nastave. ▪ Analizirati savremene strategije učenja i poučavanja. ▪ Analizirati primjenu nastavnih metoda, oblika rada, sredstava i pomagala u vjerskoj nastavi. ▪ Interpretirati temeljna nastavna umijeća ▪ Hospitirati i vrednovati kvalitet izvođenja školskog ili mektebskog časa (izradići dnevnik prakse o hospitaciji i opservaciji časova u izvođenju muallima u mektebu ili nastavnika u školi). 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz	Ukupno
		55 %	100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	3	5
	Kolokvij	8	15
	Praktikum	16,5	30
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bognar, L. i Matijević M. (2005). <i>Didaktika</i>. Školska knjiga, Zagreb. (str. 37-68.) 2. Čatić, Refik i Pehlić, Izet (2004): <i>Metodika nastave islamske vjeronauke</i>. Islamska pedagoška akademija, Zenica. (str. 13-107.) 3. Kyriacou, Chris (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Educa, Zagreb. (odabrana poglavlja) 4. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. CNS, Sarajevo. (str. 157-166.) 5. Slatina, Mujo (1998): <i>Nastavni metod</i>. Filozofski fakultet, Sarajevo. (odabrana poglavlja) 6. Zimić-Gljiva, Mujesira (2005): <i>Metodika nastave islamske vjeronauke – hrestomatija</i>. Fakultet islamskih nauka, Sarajevo (str. 13-30; 59-78; 115-139; 189-192; 245-249; 257-270). <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Andrilović, V. (2001): <i>Samostalno učenje</i>. Jastebarsko, Naklada Slap, Zagreb. 2. Bognar, L. i Matijević M. (2005). <i>Didaktika</i>. Školska knjiga, Zagreb. 		

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Bratanić, Marija (1997): <i>Susreti u nastavi – mikropedagoški pristup</i>. Školska knjiga, Zagreb. 4. Bunčić, K., Ivković, I. i ostali (1994): <i>Igrom do sebe – 102 igre za rad u grupi</i>. Alinea, Zagreb. 5. Cowley, S. (2006): <i>Tajne uspješnog rada u razredu – Vještine, tehnike i ideje</i>. Školska knjiga, Zagreb. 6. Jensen, Eric (2003): <i>Super nastava</i>. Educa, Zagreb. 7. Jurčić, M. (2012): <i>Pedagoške kompetencije suvremenog učitelja</i>. Recedo, Zagreb. 8. Kelly, Melissa (2004): <i>The Everything New Teacher Book: Increase Your Confidence, Connect with Your Students, and Deal with the Unexpected</i>. Adams Media Corporation, MA, USA. 9. Kuburić, Zorica i Dačić, Snežana (2004): <i>Metodika Verske nastave</i>. CEIR, Novi Sad, Čigoja štampa, Beograd. 10. Marzano, Robert J., Pickering, Debra J. i Pollock, Jane E. (2006): <i>Nastavne strategije. Kako primijeniti devet najuspješnijih nastavnih strategija</i>. Educa, Zagreb. 11. Matijević, Milan (2004): <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Tipex, Zagreb. 12. Matte, W. (2007): <i>Nastavne metode. 75 kompaktnih pregleda za nastavnike i učenike</i>. Naklada Ljevak, Zagreb. 13. Meyer, Hilbert (2002): <i>Didaktika razredne kvake – Rasprave o didaktici, metodici i razvoju škole</i>. Educa, Zagreb. 14. Meyer, Hilbert (2005): <i>Što je dobra nastava? Erudita</i>, Zagreb. 15. Muminović, H. (2013). <i>Osnovi didaktike</i>. CNS, Sarajevo 16. Poljak, V. (1990). <i>Didaktika</i>. Školska knjiga, Zagreb. (str. 144-154; 199-217.)Bežen, Ante (2008): <i>Metodika znanost o poučavanju nastavnog predmeta</i>, Učiteljski fakultet, Zagreb. 17. Pranjic, Marko (1997): <i>Metodika vjeronaučne nastave: teorijske osnove i praktični modeli</i>, Katehetski salezijanski centar, Zagreb. 18. Silberman, Mel (1996): <i>Active Learning: 101 Strategies To Teach Any Subject</i>. Pearson. 19. Stevanović, Marko (2000): <i>Modeli kreativne nastave</i>. R&S, Tuzla. 20. Terhart, E. (2001): <i>Metode poučavanja i učenja</i>. Educa, Zagreb. 21. Vrgoč, H. (ur.) (2002): <i>Praćenje i ocjenjivanje školskog uspjeha</i>. HPKZ, Zagreb.
--	--

Šifra predmeta: INIM 3309		Naziv predmeta: Menadžment neprofitnih organizacija	
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: V	Broj ECTS kredita: 4 (2 ECTS praksa)
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 15 Vježbe: 15 Seminar: 15 Praksa	
Učesnici u nastavi		Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet	

Preduslov za upis:	-
Cilj (ciljevi) predmeta:	Razumijevanje važnosti i značaja menadžmenta, njegove kompleksne uloge i zadataka u neprofitnim organizacijama. Ciljevi nastave iz ovog predmeta je upoznavanje studenata sa temeljnim principima i osnovnim funkcijama neprofitnih organizacija u promjenjivom društvenom kontekstu. Rezultatima učenja studenti stječu znanja, vještine i sposobnosti koje omogućavaju primijenu principa menadžmenta u neprofitnim organizacijama.
Tematske jedinice: <i>(popotrebi plan izvođenja posrednicima se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacija u njihovim područjima)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Razumijevanje značaja menadžmenta 2. Osnovne funkcije menadžmenta (planiranje, organizovanje, vođenje kadrovanje, kontrola) 3. Posebna područja menadžmenta 4. Specifičnosti neprofitnih organizacija 5. Kontekst neprofitnih organizacija 6. Društveno odgovorno poslovanje 7. Vrste neprofitnih organizacija 8. Poslovanje neprofitnih organizacija (fundraising, volontiranje, budžetiranje, projekti, izvještavanje, računovodstvo, oporezivanje) 9. Regulative neprofitnih organizacija 10. (Pred)Planiranje i kontrola u neprofitnim organizacijama (SWOT analiza, razvijanje izvještaja o viziji i misiji, identifikacija ciljeva i određivanje prioriteta, analiza rizika (gep-a), oblikovanje strategija, razvoj mjerljivih ciljeva, razvijanje operativnih planova, razvijanje kontingencijskih planova, implementacija strateškog plana, procjena i ocjena uspješnosti) 11. Organizovanje u neprofitnim organizacijama 12. (Ruko)Vođenje u neprofitnim organizacijama 13. Kadrovanje u neprofitnim organizacijama 14. Uspješnost neprofitnih organizacija 15. Budućnost neprofitnih organizacija
Ishodi učenja:	<p><i>Kompetencije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Biti osposobljen za razumijevanje neprofitnih organizacija • Biti osposobljen za (ruko)vođenje neprofitnim organizacijama • Biti osposobljen za osnivanje neprofitnih organizacija
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja 60%</p> <p>Studije slučaja 30%</p> <p>Prezentacije 5%</p> <p>Diskusija 5%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Prvi test 30%</p> <p>Završni ispit 50%</p> <p>Radni list 20%</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Alfirević, N., Pavičić, J., Najev Čačija, Lj., Mihanović, Z., Matković, J., 2013, Osnove marketinga i menadžmenta neprofitnih organizacija, Školska knjiga, Zagreb

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Beekun, R. I., 2015, Strateško planiranje i implementacija u islamskim organizacijama (prevod), Sarajevo: CNS i EIKalem 3. Drucker, P., 1990, Managing the Non-Profit Organization: Principles and Practices, HarperCollins Publishers, Boston etc. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Williams, Chuck (2012): Principi menadžmenta (prevod), Data Status, Beograd 2. Klepić, Z., 2014, Menadžment neprofitnih organizacija, Ekonomski fakultet, Mostar 3. Marić, I. 2018, Menadžment neprofitnih organizacija, Ekonomski fakultet, Zagreb. 4. Marić, R., 2009, Menadžment neprofitnih organizacija, Beogradska poslovna škola, Beograd 5. Connors, T. D., 2001, The Nonprofit Handbook: Management, Third Edition, John Wiley and Sons, Inc. New York etc. 6. Wolf T., 1999, Managing a nonprofit organization, Fireside Book, New York.
--	--

Šifra predmeta: INFI 3305	Naziv predmeta: Šerijatsko građansko i vakufsko pravo		
Ciklus: I	Godina: 4	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Ciljevi predmeta:	<p>Upoznati studente sa:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) predmetom, načelima i podjelama šerijatskog građanskog prava (<i>mu'amelat</i>); b) osnovnim konceptima općeg dijela građanskog prava: građanskopravni odnos, subjekt građanskopravnog odnosa, objekt građanskopravnog odnosa; c) osnovnim institutima šerijatskog stvarnog prava: pravo vlasništva, prava osobne i stvarne služnosti; d) osnovnim institutima šerijatskog obligacionog prava, s posebnim osvrtom na uslove valjanosti ugovora; e) tretmanom kamate, zakonskog i komercijalnog osiguranja u šerijatskom pravu; f) prirodom i historijatom ustanove vakufa; g) postupkom osnivanja vakufa prema šerijatskopravnoj doktrini i propisima Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, njegovim bitnim elementima i vrstama; h) tradicionalnim i savremenim modelima vakufske administracije; i) pitanjem raspolaganja vakufskom imovinom; j) historijatom statusa vakufa u BiH, s osvrtom na procese nacionalizacije i zahtjeve restitucije vakufske imovine. 		

Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Naziv, predmet i podjele šerijatskog građanskog prava; Građanskopravni odnos. 2. Subjekt građanskopravnog odnosa i njegova pravna i poslovna sposobnost. 3. Objekti građanskopravnog odnosa; Stvarno pravo: pojam stvari, imovine i vlasništva; pravo stvarne i pravo osobne služnosti. 4. Obligaciono pravo: pojam, subjekti, nastanak i izvori obligacija. 5. Pojam i uvjeti valjanosti ugovora. 6. Tretman kamate u islamskom pravu. 7. Tretman osiguranja u islamskom pravu. 8. Parcijalni ispit I 9. Institucija vakufa u šerijatskom pravu: definicija, historijat, značaj i pravna priroda. 10. Osnivanje vakufa i pravne posljedice uvakufljenja. 11. Bitni elementi i opći uvjeti uvakufljenja. 12. Vrste vakufa. Vakufska administracija. 13. Raspolaganje vakufskom imovinom: prodaja, zamjena, stavljanje pod hipoteku. 14. Vakuf u Bosni i Hercegovini: historijski pregled. 15. Rezime i evaluacija.
Ishodi učenja:	<p>Studenti će nakon odslušanog i položenog predmeta biti u stanju da:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) definira predmet šerijatskog građanskog prava; b) imenuje osnovna načela šerijatskog građanskog prava; c) razlikuje predmet normiranja stvarnog i obligacionog prava; d) protumačiti glavne institute šerijatskog stvarnog i obligacionog prava; e) povezati teoriju šerijatskog građanskog prava sa praktičnim pitanjima iz diskursa fetve, kao što su npr. pitanja o halal zaradi i halal poslovanju; f) objasne pravnu prirodu ustanove vakufa i procedure uvakufljenja; g) analizirati način funkcioniranja tradicionalne i savremene vakufske administracije, h) diskutirati o pitanjima (ne)opravdanosti raspolaganja vakufskom imovinom.
Metode izvođenja nastave:	<p>- Predavanja; prezentacije; diskusije; radionice; tekstualne analize i dr.</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktivnost na predavanjima - 10 bodova - Seminarski rad – 20 bodova - Parcijalni ispit I – 35 bodova - Završni ispit (parcijalni ispit II) - 35 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja. <p><i>Vanredni studenti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Seminarski rad – 20 bodova - Parcijalni ispit I – 40 bodova - Završni ispit (parcijalni ispit II) - 40 bodova - Konačna ocjena formira se sabiranjem rezultata iz svih navedenih oblika provjere znanja.

Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ibrahim Džananović, „Pravna i poslovna sposobnost“, u: <i>Usuli fikh (hrestomatija)</i>, prir. Enes Ljevaković, str. 87-108. 2. Subhi Mahmessani, „Pravni poslovi u Šerijatu“, u: Fikret Karčić, <i>Studije o šerijatskom pravu i institucijama</i>, El-Kalem i CNS, str. 219-241. 3. Enes Ljevaković, „Teorija zlupotrebe prava u islamskom pravu“, <i>Takvim za 2000.</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, 1999., str. 187-202. 4. Hukić Abdurahman, „Kamata u islamu“, <i>Glasnik Vrhovnog islamskog starješinstva</i>, Sarajevo, 5-6/1981, str. 453-472, 1/1982, str. 15-23, 2/1982, str. 122-133, 3/1982, str. 279-285. 5. Mehmed Begović, <i>Vakufi u Jugoslaviji</i>, Naučno delo, Beograd, 1963. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Medželle-i ahkjami šerije (Otomanski građanski zakon)</i>, Daniel A. Kajon, Sarajevo, 1906., I i II dio. 2. Mehmed Ali Ćerimović, „O vakufu (rađeno po djelima islamskih naučnika)“, <i>Glasnik Vrhovnog starješinstva Islamske vjerske zajednice Kraljevine Jugoslavije</i>, Beograd, III/1935., br. 1-6. (objavljeno i kao separat). 3. Jusuf el-Karadavi, <i>Halal i haram u islamu</i>, Ljiljan, Sarajevo, 1997. 4. Enes Ljevaković, „Neopozivost i neotuđivost vakufa“, <i>Takvim za 2001.</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, 2000., str. 37-49. 5. Enes Ljevaković, „Ugovor o osiguranju između zabrane i dozvole u islamskom pravu“, <i>Takvim za 2002.</i>, Rijaset Islamske zajednice u BiH i El-Kalem, Sarajevo, 2001., str. 167-183. 6. Muhammed Taqi Usmani, <i>Uvod u islamske finansije</i>, Selsebil, Živnice, 2003. 7. Mahmud Tuhmaz, <i>Hanefijski fikh</i>, Haris Grabus, Sarajevo, 2003., II tom. 8. <i>Vakufi u Bosni i Hercegovini</i> (zbornik radova), Vakufska direkcija, Sarajevo, 2011. 9. Fikret Karčić, „Glavne tendencije u pravnom uređenju vakufa u nekim muslimanskim zemljama 1850-1950.“, u: <i>Studije o šerijatskom pravu i institucijama</i>, El-Kalem i CNS, Sarajevo, 2011., str. 356-372.
--------------------	---

Šifra predmeta: INIC 3304	Naziv predmeta: Historija BiH i institucije IZ u BiH		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		

Preduslov za upis:	-
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studentima sažeto predstaviti historiju Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do danas. Opširnije obraditi utjecaj osmanskog razdoblja. Posebno obraditi nastanak, razvoj i ustavnu strukturu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.
Tematske jedinice:	<p>1. sedmica: Prahistorija i antičko doba</p> <p>2. sedmica: Srednjovjekovna bosanska država</p> <p>3. sedmica: Crkva bosanska</p> <p>4. sedmica: „Prihvatanje islama“ i akulturacija</p> <p>5. sedmica: Kršćani i Jevreji Bosne: 1463-1878.</p> <p>7. sedmica: Bosna u Austro-ugarskom razdoblju 1878-1918: organizacija muslimanskog vjerskog i kulturnog života</p> <p>8. sedmica: Parcijalni test</p> <p>9. sedmica: Bosna i Hercegovina od osnivanja Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca do kraja Drugog svjetskog rata</p> <p>10. sedmica: Bosna i Hercegovina u socijalističkoj Jugoslaviji 1945-1992.</p> <p>11. sedmica: Rat protiv Bosne i Hercegovine 1992-1995.</p> <p>12. sedmica: Ustavna i organizaciona struktura Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini</p> <p>13. sedmica: Ustavna i organizaciona struktura Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini</p> <p>14. sedmica: Ustavna i organizaciona struktura Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini</p> <p>15. sedmica: Rekapitulacija</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> stjecanje temeljnih saznanja o najznačajnijim historijskim događajima, pitanjima, promjenama, razdobljima u historiji Bosne i Hercegovine od najstarijih vremena do okončanja agresije 1995; stjecanje uvida u nastanak, razvoj i ustroj Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.</p> <p><i>Vještine:</i> kritičko promišljanje obrađenih događaja, promjena i razdoblja.</p> <p><i>Kompetencije:</i> sposobnost predstavljanja ključnih tema iz historije Bosne i Hercegovine i Islamske zajednice iz više perspektiva; sposobnost predstavljanja kontinuiteta i promjene u historiji Bosne i Hercegovine i Islamske zajednice; sposobnost predstavljanja ustavne strukture i organizacije Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. Predavanja 60%</p> <p>2. Posjeta muzejima i čitanje originalnih izvora 20%</p> <p>3. Prezentacije studenata 20%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>- Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 5%;</p> <p>- Esej (pisani rad+prezentacija)25%;</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Parcijalni ispit 35% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 35% (iz gradiva za drugih sedam sedmica) <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noel Malcolm, <i>Bosna: kratka povijest</i>, Sarajevo, 2001. 2. Mustafa Imamović, <i>Historija Bošnjaka</i>, Sarajevo, 1998. 3. Fikret Karčić, <i>Bošnjaci i izazovi modernosti: kasni osmanlijski i habsbuški period</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1425/2004 4. <i>Okvirni dejtonski sporazum za Bosnu i Hercegovinu</i>. 5. <i>Ustav Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini</i>. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mustafa Imamović, <i>Historija Bošnjaka</i>, Bošnjačka zajednica kulture Preporod, Sarajevo, 1998. 2. Ivan Lovrenović, <i>Unutarnja zemlja: kratki pregled kulturne povijesti Bosne i Hercegovine</i>, 4. Prošireno izdanje, Zagreb, Sarajevo, 2010

Šifra predmeta: INIM 3303		Naziv predmeta: Da'va – islamska misija	
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5 (2 ECTS praksa)
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 45	
		Predavanja: 30	
		Vježbe: 15	
		Praksa	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	U okviru ovog kolegija izučavaju se pojam i optimalni oblici islamske misije (da've) u uvjetima savremenog društva. Ciljevi predmeta su 1) upoznati studente sa značenjem islamske misije i specifičnim zahtjevima misijskog rada, 2) studentima omogućiti uvid u različite oblike i sredstva islamske da've u uvjetima savremenog društva te 3) kroz praktične aktivnosti pružiti priliku za dublji uvid u društveno-psihološku dinamiku islamske misije i sticanjem iskustva u misijskom radu.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam islamske misije (da've) između tradicije i zahtjeva današnjice 2. Osnovne značajke savremenog društva 3. Ličnost islamskog djelatnika (da'ije) 4. Komunikacijske i organizacijske vještine 5. Rad u gradskoj/seoskoj sredini 6. Da'va i mediji 7. Islamsko djelovanje kroz nevladin sektor 8. <i>Rekapitulacija/test</i> 		

	<p>9. Javno zagovaranje u službi islama 10. Rad s mladom/starom populacijom 11. Islamska služba u kazneno-popravnim institucijama 12. Islamski poziv u vojsci/bolnici 13. Islamski socijalni rad 14. <i>Eksterno</i> islamsko djelovanje 15. <i>Rekapitulacija svih oblasti</i></p>
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> - Razumijeti i obrazložiti značenje islamske misije. - Znati prepoznati i obrazložiti društveno-idejne specifičnosti savremenog društva. - Moći navesti i pojasniti personalško-psihološke i duhovne zahtjeve misijskog djelovanja. - Moći identificirati i objasniti specifičnosti islamske misije u institucionalnom okruženju (škola, bolnica, vojska, kazneno-popravne institucije). - Biti u stanju navesti i obrazložiti posebnosti misijskog rada sa određenim društvenim grupama (Romi, siromašni, obespravljeni, ovisnici, delinkventi). - Moći identificirati i kritički analizirati mogućnosti savremenih oblika društvene komunikacije u kontekstu misijskih aktivnosti. - Moći provesti praktičnu radionicu na odabranu temu sa mladim. - Znati praktično osmisliti i realizirati kampanju javnog zagovaranja na određenu temu.
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> - Predavanja - Vježbe - Seminar(i) - Pisanje izvještaja o realiziranim praktičnim aktivnostima
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Prisustvo i učešće u nastavi 5%, individualni zadaci 5%, osmišljavanja i realizacija radionice 30%, osmišljavanje i realizacija kampanje javnog zagovaranja 30 %, , drugi parcijalni/završni ispit 30%</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aračić, Pero i Kruno Nikodem, „Važnost braka i obitelji u hrvatskom društvu“, <i>Bogoslovska smotra</i>, vol. 70, br. 2 (2000), str. 291-311. 2. Berk, Laura, <i>Psihologija cjeloživotnog razvoja</i>, Školska knjiga, Zagreb, 2008, odabrana poglavlja. 3. Bubalo, Ivan „Brak i obitelj u promijenjenom društveno-kulturnom kontekstu“, <i>Bogoslovska smotra</i>, vol. 85, br. 3 (2015), str. 647-664. 4. Fazlić, Fazlić i hfz. Dževad Sošić, <i>Da'va (islamska misija)</i>, FIN, Sarajevo, ?, odabrana poglavlja. 5. Kuburić, Zorica i Srđan Sremac, Ur., <i>Konverzija i kontekst: Teorijski, metodološki i praktični pristupi religijskoj konverziji</i>, Centar za empirijska istraživanja religije, Novi Sad, 2009, odabrana poglavlja. 6. Larsen, Randy i David Buss, <i>Psihologija ličnosti</i>, preveli Denis Bratko, Ana Butković i Ivana Hromatko, Naklada Slap, Jastrebarsko, 2008, odabrana poglavlja. 7. Macanović, Nebojša i Damir Nadarević, <i>Penološka andragogija</i>, Evropski defendologija centar, Banja Luka, 2014, odabrana poglavlja. 8. Mandarić, Valentina. <i>Religiozni identitet zagrebačkih adolescenata</i>. Zagreb: Institut Ivo Pilar, 2000, odabrana poglavlja. 9. Miljković, Dubravka i Majda Rijavec, <i>Organizacijska psihologija</i>, IEP, Zagreb, 2008. 10. Nimac, Stipe, <i>Pastoral grada</i>, Ravnokotarski cvit, Lepuri, 2008, odabrana poglavlja. 11. Racijs, Egdunas, <i>Multiple Nature of the Islamic Da'wa</i>, unpublished PhD dissertation, University of Helsinki, 2004. 12. Trstenjak, Anto, <i>Pastoralna psihologija</i>, UPT, Đakovo, 1989. 13. Zbornik radova <i>Mediji i religija</i>, Fondacija Konrad Adenauer, Sarajevo, 2007.

	<p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Altalib, Hisham, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, prevela Velida Selmanagić, Udruženje ilmijje IZ u BiH, Sarajevo, 2000. 2. Cook, Michael, <i>Commanding Right and Forbidding Wrong in Islamic Thought</i>, Cambridge University Press, Cambridge, 2004. 3. Džambegović, Emir, <i>Imidž Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2014. 4. Lucas, Stephen, <i>The Art of Public Speaking</i>, McGraw Hill, New York, 2001. 5. Mavrak, Mirjana, <i>Srcem do zdravlja – priručnik za nastavnike</i>. ICI, Sarajevo, 2002. 6. Suvejdjan, Muhamed i Fejsal Bašarahil, <i>Kako izgraditi lidera</i>, Progres centar, Travnik, 2013.
--	--

Šifra predmeta: INIC 3303	Naziv predmeta: Historija islamske civilizacije nakon 1700.		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 60 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Seminar: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<p>U okviru ovog predmeta prate se procesi slabljenja islamske civilizacije, kolonizacije i dekolonizacije. Posebna pažnja posvećena je misliocima i pokretima obnove, susretu sa zapadno-evropskom civilizacijom i odgovorima na nju, te problemima i mogućnostima islamskog svijeta danas. Pitanja kontinuiteta i promjene u institucijama islamske civilizacije su centralna na ovom predmetu. Glavni ciljevi predmeta su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Studente upoznati s glavnim procesima, događajima, ličnostima i institucijama iz historije islamske kulture i civilizacije za vrijeme i nakon kolonijalizma; ▪ Studente upoznati s glavnim temama iz historije islamske civilizacije ovog perioda koje i danas snažno određuju muslimanski svijet i njegove odnose sa drugim civilizacijama. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Uspon Evrope i zaostajanje muslimanskog svijeta 2. sedmica: Evropska kolonizacija muslimanskog svijeta 3. sedmica: Osmanska država 1700-1922. 4. sedmica: Osmanske institucije u doba reformi 5. sedmica: Islam u Iranu, Južnoj Aziji i JI Aziji nakon 1750. godine 6. sedmica: Islam u i Kini, C. Aziji, na Kavkazu i Africi nakon 1700. godine 7. sedmica: Dekolonizacija i kolonijalno naslijeđe 		

	<p>8. sedmica: Revizija i semestralni ispit</p> <p>9. sedmica: Islamski pokreti u 18. i 19. st.: Postavljanje temelja za obnovu i reformu</p> <p>10. sedmica: Ukidanje hilafeta i obnoviteljski pokreti u 20. stoljeću</p> <p>11. sedmica: Povratak islama na javnu scenu u drugoj polovini 20. st.</p> <p>12. sedmica: Arapsko proljeće</p> <p>13. sedmica: Osmansko naslijeđe na Balkanu</p> <p>14. sedmica: Islam u Evropi i Americi</p> <p>15. sedmica: Rekapitulacija</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> stjecanje temeljnih znanja o najznačajnijim događajima, procesima, institucijama i ličnostima islamske civilizacije od 1700. god. do danas.</p> <p><i>Vještine:</i> kritičko promišljanje obrađenih događaja, ličnosti i procesa.</p> <p><i>Kompetencije:</i> sposobnost predavljanja ključnih tema historije islamske civilizacije iz više perspektiva; sposobnost predavljanja kontinuiteta i promjene u islamskoj civilizaciji nakon 1700. godine; sposobnost uočavanja veza među civilizacijama; razumijevanje uzroka uspona i pada muslimanskih država.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. Predavanja 60%</p> <p>2. Video prezentacije i čitanje originalnih izvora 20%</p> <p>3. Prezentacije studenata 20%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente učešće u konsultativnoj nastavi) 10%; - Esej 20% (na temu odobrenu od nastavnika); - Parcijalni ispit 30% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 40% konačne ocjene. <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Hrestomatija <i>Historija islamske kulture i civilizacije poslije 1700</i>, ur. Ahmet Alibašić, 2018.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. Ansary, Tamim, <i>Destiny Disrupted: A History of the World Through Islamic Eyes</i>, New York, Public Affairs, 2010.</p> <p>2. Esposito, John L., prir., <i>Oksfordska historija islama</i>, Sarajevo, CNS, 2018.</p> <p>3. Esposito, John L., prir., <i>The Oxford Encyclopedia of the Islamic World</i>, New York, Oxford University Press, 2009 (izbor).</p> <p>4. Ihsanoglu, Ekmeleddin, prir., <i>Historija Osmanske države i civilizacije</i>, Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 2008.</p>

5. Lapidus, Ira, <i>Historija islamskog svijeta</i> , Sarajevo, Libris, 2019.
6. Türkiye Diyanet Vakfı, <i>Institucije islamske civilizacije</i> , Sarajevo, CNS, 2017.
7. Dragoljub R. Živojinović, <i>Uspón Evrope (1450-1789)</i> , Matica srpska, 1985.

Šifra predmeta: INAK 3306	Naziv predmeta: Judaizam i kršćanstvo		
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4
Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente s uvodom u znanstveno izučavanje komparativnih religija, s snovnim učenjima judaizma i kršćanstva, te sa najznačajnijim praznicima i običajima prisutnim u tim tradicijama.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: „Uvodna razmatranja“ 2. sedmica: „Terminološke napomene: „svjetske religije“, „historije religija“, „uporedne religije“, „studij religije“ 3. sedmica: „Objava i predaja u judaizmu“ 4. sedmica: „Mjesta bogoštovlja“ 5. sedmica: „Glavni jevrejski praznici“ 6. sedmica: „Objava i predaja u kršćanstvu“ 7. sedmica: „Crkva i sakramenti“ 8. sedmica: „Važniji kršćanski blagdani/praznici“ 9. sedmica: Prvi parcijalni ispit 10. sedmica: „Pravoslavlje“ 11. sedmica: „Pravoslavna crkva u Bosni i Hercegovini“ 12. sedmica: „Rimokatoličanstvo“ 13. sedmica: „Rimokatolička crkva u Bosni i Hercegovini“ 14. sedmica: „Protestantizam“ 15. sedmica: Rekapitulacija 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i></p> <p>Nakon uspješnoga okončanja ovoga tečaja, studenti će: a) steći osnovna znanja o judaizmu i kršćanstvu b) biti upoznati sa određenim sličnostima u učenjima tri monoteističke religije c) biti upoznati i sa specifičnim diferencijacijama između tri monoteističke religije.</p> <p><i>Vještine:</i></p> <p>Polaganjem ovoga predmeta studenti će biti u mogućnosti: a) kompetentno razgovarati sa baštinicima judaizma i kršćanstva b) u određenoj mjeri komparirati učenja tri monoteističke religije; c) razvijati toleranciju i suživot.</p> <p><i>Kompetencije:</i></p>		

	Poslije odslušanoga kursa budući imami će moći u svome djelovanju vršiti osnovnu edukaciju u polju međureligijskog dijaloga, te će biti u mogućnosti prezentirati osnove učenja judaizma i kršćanstva u svojim džematima.
Metode izvođenja nastave:	1. eks katedra 70 % 2. workshops 20 % 3. prezentacije 10 %
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<i>Redovni studenti:</i> 1. aktivnost na času (prisustvovanje i prezentacija) 20 % 2. Prva parcijala 40 % 3. Druga parcijala 40 % <i>Vanredni studenti:</i> 1. mogućnost: - Prva parcijala 50 % - Drugi parcijala 50%
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. John Bowker, Religije svijeta , Znanje, Zagreb, 1998. (samo poglavlja o judaizmu i kršćanstvu), str. 112 – 159. 2. <i>Religije svijeta</i> , KS, Zagreb, 1987. (samo poglavlja o judaizmu i kršćanstvu), str. 275 -310. i 340 – 392. <i>Dopunska:</i> 1. <i>Talmud</i> , Beograd, BIGZ, 1990. II izdanje, poglavlja: „Povest Talmuda“ (str. 11.-29.), „Mišna“ (str. 29.-40.), „Gemara“ (str. 69.-73.), „Jerusalimski Talmud i Vavilonski Talmud“ (str. 92-116.) 2. <i>Hrestomatija Judaizam</i> , priredio prof. dr Rešid Hafizović, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2005., poglavlje: „Mjesta bogoštovlja“ (str. 122.-144.) 3. Eugen Verber, <i>Uvod u jevrejsku veru</i> , Beograd, Savez jevrejskih opština Jugoslavije, poglavlja: „Šabat“ (str. 32.-37.), „Hanuka“ (str. 42.-47.), „Purim“ (str. 51.-55.), „Pesah“ (str. 56.-62.), „Šavuot“ (str. 69.-72.), „RošHašana“ (str. 73.-75.), „JomKipur“ (str. 78.-80.) 4. <i>Hrestomatija Kršćanstvo: Objava, vjera, teologija</i> , priredio prof. dr Adnan Silajdžić, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2004., poglavlja: Bonaventura Duda, „Opći uvod u Bibliju“ (str. 13.-27.); W. Kern-F. Niemann, „Predaja u Novom Zavjetu“ (str. 165.-181.); poglavlja: Mato Zovkić, „Tijelo Kristovo koje je Crkva“ (str. 247.-263.); Monika K. Hellwig, „Sakramenti“ (str. 285.-289.) poglavlje: Richard Viladesau, „Reformacija“ (str- 301.-322.) 5. Juraj Kolarić, <i>Pravoslavlje</i> , Zagreb, Veritas, 1985., poglavlja: „Oblikovanje i razvoj pravoslavlja“ (str. 15.-33.), „Izvori vjere“ (str. 49.-55.), „Poimanje Crkve“ str. 3.-70.), „Sakramenti“ (str. 78.-85.), „Srpska pravoslavna crkva“ (str. 130.-136.)

	<p>6. Ivan Cvitković, <i>Religije suvremenoga svijeta</i>, Sarajevo, Fakultet političkih nauka Sarajevu – Svjetska konferencija religija za mir – Sarajevo, 1999., poglavlje: „Rimokatoličanstvo“, (153.-164.)</p> <p>7. Boisset, <i>Kratka povijest protestantizma</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1985., poglavlja: „Reformacija u Engleskoj“ (str. 48.-50.), „Kalvinizam u Engleskoj“ (str. 77.-79.), „Protestantizam u Engleskoj – Kvekeri“ (str. 91.-95.), „Rastakanje“ (str. 119.-121.)</p> <p>8. <i>Običaji muslimana, pravoslavnih, rimokatolika i Jevreja u BiH</i>, Sarajevo, MRV BiH, 2005., poglavlja: „Pravoslavni praznici“ (str. 59.-73.), „Katolički praznici“ (str. 93.-102.)</p>
--	---

Šifra predmeta: INRP 3304	Naziv predmeta: Metodika vjerske nastave II		
Ciklus: I	Godina: III	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 4 (2 ECTS praksa)
Studijski program: Imam, hatib i muallim	Status: obavezni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15 Praksa	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada		
Preduslov za upis:	Metodika vjerske nastave I		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stručno osposobiti studente za moderno planiranje, izvođenje i valoriziranje vjerske nastave. ▪ Osposobljavanje studenata u izradi nastavnih priprema i materijala koji potiču kreativnost učenika, primjeni kreativnih nastavnih strategija, sredstava i pomagala, kreativne didaktičko-metodičke aparature, primjeni kreativnih modela nastave. ▪ Obučavanje studenata za praćenje i vrednovanje nastave. ▪ Osposobljavanje studenata za praktičnu izvedbu časova vjerske nastave u okviru metodičke prakse za djecu predškolskog uzrasta, učenike osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s programom, načinom rada i obavezama. Planiranje i priprema nastavnog sata (teorijske postavke). 2. Planiranje i priprema nastavnog sata (teorijske postavke). 3. Planiranje i priprema nastavnog sata (analize nastavnih priprema sa studentima). 4. Artikulacija/izvedba, vođenje i tok nastavnog sata i kreiranje razrednog ugođaja. 5. Kreativni modeli u vjerskoj nastavi (kreativno-stvaralački model, projektna nastava i kreativnost, probemsko-istraživački, recepcijsko-estetički, esejističko-sintetički, egzemplarni, multimedijsko-višeizvorni, književno-umjetnički). 		

	<ol style="list-style-type: none"> 6. Primjena kreativnih nastavnih strategija u vjerskoj nastavi (lutkarske igre u nastavi, mape uma, multimedija, demonstracije, oluja ideja, provokacija...). 7. Analiza ilmhala, vjeronaučnih udžbenika, udžbenika drugih predmetnih područja i sl. (didaktičko-metodička aparatura, nastavna pitanja i zadaci za učenike, ilustracije, slikovnice, priče za djecu...). 8. Provjera znanja studenata (izrada nastavne pripreme). 9. Metodika vjerske nastave za djecu predškolskog uzrasta (načela i postavke). 10. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave u mektebima i školama. Praćenje izvođenja časova u mektebima i školama. 11. Metodika osnovnoškolske vjerske nastave (načela i postavke). 12. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave u mektebima i školama. Praćenje izvođenja časova u mektebima i školama. 13. Metodika srednjoškolske vjerske nastave (načela i postavke). 14. Hospitacija/Posmatranje stvarnog procesa religijskog odgoja i vjerske nastave. Praćenje izvođenja časova u mektebima i školama. 15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje. Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit). 		
<p>Ishodi učenja:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Teorijski interpretirati načela metodičkog nastavnog rada u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju. ▪ Hospitirati i vrednovati kvalitet izvođenja nastavnog časa (izraditi dnevnik prakse o hospitaciji i opservaciji časova u izvođenju predmetnog nastavnika u školi). ▪ Izraditi kvalitetnu i kreativnu nastavnu pripremu za predmet vjeronauka/vjerska nastava. ▪ Praktično izvesti časove vjerske nastave u okviru metodičke prakse za djecu predškolskog uzrasta, učenike osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta. ▪ Demonstrirati temeljna nastavna umijeća u vjerskoj nastavi u toku vlastitih izvođenja oglednih časova. 		
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Presentacije ▪ Praktični rad 	
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<p>Obaveza:</p>	<p>Prolaz 55 %</p>	<p>Ukupno 100 %</p>
	<p>Prisustvo i aktivnost studenata</p>	<p>5,5</p>	<p>10</p>

	Pisane nastavne pripreme i izvedbe oglednih časova u okviru praktikuma; hospicacija časova i dnevnik prakse	22	40
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ćatić, Refik i Pehlić, Izet (2004): <i>Metodika nastave islamske vjeronauke</i>. Islamska pedagoška akademija, Zenica. (str. 185-256.) 2. Kyriacou, Chris (1995). <i>Temeljna nastavna umijeća</i>. Educa, Zagreb. (cijela knjiga) 3. Sijamhodžić-Nadarević, Dina, "Didaktičko-metodičke ideje Burhanudina ez-Zemudžija", u: <i>Novi Muallim – Časopis za odgoj i obrazovanje</i>. God. VIII, br. 32, Sarajevo, 29. decembar 2007, str. 80-86. 4. Stevanović, M. (2001). <i>Predškolska pedagogija 1</i>. R&S, Tuzla. (str. 121-227.); <i>Predškolska pedagogija 2</i>. R&S, Tuzla. (str. 163-225.) 5. Jensen, Eric (2003). <i>Super nastava</i>. Educa, Zagreb. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Annette L. Breaux, Brandt L. Susan (2011). <i>101 "Answers" for New Teachers & Their Mentors: Effective Teaching Tips for Daily Classroom Use</i>. Eye on Education, Larchmont NY. 2. Bognar L., Štumpfol, B. (1998). <i>Model osnovne škole</i>. Udruga roditelja "Korak po korak", Zagreb. 3. Cowley, S. (2006). <i>Tajne uspješnog rada u razredu – Vještine, tehnike i ideje</i>. Školska knjiga, Zagreb. 4. Grgin, T. (2001). <i>Školsko ocjenjivanje znanja</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, Zagreb. 5. Ivančić, Đ. (2010). <i>Diferencirana nastava u inkluzivnoj školi</i>. Alka script, Zagreb. 6. Janković, P., Rodić, R. (2002). <i>Školska pedagogija</i>. Učiteljski fakultet, Sombor. 7. Jensen, E. (2004). <i>Različiti mozgovi, različiti učenici: Kako doprijeti do onih do kojih se teško dopire</i>. Educa, Zagreb. 8. Jurić, V. (1989). <i>Metodika rada školskog pedagoga</i>. Školska knjiga, Zagreb. 9. Kamenov E. (1982). <i>Eksperimentalni programi za rano obrazovanje</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. 10. Kamenov, E. (1999). <i>Predškolska pedagogija – druga knjiga</i>. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd. 11. Marzano, Robert J., Debra J. Pickering, Jane E. Pollock (2001). <i>Classroom Instruction That Works: Research-Based Strategies for Increasing Student Achievement</i>. ASCD, VA, USA. 12. Matijević, M. (2004). <i>Ocjenjivanje u osnovnoj školi</i>. Tipex, Zagreb. 		

	<p>13. Matijević, M. (2001). <i>Alternativne škole, didaktičke i pedagoške koncepcije</i>. Tipex, Zagreb.</p> <p>14. Pjanić, R. (2004). <i>Metodika rada u predškolskom odgoju</i>. Bihać.</p> <p>15. Pranjić, Marko (1999). <i>Nastavna metodika – teorije, oblici, metode, sredstva, pomagala</i>. Editio, Zagreb.</p> <p>16. Pranjić, Marko (1997). <i>Metodika vjeronaučne nastave: teorijske osnove i praktični modeli</i>. Katehetski salezijanski centar, Zagreb. – (odabrana poglavlja).</p> <p>17. Wood, D. (1995). <i>Kako djeca misle i uče</i>. Educa, Zagreb.</p>
--	--

Šifra predmeta: INIM 3306		Naziv predmeta: Imamsko-muallimska praksa III	
Ciklus: I	Godina: 3	Semestar: VI	Broj ECTS kredita: 5
Status: obavezni		Ukupan broj sati: 15 Predavanja 0 Praktične vježbe 15 Terenski rad Praksa	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ramazanske prakse jeste da se studenti osposobljavaju za budući samostalan i timski rad, primjenu teorijskih znanja u profesionalnom radu i suočavanje sa izazovima rada na terenu.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<p>-Pripremni sati (10 kontakt sati): Upoznavanje s Pravilnikom o stručnoj praksi studenata Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu</p> <p>Ostale teme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ličnost imama-mu'allime - Izazovi imamsko-mu'allimskog rada u džematima IZ - Osvježavanje elementarnih imamskih znanja - Izrada okvirnog plan aktivnosti - Izbor, priprema i pisanje hutbe, kraćih obraćanja, predavanja - Organiziranje prigodnih svečanosti - Rad sa djecom i omladinom - Rad sa posebnim kategorijama -Realizacija ramazanske prakse (100 sati) -Evaluacija ramazanske prakse (5 kontakt sati) Analiza dokumenata s prakse <p>-,Dnevnik imamsko-mu'allimske prakse u mjesecu ramazanu“,</p>		

	<p>-,Izveštaj/evaluacija mentora o obavljenoj imamsko-mu'allimskoj praksi“ i</p> <p>-,Studentova evaluacija medžlisa, IZ/ustanove/organizacije“</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Student osvježava i dopunjava svoje znanje o imamsko – mu'allimskom radu u džematima Islamske zajednice</p> <p><i>Vještine:</i> Student će steći vještine pripreme i realiziranja vlastitog plana aktivnosti; moći identificirati i primijeniti mjerljive indikatore u evaluaciji programa; prepoznati posebnosti i mjesne razlike džemata, kao i specifičnosti rada u bošnjačkoj dijaspori.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Student je sposoban da u saradnji sa drugima ili samostalno izvodi imamsko-mu'allimsku praksu uz Ramazan.</p>
Metode izvođenja nastave:	Instrukcije; prezentacije; rad na terenu; evaluacija
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Ramazanska praksa se ocjenjuje sa Uspješno/Neuspješno. Konačna ocjena se izvodi kroz praćenje i provjeravanje rada studenta tj. s fokusom na praktičan rad.</p> <p>Struktura bodova:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Pripremne i evaluacijske aktivnosti - 40 bodova -,Dnevnik imamsko-mu'allimske prakse u mjesecu Ramazanu“, 20 bodova -,Izveštaj/evaluacija mentora o obavljenoj imamsko-mu'allimskoj praksi“, 20 bodova -,Studentska evaluacija medžlisa IZ/ustanove/organizacije“, 20 bodova
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Džemal Salispahić, <i>Imam</i>, Visoko, Medresa Osman ef. Redžović, 2014. 2. Hisham Al Talib, <i>Vodič za islamsko djelovanje</i>, prevela Velida Selmanagić, Islamska zajednica u BiH, Udruženje ilmije Iz u BiH, Sarajevo, 2000. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Muhamed Salkić, <i>Organizacija i administracija Islamske zajednice</i>, El-Kalem. Sarajevo, 2003.

Šifra predmeta: INRP 0419	Naziv predmeta: Domski odgoj		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 4
	Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		

Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usvajanje znanja o predmetu, zadacima i svrsi domske pedagogije. ▪ Klasificirati različite vrste domova prema različitim kriterijima; ▪ Analizirati moguće sadržaje odgojno-obrazovnog rada za konkretnu vrstu doma. ▪ Razvijati kompetencije studenata kao budućih religijskih odgajatelja za mogućnosti rada u domovima. 		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Domska pedagogija kao naučno-nastavna disciplina; Povijesna i savremena određenja domskog odgoja; Upoznavanje, upute za nastavu. 2. Mjesto, uloga i zadaci domova u odgojno-obrazovnom sistemu. 3. Oblici i sadržaji odgojno-obrazovnog rada u domovima. 4. Organizacija života i rada u domovima. 5. Mogućnosti djelovanja religijskog odgajatelja u domovima. 6. Vrste domova (prema namjeni, prema dobi odgajnika, trajanju boravka, stepenu otvorenosti, prema spolu, kapacitetu). 7. Učenički domovi/internati u sistemu odgoja i obrazovanja BiH (medrese, koledži i dr.). 8. Provjera znanja studenata. 9. Dječiji domovi (za djecu bez roditeljskog staranja, SOS dječija sela). 10. Specijalni domovi. 11. Studentski domovi. 12. Domovi za privremeni smještaj i Domovi za preodgoj. 13. Domovi za stare i iznemogle osobe. 14. Planiranje, programiranje, izvođenje i evaluacija odgojno-obrazovnog rada u domovima. 15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje; Završna provjera znanja studenata (test). 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Definirati i objasniti temeljne pojmove iz područja domske pedagogije. ▪ Klasificirati različite vrste domova prema različitim kriterijima. ▪ Identificirati i analizirati različite tipove odgajatelja u domovima. ▪ Pravilno definirati i formulirati ciljeve i ishode rada u različitim vrstama domova. ▪ Analizirati sadržaje domskog odgojno-obrazovnog rada. ▪ Izraditi različite vrste programa za rad i djelovanje u različitim tipovima domova. 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	11	20
	Individualni/timski projekat	16.5	30
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hrvatić, N. (2002): <i>Domska pedagogija: od teorije do odgojne prakse</i>, Zbornik radova: Odnos pedagogijske teorije i pedagoške prakse, Filozofski fakultet u Rijeci, Rijeka (odabrana poglavlja). 2. Rosić, V. (2001): <i>Domski odgoj</i>. Graftrade, Rijeka. 		

	<p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klapan, A. (1996): <i>Učenje u učeničkom domu</i>. Pedagoški fakultet u Rijeci, Rijeka. 2. Mehringer, A. (2003): <i>Mala specijalna pedagogija</i>. Educa, Zagreb. 3. Oto, V. (1971): <i>Odgojni domovi juče, danas, sutra</i>. Beograd. 4. Rosić, V. (1996): <i>Odgojno-obrazovni rad u učeničkom domu</i>, Pedagoški fakultet u Rijeci, Rijeka. 5. Sijamhodžić-Nadarević, Dina (2009): <i>Samovrednovanje odgojno-obrazovnog rada u medresama</i>. Neobjavljen magistarski rad. 6. (1997): <i>Vaspitni rad u domovima učenika</i>, Zbornik radova, Savez pedagoških društava Vojvodine, Novi Sad. 7. Vukasović, Ante, (2001): <i>Pedagogija (Poglavlje VI – Odgoj u domovima)</i>. HKZ "MI", Zagreb.
--	---

Šifra predmeta: INRP 0420	Naziv predmeta: Edukometrija		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 4
	Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog kursa je da studente uvede u načine mjerenja i vrednovanja edukacijskih postignuća i ishoda, te da ih osposobi za ispitivanja i istraživanja u području odgoja, obrazovanja kao i da osposobi studente za samostalno konstruiranje i primjenu mjernih instrumenata.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Epistemološke karakteristike mjerenja. 2. Pojam i vrste mjerenja. Mjerenje kao integralni dio svake naučne djelatnosti. Smisao i funkcija mjerenja u odgoju i obrazovanju. 3. Mogućnosti mjerenja (obim, smjer, intenzitet, kontinuum, učestalost, relativna postojanost, polarnost, saržaj i kvalitet odgojno-obrazovnog fenomena). 4. Skale mjerenja (nominalna, ordinalna, intervalna i racio skala). 5. Idejni projekt istraživanja (izbor predmeta istraživanja, tj. teme ili problema; formuliranje i definiranje predmeta istraživanja). 6. Idejni projekt istraživanja (cilj i zadaci ispitivanja/istraživanja; postavljanje hipoteza; uzorak). 7. Idejni projekt istraživanja (prikupljanje i sređivanje podataka; prezentiranja istraživačkih rezultata). 8. Provjera znanja studenata (izrada istraživačkog projekta). 9. Mjerni instrumenti u odgoju/obrazovanju. 10. Testiranje, pojam i vrste testova (testovi znanja, testovi sposobnosti, testovi ličnosti i dr.). 11. Metrijske karakteristike mjernih instrumenata. 12. Konstrukcija mjernih instrumenata. 		

	<p>13. Mjerenje stavova i ponašanja. 14. Metode i tehnike edukometrijskog istraživanja. 15. Sumiranje postignutih rezultata, samoocjenjivanje i međusobno ocjenjivanje; Završna provjera znanja studenata (test i usmeni ispit).</p>		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Usvojiti osnovne spoznaje o mjerenju u odgoju/obrazovanju, te naučnu i stručnu terminologiju. ▪ Razumjeti i znati pravilno koristiti mjerne skale. ▪ Pravilno interpretirati faze istraživačkog procesa. ▪ Izraditi nacrt istraživačkog projekta o konkretnim temama. ▪ Analizirati metrijske karakteristike mjernih instrumenata. ▪ Izraditi mjerne instrumente (testove znanja, anketni upitnik, protokol posmatranja itd). 		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz	Ukupno
		55 %	100 %
	Prisustvo i aktivnost studenata	5,5	10
	Izrada nacrt istraživačkog projekta i mjernih instrumenata	22	40
	Završni ispit (pismeni i usmeni)	27,5	50
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brkić, Milenko (2007). <i>Metodologija izrade pedagoških instrumenata</i>. Mostar. 2. Havelka, N., Kuzmanović, B. i Popadić, D. (1998). <i>Metode i tehnike socijalnopsiholoških istraživanja</i>. Centar za primenjenu psihologiju, Beograd. (str. 153-238) 3. Rajston, Džastman, Robins (1966). <i>Vrednovanje u savremenom obrazovanju</i>. Vuk Karadžić, Beograd. (str. 8-54; 136-143; 165-177) 4. Slatina, Mujo (1998). <i>Nastavni metod</i>. Filozofski fakultet, Sarajevo. (str. 303-345) 5. Vujević, M. (2002). <i>Uvođenje u znanstveni rad u području društvenih znanosti</i>. Školska knjiga, Zagreb. (str. 49-188) <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bukvić, A. (1982). <i>Načela izrade psiholoških testova</i>. ZINUS, Beograd. 2. Havelka, N., Kuzmanović, B. i Popadić, D. (1998). <i>Metode i tehnike socijalnopsiholoških istraživanja</i>. Centar za primenjenu psihologiju, Beograd. 3. Jackson, C. (2000). <i>Psihologijsko testiranje</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, Zagreb. 4. Jordan, A. M. (1966). <i>Merenje u pedagogiji</i>. Vuk Karadžić, Beograd. 		

	<p>5. Komisija za izradu standarda za pedagoško i psihološko testiranje APA (2005). <i>Standardi za pedagoško i psihološko testiranje</i>. Jastrebarsko: Naklada Slap, Zagreb.</p> <p>6. Turlačanin, V. i Čekrlja, Đ. (2006). <i>Osnovne statističke metode i tehnike u SPSS-u</i>. Centar za kulturni i socijalni popravak, Banja Luka.</p> <p>7. XXX. (1992). <i>Standardi za pedagoško i psihološko testiranje</i>. Educa, Zagreb.</p>
--	---

Šifra predmeta: INIF 0409	Naziv predmeta: Filozofija kulture		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45	
		Predavanja: 30	
		Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Priskrbliivanje znanja iz filozofiji kulture i sticanje pojmovnih osnova za interdisciplinarni rad; pružanje uvida u filozofske teorije kultura, povijest pojma i njegovu primjenu kroz povijest. Sticanje distinktivnih znanja o ključnim pojmovnim parovima: kultura/priroda, kultura/civilizacija, kultura/društvo, kultura/religija, kultura/identitet, filozofija kulture/filozofija medija (mediologija) kako bi se stekli uvidi u bit, smisao, strukturu i forme kulture i otkrivala njihova filozofska značenja.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u filozofiju kulture; epistemološko zasnivanje i temeljni pojmovi; interdisciplinarna narav filozofijekulture 2. Razumijevanje pojmova kultura i civilizacija; kulturna fenomenologija 3. Osobenost islamske kulture; fenomenologija islamske kulture – filozofska značenja 4. Interdisciplinarni pristupi razumijevanju kulture 5. Spor između tradicionalne i moderne kulture 6. Orijentalizacija islamske kulture; imperijalizam, postkolonijalizam i hegemonizam 7. Kultura pamćenja; Bošnjaci i suspenzija kulture pamćenja 8. Provjera znanja 9. Kultura i religija; kultura i islam 10. Kulturne vrijednosti; humanizam kulture 11. Kultura, znanost i tehnika 12. Filozofiji kulture u 20. st. (O. Spengler, K. Jaspers, E. Cassierer, A. Gehlen, H. Plessner, K. R. Popper, H. Marcuse, P. Theillard de Chardin, Benjamin, H. G. Gadamer) 13. Filozofija kulture i biotehologijske znanosti 		

	<p>14. Situacija kulture u postmodernom dobu; metamorfoza kulture: desemantizacija pojma; diseminacija smisla kulture</p> <p>15. Recentni pluriperspektivni kulturno- povijesni koncepti u horizontu savremnog filozofskog diskursa; kultura u savremnom muslimanskom diskursu</p>		
Ishodi učenja:	<p>Studenti će steći sposobnost razumijevanja temeljnih značenja, pojmova i definicija filozofije kulture; distinktivno, analitički i kritički pristupati kulturno-filozofskim fenomenima, događajima i temama, posebno onim koji su vezane za islamsku kulturu, te razaznavati njihova duhovno-povijesna pojavljivanja u različitim epohama; otkrivati smisao metamorfoze kultura u dobu kraja moderne; interpretirati iz horizonta filozofije kulturne fenomene i dominantne kulturne forme današnjice; razumijevati tokove i najnosivije oblike savremene islamske kulture.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Predavanja, vježbe,		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Predavanje, aktivnost u nastavi i konsultacije 10%</p> <p>Esej/ Seminarski rad 20%</p> <p>Dva parcijalan ispita po 35% = 70%</p>		
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Assmann, Jan. <i>Kulturno pamćenje</i>, Zenica, 2005. 2. Cassirer, E., <i>Ogled o čovjeku</i>, Naprijed, Zagreb, 1978. 3. Eagleton, T., <i>Ideja kulture</i>. Jesenski i Turk, Zagreb 2002. 4. Horkheimer, M./Adorno, Th. W., <i>Dijalektika prosvjetiteljstva</i>, V. Masleša, Sarajevo, 1976. 5. Matulić, T., <i>Metamorfoza kulture</i>, Glas koncila, Zagreb, 2009. (odabrana poglavlja) 6. Said, E., <i>Orijentalizam</i>, Konzor, Zagreb 1999. 7. Serdar, Z., <i>Orientalism</i>, Open University Press, Buckingham, Philadelphia, 1999. 8. Simmel, G., <i>Kontrapunkti kulture</i>, Jesenski i Turk, Zagreb, 2001. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Elias, N., <i>O procesu civilizacije</i>, Antibarbarus, Zagreb, 1999. 2. El-Mesawi, M. T., Religion, Society, and Culture in Malik Bennabi's Thought, u: <i>The Blackwell Companion to Contemporary Islamic Thought</i> (Edited by I. M. Sbu-Rabi', Blackwel Publishing, Malden, 2006. 3. Lepenis, V., <i>Kultura i politika</i>, Geopoetika, Beograd, 2009. 4. Puhovski, Ž., <i>Kontekst kulture</i>, Kulturni radnik, Zagreb, 1979. 		
Šifra predmeta: INHA 0408	Naziv predmeta: Hadiski tekstovi		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni	<p>Ukupan broj sati: 45</p> <p>Predavanja: 30</p> <p>Vježbe: 15</p>		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		

Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • da se studenti upoznaju na koji način Božiji Poslanik, s.a.v.s., govori o temeljnim doktrinarnim, moralnim i šerijatskopравnim pitanjima kako bi se i sami duhovno, moralno i intelektualno izgrađivali; • da se studenti osposobe za samostalno čitanje i razumijevanje klasičnih hadiskih tekstova.
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s osnovnom terminologijom, leksikom i metodologijom koju su koristili hadiski naučnici u sačinjavanju svojih djela 2. Poglavlje o vjerovanju iz djela <i>Sahihu Muslim bi šerh en-Nevevi</i> 3. Objašnjenje pojmova <i>iman, islam i ihsan</i> 4. Temelji islama 5. Namaz kao temelj islama 6. Vjerovanje koje uvodi u Džennet 7. Rekapitulacija / Test 8. Poglavlje o samokontroli (<i>murakabi</i>) iz djela <i>Nuzhetul-muttekin šerh Rijadis-salihin</i> 9. Poglavlje o svjesnosti Allaha, dž.š. 10. Poglavlje o oslanjanju na Allaha, dž.š. 11. Poglavlje o istrajnosti 12. Poglavlje o znanju iz djela <i>Fethul-Bari bi šerh Sahih el-Buhari</i> 13. Poglavlje o moralu iz djela <i>Subulus-selam šerh Bulugil-meram</i> 14. Poglavlje o namazu iz djela <i>Subulus-selam šerh Bulugil-meram</i> 15. Rekapitulacija svih tema
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studentima će nakon uspješno savladanog gradiva biti poznati na koji način Božiji Poslanik, s.a.v.s., govori o temeljnim doktrinarnim, moralnim i šerijatskopравnim pitanjima.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će moći samostalno čitati i razumijevati klasične hadiske tekstove.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne da se i sami duhovno, moralno i intelektualno izgrađuju na temelju uzornog života Muhammeda, s.a.v.s.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Hadiski tekstovi</i> (hrestomatija), (prir. Zuhdija Hasanović), Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2013. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Buhari (El-) Muhammed ibn Ismail, <i>Sahihul-Buhari</i>, Dar ihjait-turasil-arebi, Bejrut, (bez godine izdanja) 2. Muslim ibn el-Hadždžadž, <i>Sahih Muslim</i>, Dar ihjail-kutubil-arebijja, 1374 h.g. 3. San'ani (Es-) Muhammed ibn Ismail, <i>Subulus-selam šerh Bulugil-meram</i>, Mekteba el-me'arif lin-nešr vet-tevzi', Rijad, (bez godine izdanja) 4. Han (El-) Mustafa Seid i dr., <i>Nuzhetul-muttekin šerh Rijadis-salihin</i>, Mu'esseses er-risala, Bejrut, 1987.

Šifra predmeta: INTE 0411	Naziv predmeta: Historija kur'anskoga teksta		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Prikazati uvod u historiju Kur'ana, nastanak njegovog Teksta, njegovo bilježenje, njegovo sabiranje, prikazati razvoj njegove grafije kroz vrijeme; prezentirati kratki uvod u nastanak biblijskoga teksta.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 2. sedmica: Historija arapske paleografije: rani arapski zapisi; veza između nabatejskog i arapskog pisma; arapski kao semitski jezik 3. sedmica: Memorisanje Kur'ana; Poslanik i ashabi (Drugovi) kao učitelji Kur'ana; obrazovna politika u mekkanskom periodu islama; dijalekti u Poslanikovom područavanju Kur'anu u Mekki i Medini; <i>huffāzu'l-Qur'ān</i> 4. sedmica: Zapisivanje Kur'ana; pisari Objave; aranžiranje ajeta unutar sura; aranžiranje sura 5. sedmica: Pisana kompilacija Kur'ana / Mushafa u vrijeme Abu Bakra; Zaid ibn Thābit kao kompilator Mushafa 6. 'Uthmānov Mushaf (Imām-i Mushaf) i njegove kopije 7. sedmica: Ortografija Imām-i Mushafa 8. sedmica: Mushafi koji se pripisuju 'Uthmānu: taškentski, topkapijski, mešhedski, mushaf u Muzeju Turk ve Islam Eserleri, mushaf u Institutu za orijentalne studije 9. sedmica: Prvi parcijalni ispit 10. sedmica: Vjerodostojne varijante „učenja“ (recitiranja) Kur'ana 11. sedmica: Muslimanska obrazovna metodologija 12. sedmica: Zaštićenost Kur'ana od krivotvorenja 13. sedmica: Isnād i transmisija Kur'ana; utjecaj hadiske metodologije na vjerodostojnost, čuvanje i širenje Kur'ana 14. sedmica: Tzv. Ibn Mas'udovi mushafi 15. sedmica: Kratka historija biblijskoga teksta 16. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata. 		
Ishodiucenja:	<p><i>Znanje:</i> student stiču uvid u historiju Kur'ana i nastanak njegovog Teksta.</p> <p><i>Vještine:</i> razvijaju sposobnost da kompariraju kur'anski i biblijski tekst.</p> <p><i>Kompetencije:</i> stiču kompetenciju da opišu nastanak kur'anskoga teksta; da prezentiraju karakteristike kur'anskoga teksta; da kompariraju kur'anski i biblijski tekst.</p>		
Metode izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<i>Redovni studenti:</i> prezentacije: 20		

	prva parcijala: 40 bodova; završni ispit: 40 bodova <i>Vanredni studenti:</i> prva parcijala: 50 bodova; završni ispit: 50 bodova.
Literatura:	<i>Obavezna:</i> <ol style="list-style-type: none"> Muhammad Mustafa al-A'zami, <i>Historija kur'anskoga teksta – od objave do kompilacije</i>, preveo Džemaludin Latić, El-Kalem, Sarajevo, 2014.

Šifra predmeta: INIC 0408	Naziv predmeta: Historija Osmanske države		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj predmet nudi uvid u uspon, razvoj, pad te unutarnju organizaciju i funkcioniranje Osmanske države. Posebna pažnja posvećena je osmanskim stavovima prema Evropi, evropskoj renesansi, znanstvenoj i tehnološkoj revoluciji, pokušajima reforme države, ulozi evropskih sila u dezintegraciji Osmanske države, položaju nemuslimana i osmanskom naslijeđu u Evropi. Pitanja uzajamnih predstava i predrasuda između Evropljana i Osmanlija tokom različitih stoljeća bit će posebno fokusirana. Predmet ima za cilj proširiti i produbiti studentsko razumijevanje osmanske historije i naslijeđa.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> sedmica: Od osnivanja do Kučuk Kajnardže: nastanak i razvoj sedmica: Od osnivanja do Kučuk Kajnardže: vrhunac sedmica: Od osnivanja do Kučuk Kajnardže: poljuljana moć sedmica: Od Kučuk Kajnardže do propasti: početak dugoga kraja sedmica: Od Kučuk Kajnardže do propasti: reforme sedmica: Od Kučuk Kajnardže do propasti: godine raspada sedmica: Unutrašnje uređenje: država i dvor sedmica: Unutrašnje uređenje: centralna i pokrajinska uprava sedmica: Privredni život 		

	<p>10. sedmica: Društveni život</p> <p>11. sedmica: Religija i kultura</p> <p>12. sedmica: Osmanska kultura suživota</p> <p>13. sedmica: Osmanska kultura suživota</p> <p>14. sedmica: Osmansko otkriće evrope</p> <p>15. sedmica: Evropske predstave o osmanskom carstvu i društvu</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> stjecanje temeljnih znanja o najznačajnijim događajima, procesima, institucijama i ličnostima Osmanskog carstva;</p> <p><i>Vještine:</i> kritičko promišljanje obrađenih događaja, ličnosti i procesa;</p> <p><i>Kompetencije:</i> sposobnost predavljanja ključnih tema historije Osmanskog carstva iz više perspektiva; sposobnost predavljanja kontinuiteta i promjene u Osmanskom carstvu; sposobnost uočavanja veza među kulturama; razumijevanje uzroka uspona i pada Osmanskog carstva.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. Predavanja 60%</p> <p>2. Video prezentacije i čitanje originalnih izvora 20%</p> <p>3. Prezentacije studenata 20%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 10%; - Esej 20%; - Parcijalni ispit 30% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 40% konačne ocjene. <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Hrestomatija <i>Historija Osmanske države</i>, ur. Ahmet Alibašić (FIN, 2005).</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. Ihsanoglu, Ekmeleddin, prir., <i>Historija Osmanske države i civilizacije</i>, Sarajevo, Orijentalni institut u Sarajevu, 2008.</p> <p>2. Halil Inalcik, <i>An Economic and Social History of the Ottoman Empire</i></p> <p>3. Netin Heper, <i>Historical Dictionary of Turkey</i></p> <p>4. Daniel Goffman et al., <i>The Ottoman Empire and Early Europe</i></p> <p>5. Cemal Kafadar, <i>Between Two World: The Construction</i></p> <p>6. Bernard Lewis, <i>The Emergence of Modern Turkey</i></p> <p>7. Asl Crakman, <i>From "Terror of the World" to the "Sick Man of Europe": European Images of Ottoman Empire</i></p> <p>8. Donald Quataert et al, <i>The Ottoman Empire 1700-1922</i></p> <p>9. Kemal Karpat, <i>The Politicization of Islam: Reconstructing Identity, State, Faith, and Community in the Late Ottoman State</i></p> <p>10. Heath W. Lowry, <i>The Nature of the Early Ottoman State</i></p> <p>11. Kate Fleet and David Morgan, <i>European and Islamic Trade in the Early Ottoman State: The Merchants of Genoa and Turkey</i></p> <p>12. Benjamin C. Fortna, <i>Imperial Classroom: Islam, the State and Education in the Late Ottoman Empire</i></p>

	13. Karen Barkey, <i>Bandits and Bureaucrats: The Ottoman Route to State Centralization</i> 14. Dietrich Jung, <i>Turkey at the Crossroads: Ottoman Legacies and a Greater Middle East</i>
--	---

Šifra predmeta: INIC 0409	Naziv predmeta: Islamska kultura na Balkanu		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita:5
Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Stjecanje temeljnih uvida u pojmovna određenja i poglede na pitanje o islamskoj kulturi; o mjestu Balkana u evropskoj imagologiji; o nastanku i razvoju islamske kulture na Balkanu od prvih dodira Balkana s muslimanima do osmanskih osvajanja; o uticaju osmanske vladavine na život balkanskih naroda na polju razvoja gradova, obrazovnih ustanova, kulture stanovanja, ishrane, jezika i književnosti; o promjenama u kulturi balkanskih naroda nastalim povlačenjem Osmanskog carstva i jačanjem nacionalizma; o uticaju socijalističke ideologije na kulturu balkanskih muslimana; te o izazovima i mogućnostima koje za oblikovanje i očuvanje kulture balkanskih muslimana danas pružaju savremene tehnologije.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojmovna određenja (islamsko vs. muslimansko); da li postoji islamska kultura? 2. Balkan vs. jugoistočna Evropa: predodžbe, predstave, teorije i koncepti 3. Muslimansko prisustvo na Balkanu prije Osmanlija: muslimani u srednjovjekovnoj Mađarskoj, Dobrudži, Bugarskoj i na Jadranskoj obali. 4. Religijska obraćenja u osmanskom periodu 5. Razvoj gradova u doba Osmanskog carstva 6. Odnosi kršćana i muslimana na Balkanu u osmanskom periodu: fanarioti, franjevci i Jevreji i dodiri s muslimanima 7. Susreti i prožimanja u kulturi balkanskih naroda u osmanskom periodu: jezik, muzika, kuhinja i svakodnevni život 8. Susreti i prožimanja u kulturi balkanskih naroda u osmanskom periodu: jezik, muzika, kuhinja i svakodnevni život 9. Obrazovne ustanove, kultura knjige i biblioteke 10. Književno stvaralaštvo balkanskih muslimana u doba Osmanskog carstva 11. Arhitektura i umjetnost 12. Evropski kulturni uticaji na balkanske muslimane 1878-1945. 		

	<p>13. Socijalističko društveno uređenje i kultura: Jugoslavija, Albanija i Bugarska 1945-1990.</p> <p>14. Islamska kultura na Balkanu u digitalnom dobu</p> <p>15. Rekapitulacija</p>
Ishodi učenja:	<p>Znanje: poznavanje ključnih odrednica kulture muslimana Balkana u njihovom sinhronijskom i dijahronijskom trajanju u suodnosu sa njihovim kršćanskim susjedima.</p> <p><i>Vještine:</i> kritičko promišljanje obrađenih pojmova, historijskih događaja i procesa.</p> <p><i>Kompetencije:</i> sposobnost predstavljanja ključnih tema i pitanja iz historije islamske kulture na Balkanu iz više perspektiva; sposobnost predstavljanja kontinuiteta i promjene u kulturnoj historiji muslimana Balkana</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. Predavanja 60%</p> <p>2. Posjeta muzejima i čitanje originalnih izvora 20%</p> <p>3. Prezentacije studenata 20%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 5%; - Esej (pisani rad+prezentacija) 25%; - Parcijalni ispit 35% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 35% (iz gradiva za drugih sedam sedmica) <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Hadžijahić, Muhamed. <i>Porijeklo bosanskohercegovačkih muslimana</i>, Sarajevo, 1990. 3. Malcolm, Noel. <i>Bosna: kratka povijest</i>, Sarajevo, 2001 4. Čehajić, Džemal. <i>Derviški redovi u Jugoslovenskim zemljama</i>, Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 1986. 5. Karčić, Fikret. <i>Bošnjaci i izazovi modernosti: kasni osmanlijski i habsbuški period</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1425/2004. 6. Kasumović, Ismet. <i>Školstvo i obrazovanje u Bosanskome ejaletu za vrijeme osmanske uprave</i>, Islamski kulturni centar Mostar, Mostar, 1999. 7. Ljubović A. i S. Grozdanić, <i>Prozna književnost Bosne i Hercegovine na orijentalnim jezicima</i>, Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 1995. 8. Balić, Smail. <i>Kultura Bošnjaka, muslimanska komponenta</i>, Izdavačko prometno preduzeće «R&R» Tuzla, drugo izdanje, Zagreb, 1994. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Albania and the Albanians: Selected Articles and Letters 1903-1944, with an introduction by Harry Hodginson</i>, edited by Bejtullah Destani. Center for Albanian Studies: London, 2001. 2. Aleksov, Bojan. „Adamant and Tracherous: Serbian Historians on Religious Conversions“ in <i>Converting Cultures, Religion, Ideology and Transformations of Modernity</i>, eds. Dennis Washburn and Kevin A. Reinhart. Brill, 2007. 3. Alibašić, Ahmet. „Images of the Ottomans in History Textbooks in Bosnia and, Hercegovina“, in <i>Images of the Religious Other:</i>

	<p><i>Discourse and Distance in the Western Balkans</i>, ed. Christian Moe. CEIR: Novi Sad, 2008, pp. 39-71.</p> <p>4. Aščerić-Todd, Ines. <i>Dervishes and Islam in Bosnia: Sufi Dimensions to the Formation of Bosnian Muslim Society</i>. Brill, 2015.</p> <p>5. Bougarel, Xavier. <i>Islam and Nationhood in Bosnia-Herzegovina: Surviving Empires</i>. Bloomsbury Academic, 2017.</p> <p>6. Clayer, Nathalie i Xavier Bougarel. <i>Europe's Balkan Muslims: a New History</i>. Hurst C & Company Publishers Limited, 2017.</p> <p>7. Krstić, Tijana. <i>Contested Conversions to Islam: Narratives of Religious Change in the Early Modern Ottoman Empire</i>. Stanford University Press, 2014.</p> <p>8. Mazower, Mark. <i>Salonica, City of Ghosts: Christians, Muslims and Jews (1430-1950)</i>. HarperCollins, 2004.</p> <p>9. Merdjanova, Ina. <i>Rediscovering the Umma: Muslims in the Balkans Between Nationalism and Transnationalism</i>. Oxford University Press, 2013.</p>
--	---

Šifra predmeta: INIC 0410	Naziv predmeta: Islamske institucije		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj predmet ima za cilj upoznati studente sa kur'ansko-sunnetskim osnovama islamskih institucija, njihovim nastankom, glavnim karakteristikama i historijskim razvojem kroz predstavljanje osnovnih političkih, vojnih, pravosudnih, privrednih, obrazovnih i znanstvenih institucija islamske civilizacije.		
Tematske jedinice:	<p>1. sedmica: Kur'ansko-sunnetski temelji islamskih institucija</p> <p>2. sedmica: Poslanik i poslanikova džamija</p> <p>3. sedmica: Islamski grad (<i>medina</i>) i njegove institucije</p> <p>4. sedmica: Islamska država i njene institucije</p> <p>5. sedmica: Upravne institucije</p> <p>6. sedmica: Vojne institucije</p> <p>7. sedmica: Pravosudne institucije</p> <p>8. sedmica: Rekapitulacija/Test</p> <p>9. sedmica: Institucije kontrole i nadzora</p>		

	<p>10. sedmica: Privredne, fiskalne i esnafske institucije</p> <p>11. sedmica: Obrazovne i znanstvene institucije</p> <p>12. sedmica: Bosanski divan</p> <p>13. sedmica: Sarajevski kadija i bosanski munla</p> <p>14. sedmica: Institucije muslimana u dijaspori</p> <p>15. sedmica: Rekapitulacija svih oblasti</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> stjecanje temeljnih znanja o najznačajnijim institucijama islamske civilizacije, njihovoj genezi, funkciji i povijesnom značaju;</p> <p><i>Vještine:</i> kritičko promišljanje obrađenih institucija;</p> <p><i>Kompetencije:</i> sposobnost predstavljanja ključnih institucija islamske civilizacije iz više perspektiva; sposobnost predstavljanja kontinuiteta i promjene u tim institucijama; sposobnost uočavanja među-kulturnih veza; razumijevanje uzroka uspona i nestanka pojedinih institucija</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. Predavanja 60%</p> <p>2. Video prezentacije i čitanje originalnih izvora 20%</p> <p>3. Prezentacije studenata 20%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente u konsultativnoj nastavi) 10%; - Esej – pisani rad + prezentacija 20%; - Parcijalni ispit 30% (iz gradiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 40% konačne ocjene. <p>Za prolaznu ocjenu nužno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. <i>Islamske institucije: hrestomatija</i>, prir. Dr. Ahmet Alibašić, Sarajevo, 2016.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. <i>Enciklopedija islama</i>, Sarajevo, 2007.</p> <p>2. Lapidus, Ira, <i>Historija islamskog svijeta</i>, Sarajevo, Libris, 2019.</p> <p>3. Nerkez Smailagić, <i>Leksikon islama</i>, Svjetlost, Sarajavo, 1990.</p> <p>3. <i>The Encyclopaedia of Islam</i>, Leiden, Brill.</p> <p>4. Turkiye Diyanet Vakfi, <i>Institucije islamske civilizacije</i>, Sarajevo, CNS, 2017.</p>

Šifra predmeta: 0405	Naziv predmeta: Kiraet V		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45	

	Predavanja: 30 Vježbe: 15
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet
Preduslov za upis:	-
Cilj (ciljevi) predmeta:	Da studenti steknu najvažnija saznanja o povijesti nastanka nauke o mushafskom pravopisu, da se teoretski i praktično upoznaju sa specifičnosti kur'anskoga pravopisa te da se osposobe za komparativnu analizu aktuelnih mushafskih izdanja.
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastanak i razvoj nauke o kur'anskom pravopisu. 2. Pisanje Kur'ana u vrijeme Poslanika, s.a.v.s. 3. Kodifikacija Mushafa za vrijeme halife Ebu Bekra. 4. Kodifikacija Mushafa u vrijeme halife Osmana. 5. Poboljšanja i standardizacija kur'anskog pravopisa. 6. Glavni predstavnici nauke o kur'anskoj ortografiji. 7. Vrste i pravila kur'anskog pravopisa. 8. Rekapitulacija/test. 9. Pitanje obaveznosti primjene Osmanove ortografije. 10. Veza između kiraeta i kur'anskog pravopisa. 11. Mišljenja pojedinih orijentalista o vezi između kira'eta i kur'anskog pravopisa. 12. Pravopisni simboli u medinskim mushafima. 13. Komparacija između turskih i medinskih mushafa. 14. Evidencija kiraeta na mushafskim marginama. 15. Rekapitulacija svih oblasti.
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Poznavanje historijata kodifikacije Mushafa, principa i specifičnosti kur'anskog pravopisa; hizf sure <i>Kehf</i>.</p> <p><i>Vještine:</i> Preciznija primjena početne i pauzalne forme prilikom učenja Kur'ana.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Mogućnost teorijskog objašnjenja obrađenih tematskih cjelina.</p>
Metode izvođenja nastave:	Predavanja: 50% Vježbe: 50%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Teorija: pismena provjera (test) Praktična primjena: usmena provjera.
Literatura:	Obavezna: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Šošić: <i>Veza između kiraeta i Osmanove ortografije Kur'ana</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2005. (205 stranica)

	Dopunska: <ol style="list-style-type: none"> 1. Fadil Fazlić: <i>Mushaf Fadil-paše Šerifovića</i>, FIN, Sarajevo, 2004. (od 46. – 58. str.) 2. Teufik Muftić: <i>Arapsko pismo</i>, Orijentalni institut, Sarajevo, 1982. (od 76 – 100 str.)
--	--

Šifra predmeta: INAR 0408	Naziv predmeta: Konverzacija na arapskom jeziku		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita:5
Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Uspjeh na predmet i iz arapskog jezika zastupljenim u prethodnim semestrima za sva tri studijska programa.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	-usvajanje neophodnih jezičkih obrazaca i osposobljavanje kandidata za uspostavljanje svakodnevne komunikacije na arapskom jeziku kroz vještine slušanja, razumijevanja, govora, čitanja i pisanja; -usmeno izražavanje, čitanje i pisanje složenijih sadržaja, uz uvažavanje jezičke stvarnosti u govoru i pismu standardnog arapskog jezika; -vođenje i učešće u razgovoru i debati; -korištenje rječnika, audio i audio-vizuelnih sadržaja, savremena IT tehnologije, novina, časopisa i drugih izvora i literatura na arapskom jeziku; -uvid u izvornu literaturu na arapskom jeziku iz islamskih nauka;		
Tematske jedinice (sadržaj predmeta):	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje i biografija; Porodica, porodični ambijent i relacije i rodbina; Stanovanje, stambeni prostor, uređenje stana; 2. Islam i kultura konzumiranja hrane;Zdrava hrana, piće, posjeta restoranu; 3. Mediji u islamu i njihovi povijesni korijeni; 4. Porodični ambijent i odgoj budućih čitalaca; 5. Djetinjstvo, mladost i djeca žrtve rata; 6. Ratovi, migracije, prognani, raseljeni i izbjeglice; 7. Prirodne katastrofe i nesreće; Vrijeme i klimatske promjene; 8. Fenomen zagađenosti i očuvanja životne okoline; 9. Fenomen nezaposlenosti i potrage za poslom; 10. Načela islama; priče ljudi koji su se vratili islamu; Ateizam; Islamofobija; 11. Čitanje odlomaka iz romana "Derviš i smrt" Meše Selimovića, prijevod na arapski dr. Ahmed Smajlović; 12. Moda i modni trendovi; Hidžab 13. Fenomen ovisnosti u životu pojedinca: alkohol, droge, kocka i načini njihovog suzbijanja; 14. Bolesti savremenog doba; Donerska mreža i doniranje organa; 15. Bosna i Hercegovina, Sarajevo, geografske, povijesne i kulturološke osobnosti; Putovanja:Upoznajmo Egipat i Maroko; 		

Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Kontinuirano usvajanje leksičkih sadržaja u skladu sa nastavnim gradivom.</p> <p><i>Vještine:</i> Razvoj jezičkih vještina: slušanje, razumijevanje, usmeno izražavanje i pismeno izražavanje. Kroz dinamičnije sadržaje i složenije structure razvijati vještinu percepcije i razumijevanja složenijih dijaloga i narativnih sekvenci arapskog jezika;</p> <p><i>Kompetencije:</i> Sposobnost usmenog i pismenog izražavanja, samostalno korištenje rječnika i prevođenje određenih tekstualnih sekvenci, vođenja složenijih oblika dijaloga i učešće u mini-debatama na zadate teme, pravilno čitanje i razumijevanje više zahtjevnih nevoliziranih tekstova iz svakodnevnog života i tekstova koji tretiraju različite islamske teme; pisanje rezimea na arapskom jeziku u cilju jačanja jezičkih kompetencija; Ovladavanje leksičkim fondom od 1000 riječi i mogućnost razumijevanja i uspostavljanja svakodnevne komunikacije.</p>
Metode izvođenja nastave:	Praćenje audio-vizualnih sadržaja: uvodni razgovori i ovladavanje novom leksikom; prezentacije; vježbe konverzacije sa lektorom; jezičke igre; debate; gostujući profesori.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Provjera znanja vrši se na tri nivoa:</p> <p>1.Prvi parcijalni ispit sa 30% od ukupnog broja poena u formira razgovora između studenata/ca, lektora i predmetnog nastavnika.</p> <p>2.Čitanje i prezentacija knjige, 20%;</p> <p>3.Drugi parcijalni ispit sa 40% od ukupnog broja poena (usmeno i pismeno izražavanje koje sukusira pređene sadržaje);</p> <p>Prisustvo nastavi za redovne student uz određene aktivnosti boduje se do 10% konačne ocjene.</p> <p>Za prolaznu ocjenu potrebno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja i u konačnici imati min 55 % i na parcijalnim ispitima i u ukupnom bodovnom rezultatu.</p> <p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <p>a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova;</p> <p>b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda;</p> <p>c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda;</p> <p>d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda;</p> <p>e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda;</p> <p>f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Al-arabiyyalilhayat, III i IV, Mahmud Ismail Sini, Nasif Mustafa Abdulaziz, Mustafa Ahmed Sulejman, Gamia al-Malik Suud, al-Mamlaka al-Arabiyya al-Suudiyya, al-Riyad, 1994.; 2. Al-arabiyya li gayriabnaiha, Dirasawahivar fi šuunal-hayat al-yavmiyya, I i II, NazarEbaza, Dar al-sakafawa al-turas, Dimešq, Suriya, 2007.; 3. Hasan bin Muhammad al-Musaid al-Šamarani: <i>Al-Arabiyya li-l Alem</i>, Silsila fi talim al-luga al arabiyyalinaliqinbilugat al-uhra, I, Gamia al-Malik Suud, al-Mamlaka al-Arabiyya al-Suudiyya, Rijad, 2012. <p><i>Dopunska:</i></p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Al-Arabiyyabaynayadayk</i>, I,II, III,Silsila fi talimi al-luga al-arabiyya li-gayri al-natiqinbiha, magmuamin al-muallifin, al-Mamlaka al-Arabiyya al-Suudiyya, al-Riyad, 2005. 2. Muftić, Teufik: Gramatika arapskog jezika, Sarajevo, 1998. 3. Internetski izvori i informativni sadržaji; video klipovi i dokumentarni filmovi;
--	---

Šifra predmeta: INKI 0406	Naziv predmeta: Kur'anski pravopis		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45	
		Predavanja: 30	
		Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Da studenti steknu najvažnija saznanja o povijesti nastanka nauke o mushafskom pravopisu, da se teoretski i praktično upoznaju sa specifičnosti kur'anskoga pravopisa te da se osposobe za komparativnu analizu aktuelnih mushafskih izdanja.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nastanak i razvoj nauke o kur'anskom pravopisu. 2. Pisanje Kur'ana u vrijeme Poslanika, s.a.v.s. 3. Kodifikacija Mushafa za vrijeme halife Ebu Bekra. 4. Kodifikacija Mushafa u vrijeme halife Osmana. 5. Pобољшанја i standardizacija kur'anskog pravopisa. 6. Glavni predstavnici nauke o kur'anskoj ortografiji. 7. Vrste i pravila kur'anskog pravopisa. 8. Rekapitulacija/test. 9. Pitanje obaveznosti primjene Osmanove ortografije. 10. Veza između kiraeta i kur'anskog pravopisa. 11. Mišljenja pojedinih orijentalista o vezi između kira'eta i kur'anskog pravopisa. 12. Pravopisni simboli u medinskim mushafima. 13. Komparacija između turskih i medinskih mushafa. 14. Evidencija kiraeta na mushafskim marginama. 15. Rekapitulacija svih oblasti. 		
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> Poznavanje historijata kodifikacije Mushafa, principa i specifičnosti kur'anskog pravopisa.		

	<p><i>Vještine:</i> Preciznija primjena početne i pauzalne forme prilikom učenja Kur'ana.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Mogućnost teorijskog objašnjenja obrađenih tematskih cjelina.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja: 50%</p> <p>Vježbe: 50%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Teorija: pismena provjera (test)</p> <p>Praktična primjena: usmena provjera.</p>
Literatura:	<p>Obavezna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dževad Šošić: <i>Veza između kirata i Osmanove ortografije Kur'ana</i>, El-Kalem i FIN, Sarajevo, 2005. (205 stranica) <p>Dopunska:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Fadil Fazlić: <i>Mushaf Fadil-paše Šerifovića</i>, FIN, Sarajevo, 2004. (od 46. – 58. str.) 4. Teufik Muftić: <i>Arapsko pismo</i>, Orijentalni institut, Sarajevo, 1982. (od 76 – 100 str.)

Šifra predmeta: INHA 0409	Naziv predmeta: Metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni	<p>Ukupan broj sati: 45</p> <p>Predavanja: 30</p> <p>Vježbe: 15</p>		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • studenti budu upoznati s metodologijom pronalaženja i evaluacije hadisa; • osposobi studente da samostalno mogu pronaći hadis u izvornim zbirkama te utvrditi njegov stupanj vjerodostojnosti. 		
<p>Tematske jedinice:</p> <p>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Leksička i terminološka definicija <i>tahridža</i>, ukazivanje na njegovu važnosti koristi. 2. Kratak osvrt na historijski razvoj <i>tahridža</i>. 3. Prva djela koja su napisana o <i>tahridžu</i>. Ciljevi koji se žele postići <i>tahridžom</i>. 4. Osnovne karakteristike pet metodologija koje se primjenjuju kod <i>tahridža</i>. 5. Struktura metodologije pisanja hadiskih djela. Hadiska djela tematske prirode: <i>džami'</i>, <i>sunen</i>, <i>musannef</i>, <i>muvetta'</i>, 6. <i>Medžami'</i>, <i>zeva'id</i>, <i>mustedrek</i>, <i>mustahredž</i> i <i>džuz</i>. Hadiska djela u kojima su hadisi poredani po prenosiocima (<i>ravijama</i>): <i>musned-mesanid</i>, <i>mu'džem – me'adžim</i> i <i>taref – atraf</i>. Hadiska djela u kojima su hadisi poredani elifbaom. 		

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Pronalaženje hadisa (<i>tahridž</i>) prema početku hadisa. Podobnosti i poteškoće ove metode. 8. Rekapitulacija/Test 9. Pronalaženje hadisa na osnovu riječi navedene u dotičnom hadisu. Odlike i nedostaci ovog metoda. 10. Pronalaženje hadisa (<i>tahridž</i>) na osnovu prvog prenosioca (<i>ravije</i>) u nizu prenosilaca. Odlike i nedostaci ove metode. 11. Pronalaženje hadisa na osnovu teme dotičnog hadisa. Odlike i nedostaci ove metode. 12. Pronalaženje hadisa (<i>tahridž</i>) na osnovu očite osobine bilo u nizu prenosilaca ili tekstu jednog hadisa. Odlike i nedostaci ove metode. 13. Brojnost djela na koja se može primijeniti ova metoda. 14. Najpoznatiji softverski programi i elektronske baze hadisa koji omogućavaju pronalaženje hadisa. 15. Rekapitulacija svih tema.
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studentima će nakon uspješno savladanog gradiva biti poznata metodologija pronalaženja i evaluacije hadisa.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će moći samostalno pronaći hadis u izvornim zbirkama te utvrditi njegov stupanj vjerodostojnosti.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne za valjano razumijevanje metodologije pronalaženja i evaluacije hadisa i bit će u stanju samostalno pronaći hadis u izvornim zbirkama te utvrditi njegov stupanj vjerodostojnosti.</p>
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tahhan (Et-) Mahmud, <i>Usulut-tahridž ve dirasetul-esanid</i>, Mektebetul-me'arif, Bejrut, 1981. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abdulmehdi ibn Abdulkadir ibnAbdulhadi, <i>Muhadarat fit-tahridž</i>, Džami'atul-Ezher, 1987. 2. Beka'i 'Ali Najif, <i>Tahridžul-hadisiš-šerif</i>, Darul-bešair el-islami, Bejrut, 1921.

Šifra predmeta: INHA 0410	Naziv predmeta: Normativni hadis		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • upoznati studente s hadisima koji normiraju temeljna šerijatskoppravna pitanja 		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	2. Značaj šerijatskoppravnog normiranja temelja islama 3. Taharet, abdest, tejemum, mjesečno pranje i gusul 4. Namaska vremena, uvjeti namaza, skrušenost u namazu, skraćivanje i spajanje namaza 5. Džamija 6. Vrste namaza 7. Namaz za umrlog 8. Rekapitulacija/Test 9. Vrste posta 10. Itikaf i teravih namaz 11. Sadekatul-fitr 12. Zekat, obaveznici zekata, kategorije primalaca 13. Obaveznost hadža, vrste i sastavni dijelovi 14. Sklapanje bračnog ugovora 15. Dopuštene i zabranjene forme kupoprodajnih transakcija 16. Rekapitulacija svih oblasti		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti u stanju razumijevati hadisku terminologiju koja se odnosi na šerijatskoppravna pitanja.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će biti u stanju čitati i pravilno razumijevati hadisku literaturu koja se bavi šerijatskoppravnim pitanjima.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne da o temeljnim šerijatskoppravnim pitanjima govore relevantno pozivajući se na autentične kur'anske i hadiske tekstove.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.		
Literatura:	<i>Obavezna:</i> 1. Tahavi(Et-), <i>Šerh me'anil-asar</i> , Alemul-kutub, Bejrut, 1994. <i>Dopunska:</i>		

	1. San'ani (Es-), <i>Subulus-selam šerh Bulugil-meram</i> , Džem'ijja Ihja'iturasil-islami, Kuvajt, 1997.
--	---

Šifra predmeta: INRP 0421	Naziv predmeta: Pedagoška komunikologija		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 4
	Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Osnovni cilj ove naučne discipline je uvesti studente u područje komunikacijskih procesa i odnosa te im razviti sposobnost komuniciranja i komunikativnog djelovanja. Zato je neophodno da student sagledava važnosti komunikativnog djelovanja u procesu odgoja i obrazovanja i da interpersonalno komuniciranje shvati kao razvojni pedagoški proces.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje studenata sa programom, obavezama i načinom rada. 2. Definicija i oblici razgovora. 3. Verbalni i neverbalni razgovor u školi. 4. Sadržaji i odnosi u toku razgovora. 5. Osobni i psihodinamski aspekti razgovora. 6. Povratne informacije, slušanje i razgovor o razgovoru. 7. Prvi parcijalni ispit. 8. Načini i stilovi razgovora u školi. 9. Kompleksni problemi odgoja i izobrazbe. 10. Rješavanje kompleksnih problema odgoja i izobrazbe. 11. Konflikti u školi. 12. Svađe u školi. 13. Agresivnost u školi. 14. Socijalna inteligencija – pretpostavka uspješnih ljudskih odnosa. 15. Drugi parcijalni ispit. 		
Ishodi učenja:	Razvoj i unapređenje socio-komunikacijskih kompetencija studenata kako bi kao budući odgajatelji/nastavnici (od predškolskog do visokoškolskog nivoa) mogli na učinkovit i konstruktivan način sudjelovati u interakciji i komunikaciji sa djecom i odraslima, kreirati kvalitetne odnose sa djecom, roditeljima i kolegama, te na taj način poticati optimalno odgojno-obrazovno ozračje.		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Prezentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %

	Prisustvo i aktivnost studenata	5,5	10
	Individualni/timski projekat	11	20
	Prvi parcijalni ispit	19,25	35
	Drugi parcijalni ispit (pismeni i usmeni)	19,25	35
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brajša, P. (1993). <i>Pedagoška komunikologija</i>. Zagreb: Školske novine. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Napan, K. (1994). <i>Kako djelotvorno raditi s ljudima</i>, Zagreb: Alinea. 2. Reardon K., Kathleen (1998). <i>Interpersonalna komunikacija – gdje se misli susreću</i>. Zagreb: Alinea. 3. Rosenberg, M. (2006). <i>Nenasilna komunikacija - jezik suosjećanja</i>. Osijek: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava. 4. Schulz von Thun, F. (2005). <i>Kako međusobno razgovaramo 3</i>. Zagreb: Erudita. 5. Schulz von Thun, F. (2005). <i>Kako međusobno razgovaramo 2</i>. Zagreb: Erudita. 6. Schulz von Thun, F. (2006). <i>Kako međusobno razgovaramo 1</i>. Zagreb: Erudita. 7. Glasser, W. (1994). <i>Kvalitetna škola</i>. Zagreb: Educa. 8. Plut, D. i Marinković, Lj. (1994). <i>Konflikti – šta s njima</i>. Beograd: Kreativni centar. 9. Neill, S. (1994). <i>Neverbalna komunikacija u razredu</i>. Zagreb: Educa. 10. Goleman, D. (2007). <i>Socijalna inteligencija – Nova nauka o ljudskim odnosima</i>. Beograd: Geopoetika. 		

Šifra predmeta: INHA 0411	Naziv predmeta: Pedagoško djelovanje Muhammeda, s.a.v.s.		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • studenti budu upoznati s glavnim faktorima odgoja u uzornom životu Muhammeda, s.a.v.s. • osposobi studente da na pozitivan način djeluju na izgrađivanje odgojnih faktora u svojim sredinama 		

<p>Tematske jedinice:</p> <p><i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pedagoška dimenzija Poslanikove, s.a.v.s., ličnosti 2. Poslanikovo, s.a.v.s., formiranje pozitivnih faktora odgoja 3. Izgrađivanje budućih roditelja kao odgajatelja 4. Izgrađivanje harmonične porodice kao bitnog odgojnog faktora 5. Izgrađivanje zajednice 6. Izgrađivanje odgojno-obrazovnih institucija 7. Poimanje slobodnog vremena 8. Permanentni odgoj (odgoj odraslih) 9. Rekapitulacija / Test 10. Načela Poslanikovog, s.a.v.s., odgojnog rada. Načelo svrsishodnosti 11. Načelo aktivnosti i pozitivne orijentacije 12. Načelo mnogostranosti i primjerenosti 13. Načelo individualizacije i socijalizacije 14. Načelo jedinstvenosti i dosljednosti 15. Rekapitulacija svih tema.
<p>Ishodi učenja:</p>	<p><i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti upoznati s glavnim faktorima odgoja u uzornom životu Muhammeda, s.a.v.s.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će moći identificirati najznačajnije faktore i načela u odgoju ličnosti i primjenjivati najprimjerenija načela u svoj radu.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne da daju svoj doprinos pravilnom razvijanju različitih faktora odgoja te da u svom odgojnom radu koriste najprimjerenija načela.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<p>Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.</p>
<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Abduldževad es-Sejjid Bekr, <i>Felsefetut-terbijetil-islamijja fil-hadisiš-šerif</i>, Darul-fikril-'arebi. 2. Ali Abdulhalim Mahmud, <i>Osnovi islamske pedagogije: elementi islamskog pedagoškog tretiranja formativnog perioda djetinjstva i mladosti</i>, (prijevod s arapskog: Mehmed Kico), Islamski pedagoški fakultet u Zenici, Zenica; El-Kelimeh, Novi Pazar, 2008. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bešir Ekrem i Muhammed Rida, <i>Odgoj djece u svjetlu Kur'ana i sunneta (sa praktičnim primjerima za razne uzraste)</i>, (s engleskog preveo: Amir Mehić), Ilum, Bužim, 2007. 2. Jusuf Hattar Muhammed, <i>Et-Terbija el-imanijja ven-nefsijja lil-evlad fi dav'i ilmin-nefs veš-šeriatil-islamijja</i>, El-Hadžerul-esved, Damask, 2002. 3. Kurdić Šefik, <i>Pedagogija Muhammeda, a.s.: prikaz odgojnih metoda posljednjeg Allahovog Poslanika</i>, Islamski pedagoški fakultet u Zenici, Zenica, 2011. 4. Kutb Muhamed, <i>Menhedžut-terbijetil-islamijja</i>, Daruš-šuruk, Bejrut.

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Muhamed Nur ibn Abdilhafiz, <i>Menhedžut-terbijjetin-nebevija lit-tifl</i>, Darul-vefa..., El-Mensura, 1993. 6. Mursi Muhammed, <i>Umijeće podizanja djece. Praktična islamska pedagogija za savremeno doba</i>, Srebreno pero, Sarajevo, 2004. 7. Ulvan Abdullah Nasih, <i>Terbijjetul-evlad fil-islam</i>, Darus-selam, El-Kahira, 1996. 8. Vukasović Ante, <i>Pedagogija</i>, Zagreb, 1991.
--	--

Šifra predmeta: INTE 0412	Naziv predmeta: Povijest tumačenja Kur'ana u BiH		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Terminologija tefsira Historija i metodologija tefsira		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati se sa klasičnim i savremenim tefsirskim misliocima koji su porijeklom iz Bosne te tefsirskim katedrama ustanovljenim u Bosni i Hercegovini i tefsirskim djelima izučavanim, napisanim ili prepisanim u Bosni i Hercegovini. Poseban naglasak dat je tumačenju Kur'ana u Bosni i Hercegovini od 1878. godine do danas.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Historijski kontekst; epohe Bosne i Hercegovine; koncept medresa u Osmanskom carstvu (1463-1878) i tumačenje Kur'ana; Predmet tafsira u bosanskim medresama u doba Osmanskog carstva; Uloga komentatorskog nasljeđa trojice komentatora Kur'ana: az-Zamahšarija, al-Baydawija i anNasafija. 2. sedmica: Znameniti bosanski komentatori Kur'ana u doba Osmanskog carstva, Abdullah Bošnjak, Allamek, Šejh Jujo, Ibrahim Opijač... Ahli-Sunijska tradicija u bosanskim medresama, sufijska tradicija u bosanskim medresama u tumačenju Kur'ana. Dolazak Austrougarskog carstva (1878), povlačenje bosanskih medresa u sebe, pokušaji austrougarskih reformi i odbrana konzervativizma u bosanskim medresama, preliminarna pitanja o prevođenju Kur'ana na bosanski (srpski, hrvatski). Uloga Safvet-bega Bašagića (1870-1934) u reformatorskom pokretu bosanskohercegovačkih muslimana. 3. sedmica: Opća pitanja u tumačenju islama u periodu Austrougarskog carstva u Bosni (1878-1908.): Kakvu školu imati? Kakvu odjeću nositi? Kakvu kapu na glavu stavljati? Smije li musliman nositi šešir? Da li žena muslimanka može otkriti svoje lice i odbaciti feredžu i zar? Da li imati savremene škole? Da li žensku djecu slati u savremene škole? Smije li muslimanka biti društveno angažirana? Da li imati samostalnu (i od Istanbula i Porte nezavisnu) Islamsku zajednicu? 4. sedmica: Organizacijska pitanja osnivanja Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini; osnivanje i uspostava Rijasetu Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini 1882. godine; Opća pitanja u tumačenju islama: 		

	<p>Smiju li se muslimani iseljavati u Tursku i da li se to može tumačiti islamskom hidžrom; Šta je sa starim muslimanskim grobljima u Bosni i da li se mogu iskorištavati za stanogradnju, parkove, puteve; Da li služiti u austrougarskoj vojsci i da li je to "islamski" dopušteno; Kako urediti sistem vakufa.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. sedmica: Prodor reformatorskih ideja iz Kaira i Carigrada/Istanbula, nastanak svjetovnih listova Bošnjaka (1891) i Behara (1900), razvoj koncepta islama kao vjere, kulture i civilizacije, kritika koncepcija koje tvrde da je islam državna ili imperijalna ideologija; potrebe novih pristupa Kur'anu; koncepcije o Kur'anu kao "vjerskoj knjizi" islama; Pojava prijevoda Kur'ana Miće Ljubibratića (1895); Pojava Mehmedbega Kapetanovića Ljubušaka (um. 1902) i njegov rad na reformi; rane bosanskomuslimanske koncepcije o Evropi; pitanja uvođenja bosanskog jezika kao medija na kojem se tumači Kur'an i islam. 6. sedmica: Dolazak Mehmeda Džemaludina Čauševića (1870-1938) na ulemansku i intelektualnu scenu Bosne i Hercegovine; rad na reformi pisma; uvođenje latinice u vjersku štampu; promoviranje komentara Kur'ana al-Manar; promoviranje reformatorskih ideja Muhammeda 'Abduh i Rešida Ridaa; Pojava arebice (modificirano arapsko pismo, da se njime piše na bosanskom jeziku); uloga arebice u pojavi prvih vjerskih časopisa i kalendara (Mekteb, Tarik, Muallim...); tretman Kur'ana na stranicama tih časopisa. 7. sedmica: Prevođenje reformskih autora s arapskog i turskog; prvi prijevodi dijelova komentara Kur'ana al-Manar na bosanski i uloga Šukrije Alagića i Mehmeda Džemaludina Čauševića; pojava rasprava o Kur'anu kao knjizi koja podržava "progres" i "napredak"; pojava panislamističkih ideja u tumačenju islama i Kur'ana u Bosni; uloga mostarskog časopisa Biser. 8. sedmica: Prvi parcijalni ispit 9. sedmica: Kratka povijest prevođenja Kur'ana na bosanski (srpski, hrvatski) jezik; Prijevodi Kur'ana: Mićo Ljubibratić (Hercegovac), Beograd 1895; Mehmed Džemaludin Čaušević – hfz. Muhamed Pandža 1937; Ali Riza Karabeg, Mostar, 1937; Prijevod Kur'ana s komentarom (tzv. Džuzovi VIS-a), 1966, 1967. i 1967. (Husein Đozo, Abdurahman Hukić, reis ulema Sulejman Kemura); Besim Korkut, Sarajevo, 1977; Mustafa Mlivo, Bugojno, 1994.; Esad Duraković, Sarajevo, 2004. 10. sedmica: Razvoj islamskog mišljenja i tumačenja Kur'ana u Bosni i Hercegovini od 1930-1945; Uloga Mehmeda Džemaludina Čauševića u razvoju Kur'anskih studija u periodu 1930-1938; početak novih polemika oko prevođenja Kur'ana; glavni protagonisti polemika u sarajevskim i tuzlanskim muslimanskim i islamskim časopisima. 11. sedmica: Pojava tradicionalnih islamskih časopisa u Bosni i Hercegovini, Hikmet u Tuzli (1929-1936), el-Hidaje u Sarajevu (1936-1945), tretman Kur'ana na stranicama ovih časopisa; Uloga Mehmeda Handžića (1906-1944) u oživljavanju tradicionalnih islamskih studija u Bosni i Hercegovini; tretman Kur'ana u Handžićevim tekstovima; pojava ideja al-Ikhwan al-Muslimun u Bosni, Kur'an u knjizi "Islam u svjetlu istine" dr Mehmedalije Metiljevića, glavne islamske i komentatorske rasprave pred Drugi svjetski rat; Adem Bise i rasprave o Kur'anu; Pojava časopisa "Glasnik IVZ-a" (1933) i tretman Kur'ana na njegovim stranicama. 12. sedmica: Sumarni pregled bosanskomuslimanskih pogleda na prevođenje Kur'ana na bosanski (i uopće, na druge jezike) od kraja XIX
--	--

	<p>do kraja XX stoljeća, glavna pitanja: Da li je prijevod Kur'ana obavezan prenijeti riječi originala; Da li je prijevod Kur'ana obavezan prenijeti ideje originala; Da li prijevod Kur'ana valja čitati i kao original; Da li prijevod Kur'ana valja čitati kao prijevod; Da li prijevod Kur'ana mora odražavati i da li može odražavati stil Kur'ana; Da li prijevod Kur'ana mora izraziti stil prevodioca; Da li prijevod Kur'ana valja čitati kao savremen originalu; Da li prijevod Kur'ana valja čitati kao savremen prevodiocu; Da li Kur'an prevoditi prozom; Da li Kur'an prevoditi poezijom.</p> <p>13. sedmica: Doba nakon Drugog svjetskog rata i prilagođavanje diskursa o islamu općem socijalističkom trendu; ukidanje i zatvaranje medresa; ukidanje vakufskih zaklada; marginaliziranje islamskih studija; pregled rijetkih knjiga i brošura koje su se pojavile u ovo vrijeme (1945-1960).</p> <p>14. sedmica: Pojava Huseina Đoze (1912-1982), oživljavanje ideja komentatorske škole al-Manar; glavna Đozina djela; Kur'an i tumačenje Kur'ana u djelima Huseina Đoze; Uloga Đoze u prevođenju Kur'ana na bosanski jezik; interpretacije islama: islam kao vjera koja je "u skladu sa" socijalizmom; osnivanje Islamskog teološkog fakulteta 1977. godine i razvoj tumačenja Kur'ana u Bosni i Hercegovini; Uloga Nerkeza Smailagića, Ibrahima Hodžića, Vehbije Hodžića, Kasima Dobrače, Ibrahima Trebinjca... u razvoju Kur'anskih studija.</p> <p>15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata.</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p><i>Znanje:</i> studenti stiču znanje o klasičnim i savremenim tefsirskim misliocima koji su porijeklom iz Bosne te tefsirskim katedrama ustanovljenim u Bosni i Hercegovini i tefsirskim djelima izučavanim, napisanim ili prepisanim u Bosni i Hercegovini.</p> <p><i>Vještine:</i> stiču vještinu da interpretiraju klasično i savremeno tefsirsko mišljenje u Bosni i Herecegovni.</p> <p><i>Kompetencije:</i> stiču kompetenciju da predstave glavne mislioce tefsira porijeklom iz Bosne; da prepoznaju glavna pitanja klasičnog i savremenog tefsirskog mišljenja u BiH.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>predavanje, prezentacije</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<p><i>Redovni:</i></p> <p>prezentacije: 20</p> <p>prva parcijala: 40 bodova</p> <p>završni ispit: 40 bodova</p> <p><i>Vanredni:</i></p> <p>prva parcijala: 50 bodova;</p> <p>završni ispit: 50 bodova.</p>
<p>Literatura:</p>	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Karić Enes, <i>Prilozi za povijest islamskog mišljenja u Bosni i Hercegovini XX.stoljeća</i>, El-Kalem, Sarajevo, 2004.</p> <p><i>Dopunska:</i></p>

	<p>2.Đozo Husein, <i>Izabrana djela</i>, El-Kalemi Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2006.</p> <p>3.Karčić Fikret, <i>Društveno-pravni aspect islamskog reformizma, Islamski teološki fakultet</i>, Sarajevo, 1990.</p>
--	--

Šifra predmeta: INAK 0411	Naziv predmeta: Pregled ranog muslimanskog mišljenja		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studente upoznati s ranim i prvim razvijenim školama teologije, tesavvufa i filozofije muslimana, potom s najistaknutijim ličnostima, učiteljima u oblasti teologije, tesavvufa i islamske filozofije, te, na kraju, predstaviti im osnovne teološke probleme prvih muslimanskih škola.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<p>I Temat: Rana religijska misao (I/VII – III/IX st.)</p> <p>1. sedmica: Upoznavanje sa sadržajem predmeta i predstavljanje osnovnih karakteristika ranog muslimanskog mišljenja</p> <p>2. sedmica: Uporedni razvoj dvije rane tradicije – Ehlulbejt i ashahul hadis (I/VII st.)</p> <p>3. sedmica: Rane teološke škole (I/VII i II/VIII st.) (haridžije, kaderiti, džebrije, murđžije, sifatiije)</p> <p>4. sedmica: Pravnici četiri pravne škole i „njihova“ <i>creda</i> (II/VIII i III/IX st.)</p> <p>II Temat: Sistematske škole teologije (II/VIII – IV/X st.)</p> <p>5. sedmica: Prva sistematska teološka škola – mu'tezile</p> <p>6. sedmica: Nastanak šiitskog kelama</p> <p>7. sedmica: Prvi parcijalni ispit</p> <p>8. sedmica: Eš'arijska teološka škola</p> <p>9. sedmica: Maturidijska teološka škola</p> <p>10. sedmica: Daljnji razvoj teoloških škola – tahavije i zahirije</p> <p>III Temat: Tesavvuf (II/VIII – VI/XII)</p>		

	<p>11. sedmica: Asketska forma tesavvufa (Hasan Basri, Rabija Adevija, Muhasibi, Ibn EbiDun'ja, Maruf Kerhi, DžunejdBagdadi, Sirri Sekati, Ebu Talib Meki, SehlTustari, Ebu Bekr Šibli)</p> <p>12. sedmica:Ekstatični tesavvuf (Bajeziđ Bistami i Mensur Halladž)</p> <p>13. sedmica: Sistematizacija tesavvufa i institucionalni tesavvuf (Ebu Hamid el-Gazali, i Abdul Kadir Gejlani)</p> <p>IV Temat: Islamska filozofija (III/IX – VI/XII st.)<i>gost predavač</i></p> <p>14. sedmica: Sistematska filozofija (Kindi, i Ebu Bekr Razi), neoplatonizam, neopitagorejstvo i škola iluminacije (Farabi, Ibn Sina, Ihvanu safa, i Suhraverdi), te peripatetička filozofija u Španiji (Ibn Massara, Ibn Hazm, Ibn Badže, Ibn Tufejl, Ibn Rušđ)</p> <p>15. sedmica: REKAPITULACIJA</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Krećući se sadržajem ovoga predmeta, studenti će se upoznati s povijesnim pregledom razvoja muslimanske religijske misli u prvih šest vijekova islama, razvijane u tri pravca: teologija, koja podrazumijeva ranu fazu te period sistematski razvijanih doktrina unutar sunnijske i šiijske interpretativne tradicije, tesavvuf, unutarnja, misao i praksa islama, te islamska filozofija, njegovana i u istočnim muslimanskim društvima i u muslimanskom društvu islamske Španije na zapadu.</p> <p><i>Vještine:</i> Uspješnim savladavanjem gradiva, studenti će moći izvoditi časove namijenjene osnovnim upoznavanjem učenika osnovnih i srednjih škola sa muslimanskim intelektualnim nasljeđem.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Nakon odslušanoga kursa, studenti će steći kompetencije adekvatne selekcije literature u kojoj se tretira rana i klasična muslimanska intelektualna historija.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. eks katedra 50 %</p> <p>2. razgovori30 %</p> <p>3. prezentacije 20 %</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti:</i></p> <p>1. aktivnost na času (prisustvovanje i prezentacija) 10 %</p> <p>2. Prva parcijala 45 %</p> <p>3. Druga parcijala 45 %</p> <p><i>Vanredni studenti:</i></p> <p>1. mogućnost:</p> <p>1. Prva parcijala 50 %</p> <p>2. Druga parcijala 50 %</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Adnan Silajđić, „Uvod“, u Hrestomatiji: <i>Rane škole kelama</i>, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2004., str. 7.-16.</p>

	<p>2. M. Abdel Haleem, „Rani kelam (definicija i historijski razvoj)“, u Hrestomatiji: <i>Rane škole kelama</i>, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2004., str. 17.-35.</p> <p>3. Isma'il R. al-Faruqi, LoisLamyaa-Faruqi, „Kelam (teologija)“, u Hrestomatiji: <i>Rane škole kelama</i>, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2004., str. 37.-52.</p> <p>4. Tabataba'i, „Izvor i rast ši'izma“, u knjizi: <i>Ši'a u islamu</i>, Zagreb, Mešihat Islamske zajednice u Hrvatskoj, 1996., str. 41.-55.</p> <p>5. Adnan Silajdžić, „Život i djelo Abu Al-HasanaAl-Aš'arija 873.-935.“, u Hrestomatiji: <i>Rane škole kelama</i>, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2004., str. 125.-135.</p> <p>6. M. M. Sharif, „Maturidizam“, u Hrestomatiji: <i>Rane škole kelama</i>, Sarajevo, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, 2004., str. 259.-274.</p> <p>7. Abdul Kadir Isa, <i>Istine o tesawwufu</i>, Tuzla, Nakšibendijskatekija „Šejh Ahmed Nuruddin“ (Katedra Mesnevije)-Odbor Islamske zajednice Tuzla, 1998., str. 53.-60.; 216.-219.; i 234.-251.</p> <p>8. M. M. Sharif, <i>Historija islamske filozofije</i>, Zagreb, August Cesarec, tom I, str.: 440.-454. (Razi)</p> <p>9. Henry Corbin, <i>Istorija islamske filozofije</i>, Sarajevo, „Veselin Masleša“, 1987., str.: 140.-143. (Kindi); 151.-157. (Ibn Sina); 123.-125. (Ihvanus-safa); 182.-195. (Suhreverdi);143.-149. (Farabi), i 196.-219. (Ibn Masarra, Ibn Hazm, Ibn Badže, Ibn Tufejl, Ibn Rušd)</p>
--	--

Šifra predmeta: INAK 0412	Naziv predmeta: Pregled učenja tesavvufa		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslovzaupis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Studentima Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu ponuditi temeljne obavijesti o fenomenu tesavvufa, njegovome mjestu u povijesti muslimanskog mišljenja te duhovnom utjecaju na svakodnevnu praksu mišljenja i djelovanja muslimana, od njegova nastanka do danas.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica „Definicija i izvori tesavvufa“ 2. sedmica „Teorije o porijeklu tesavvufa“ 3. sedmica „Povijesni razvitak tesavvufa“ 		

	<p>4. sedmica „Jezik tesavvufske literature”</p> <p>5. sedmica „Škole tesavvufa”</p> <p>6. sedmica „Sayr-isuluk – <i>scala perfectionis</i> duhovnog putnika na duhovnoj stazi sufizma “</p> <p>7. sedmica „Sufijska metafizika”</p> <p>8. sedmica „Sufijska literatura”</p> <p>9. sedmica TEST</p> <p>10. sedmica „Sufijski redovi”</p> <p>11. sedmica „Sufijska terminologija”</p> <p>12. sedmica „Sufijska eshatologija”</p> <p>13. sedmica „Duhovno viteštvo (<i>futuwwa</i>) i vodič na putu vlastita sufijskog <i>mi'raja</i>”</p> <p>14. sedmica „Sufijski redovi u Bosni i Hercegovini”</p> <p>15. sedmica Rekapitulacija</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p><i>Znanje:</i> U okviru ovog kolegija svršenicima će steći osnovne informacije o duhovnom fenomenu tesavvufa, temeljnim pojmovima njegova duhovnog nauka, povijesti, osnovnim pravcima mišljenja, glavnim derviškim zajednicama i njihovim institucijama.</p> <p><i>Vještine:</i> Polaganjem ovoga predmeta svršenicima Fakulteta će biti u mogućnosti: a) prezentirati osnovne ideje sufijskoga nauka džematlijama; b) kompetentno predstaviti na kulturnome nivou značaj sufijske tradicije u oblikovanju religijske baštine bosanskih muslimana; c) da na mikrorazini (prvenstveno u mjestima svoga imamskoga rada) detektiraju materijalno-duhovnu ostavštinu sufijskog stvaralaštva.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Polaganjem ovoga predmeta svršenicima stječu bazična znanja, koja im omogućavaju da upoznaju vjernike sa osnovama sufijske misli.</p>
<p>Metode izvođenja nastave:</p>	<p>1. ekskatedra 60 %</p> <p>2. workshops 20 %</p> <p>3. prezentacije 20 %</p>
<p>Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:</p>	<p><i>Redovni studenti:</i></p> <p>1. aktivnost na času (prisustvovanje i seminar) 30%</p> <p>2. Prvi parcijalni ispit 35%</p> <p>3. Drugi parcijalni ispit 35%</p> <p><i>Vanredni studenti:</i></p> <p>1. Prvi parcijalni ispit 50%</p>

	2. Drugi parcijalni ispit 50%
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rešid Hafizović, <i>Temeljni tokovi sufizma</i>, 'Bemust', Zenica, 1999. 2. Sejjid Hossein Nasr, <i>Živi sufizam</i>, Institut 'Ibn Sina', Sarajevo, 2007.; 3. Đemal Čehajić, <i>Derviški redovi u Jugoslaviji</i>, Sarajevo, 1987. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Samir Beglerović, <i>Tesavvuf Bosne u vidicima Fejzulaha Hadžibajrića</i>, Sarajevo, 2015.

Šifra predmeta: INFI 0410	Naziv predmeta: Religija i pravo		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Istraživanje religijske dimenzije prava i pravne dimenzije religije. Razmatraju se poimanje religije u pravu, historijski razvoj ideje slobode religije, međunarodni i domaći sistem zaštite prava na slobodu religije, odnosi države i religije u komparativnom ustavnom pravu i odnosi prava na slobodu religije i drugih ljudskih prava.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznavanje s planom predavanja. Definiranje religije u pravu. 2. Historijski razvoj ideje slobode religije. 3. Međunarodna i domaća zaštita slobode religije. 4. Modeli odnosa države i religije u komparativnom ustavnom pravu. 5. Islam i zapadnoevropski modeli odnosa države i religije. 6. Sloboda vjerovanja i vjerskog govora. 7. Iskazivanje religije i njena dopuštena ograničenja. 8. Parcijalni ispit I 9. Individualna savjest i država. 10. Odnos prava na slobodu religije i drugih ljudskih prava 11. Religijska autonomija. 12. Saradnja države i religijskih zajednica. 13. Religijsko obrazovanje u školama. 		

	<p>14. Religija i politika.</p> <p>15. Rezime i evaluacija.</p>
Ishodi učenja:	<p>Nakon odslušanog i položenog predmeta studenti će biti u stanju da:</p> <p>a) predstave i protumače najvažnije odredbe međunarodnih i domaćih pravnih dokumenata koje garantiraju pravo na slobodu religije i pravo na nediskriminaciju na osnovu religije ili uvjerenja;</p> <p>b) objasne kako funkcioniraju međunarodni i domaći mehanizmi pravne zaštite slobode religije;</p> <p>c) elaboriraju historijski razvoj ideje slobode religije;</p> <p>d) diferenciraju različite modele uređenja odnosa između države i religije u komparativnom ustavnom pravu;</p> <p>e) analiziraju ključne komponente normativnog jezgra prava na slobodu religije, kao što su sloboda vjerovanja i vjerskog govora, sloboda iskazivanja religije i dr. služeći se konkretnim primjerima iz prakse domaćih i međunarodnih sudova;</p> <p>f) diskutiraju o područjima preklapanja ali i tenzijama između prava na slobodu religije i drugih ljudskih prava.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>Predavanja; prezentacije; analize tekstova (deklaracije i konvencije o ljudskim pravima, zakoni, podzakonski akti, sporazumi države i vjerskih zajednica, sudske odluke itd.); radionice; vježbe i dr.</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Seminarski rad: 20 bodova</p> <p>Aktivnost na predavanjima: 10 bodova</p> <p>Parcijalni ispit I: 35 bodova</p> <p>Parcijalni ispit II: 35 bodova</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Karčić, Fikret, <i>Religija i pravo: kratak uvod</i>, Connectum, Sarajevo, 2011., 70 str.</p> <p>2. Begović, Nedim, "Ustavni okvir i Zakon o slobodi vjere i pravnom položaju crkava i vjerskih zajednica u BiH", u: Edin Šarčević i Drago Bojić (ur.), <i>Sekularnost i religija: BiH i regija</i>, Fondacija Centar za javno pravo, Sarajevo, 2015, str. 71-98.</p> <p>3. <i>Sloboda vjere ili uvjerenja: priručnik</i>, ur. Tore Lindholm (i dr.), prijevod: Nedim Begović i Azra Mulović, CNS, Sarajevo, 2015, str. 67-86, 139-242, 299-354.</p> <p>4. Odredbe o pravu na slobodu religije i nediskriminaciji na osnovu religije ili uvjerenja u ključnim međunarodnim i domaćim pravnim dokumentima</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. <i>Religija i pravo: hrestomatija</i>, priredio: Fikret Karčić, Fakultet islamskih nauka u Sarajevu, Sarajevo, 2004.</p> <p>2. <i>Religija i sekularna država</i>, ur. Ahmet Alibašić, Fondacija Konrad Adenauer, EuropeanAbrahamic Forum i Međureligijski institut u BiH, Sarajevo, 2007.</p>

	<p>3. Nedim Begović, „Vjerski simboli u javnoj sferi: uporednopravna perspektiva”, <i>Novi Muallim</i>, Udruženje ilmije Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini, Sarajevo, XII/2011, br. 45, str. 43-50.</p> <p>4. Emir Kovačević, <i>Sloboda vjere u praksi Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu</i>, Friedrich-Naumann-Stiftung für die Freiheit Bosnien-Herzegowina, Sarajevo, 2013.</p> <p>5. Nedim Begović, „Iskazivanje vjere na radnom mjestu: presude Evropskog suda za ljudska prava o predstavkama muslimanskih apelanata”, <i>Context</i>, I/2014, br. 2, str. 21-38.</p> <p>6. Emir Kovačević, <i>Sloboda vjere na radnom mjestu u SAD</i>, CNS, Sarajevo, 2015.</p> <p>7. <i>Sloboda vjere ili uvjerenja: priručnik</i>, ur. Tore Lindholm (i dr.), prijevod: Nedim Begović i Azra Mulović, CNS, Sarajevo, 2015. (poglavlja koja nisu svrstana u obaveznu literaturu).</p> <p>8. Begović, Nedim, „Definiranje slobode religije u savremenoj islamskoj misli”, <i>Zbornik radova</i>, Univerzitet u Sarajevu – Fakultet islamskih nauka, Sarajevo, 2015., br. 18/2014., str. 133-142.</p> <p>9. Begović, Nedim, „Institucionalizacija islama iz perspektive evropskih standarda o autonomiji vjerskih zajednica”, <i>Novi Muallim</i>, Udruženje ilmije Islamske zajednice u BiH, Sarajevo, XVI/2015, br. 63, str. 22-29.</p>
--	--

Šifra predmeta: INAK 0413		Naziv predmeta: Savremeni religijski pokreti	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45	
		Predavanja: 25	
		Seminar: 20	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznati studente s temeljnim karakteristikama nove (izmijenjene) religioznosti, oblicima alternativne religioznosti, te karakteristikom djelovanja i učenja novih religijskih pokreta.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<p>1. sedmica „Uvodna razmatranja: Značaj izučavanja fenomena novih (savremenih) religijskih pokreta“</p> <p>2. sedmica „Uzroci nastanka, definicija i izvori“</p> <p>3. sedmica Seminar: Osnovne karakteristike savremenih religijskih pokreta</p> <p>4. sedmica</p>		

	<p>„Vjerovanja i podjela novih religijskih pokreta (<i>religija mladih</i>)“</p> <p>5. sedmica</p> <p>Seminar: Problem creda kod Savremenih religijskih pokreta</p> <p>6. sedmica</p> <p>Fenomeni: New Age i Next Age</p> <p>7. sedmica</p> <p>„Najrašireniji NRP: Mormoni, Jehovini svjedoci, Adventisti, i Pokret svjesnosti Krišne“</p> <p>8. sedmica</p> <p>(<i>Prvi parcijalni ispit</i>)</p> <p>9. sedmica</p> <p>„Problem odnosa nove religioznosti i moderne znanosti: Scijentistička crkva, Transcendentalna meditacija i NLO religije“</p> <p>10. sedmica</p> <p>Seminar: Tipologija i aktuelnost Savremenih religijskih pokreta</p> <p>11. sedmica</p> <p>„Revitalizacija paganstva: Wicca, okultizam i sotonizam“</p> <p>12. sedmica</p> <p>Seminar: Problem reinterpretacije tradicionalnih oblika vjerovanja</p> <p>13. sedmica</p> <p>„Savremeni religijski pokreti u popularnom kulturnom izrazu i parodični religijski izrazi: religija džedaja, matriksizam, Crkva leteće špagetne pošasti, i Nevidljivi ružičasti jednorog“</p> <p>14. sedmica</p> <p>Seminar: Utjecaj popularne kulture na religioznost</p> <p>15. sedmica</p> <p>„Alternativna religioznost i iscjeliteljstvo“</p>
<p>Ishodi učenja:</p>	<p><i>Znanje:</i> Nakon uspješnoga okončanja ovoga kursa, studenti će: a) steći osnovna i proširena saznanja o karakteristikama religioznosti savremenoga čovjeka, temeljnim načinima iskazivanja religioznosti u XX i XXI vijeku, te najraširenijim modernim religijskim pokretima (kultovima); b) biti u stanju analizirati bazna učenja zastupljena u formalnim i neformalnim oblicima nove religioznosti, te ih međusobnu uspoređivati i, posljedično, razlikovati; c) moći ih djelimično kritički osloviti iz perspektive: 1) tradicionalne religioznosti 2) vlastitog muslimanskog teološkog učenja</p> <p><i>Vještine:</i> Polaganjem ovoga predmeta, studenti će biti u mogućnosti: a) kompetentno razgovarati sa baštinicima nove religioznosti odnosno sljedbenicima NRP; b) u određenoj mjeri tumačiti učenja NRP, odnosno snagom apstraktnoga mišljenja razumjeti prirodu onih učenja koja nisu posebno</p>

	<p>obrađivana za vrijeme izvođenja silabusa; c) prepoznati nove teorije razvijane među NRP te ih, u određenoj mjeri, moći teološki valorizirati na osnovu poznavanja temeljnih karakteristika nove religioznosti</p> <p><i>Kompetencije:</i> Uspješnim savladavanjem propisanog gradiva, student će moći: <i>u profesionalnome smislu</i>, prepoznavati rješenja za realiziranje inicijalnog dijaloga sa savremenim kulturnim izrazima i društvenim vrijednostima te sa sljedbenicima odnosno aktivnim članovima NRP; preuzimati djelimičnu odgovornost u osmišljavanju različitih programa čiji je cilj oprezno, kritičko otvaranje prema izazovima nove religioznosti; <i>u ličnom aspektu</i>, steći nužne uslove za daljnje samostalno razvijanje u oblasti razumijevanja i djelimičnog valoriziranja savremenih oblika religioznosti</p>
Metode izvođenja nastave:	<p>1. eks katedra 35 %</p> <p>2. razgovor 30 %</p> <p>3. seminar 35 %</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p><i>Redovni studenti:</i></p> <p>1. aktivnost na času (prisustvovanje i seminar) 30%</p> <p>2. Prvi parcijalni ispit 35%</p> <p>3. Drugi parcijalni ispit 35%</p> <p><i>Vanredni studenti:</i></p> <p>1. Prvi parcijalni ispit 50%</p> <p>2. Drugi parcijalni ispit 50%</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <p>1. Adnan Silajdžić, „Križa religijskog identiteta u današnjem svijetu“</p> <p>2. Tomislav Ivančić, „Credo novih religioznih pokreta“ (u knjizi: <i>Novi religiozni pokreti</i>, str. 40.-57.); Mijo Nikić, „Fenomen novih religioznih pokreta istočne i zapadne provenijencije“ (u knjizi: <i>Novi religiozni pokreti: Zbornik radova sa znanstvenog simpozija Filozofskog fakulteta Društva Isusove o novim religioznim pokretima</i>, Zagreb, Filozofsko-teološki institut Društva Isusove, 1997., str. 17.-29.)</p> <p>3. Mijo Nikić, „Križa New Agea“, u časopisu: <i>Obnovljeni život</i>, 56/3, 2001., str. 373.-383.</p> <p>4. Wilhelm Bartz, „Mormoni“, u knjizi: <i>Sekte danas</i>, Zagreb, Kršćanska sadašnjost, 1984., str. 72.-79.; „Jehovini svjedoci“, u knjizi: <i>Magija – Cijela istina</i>, Zagreb, Verbum, 2012., str. 211.-225.; Wilhelm Bartz, „Adventisti“, u knjizi: <i>Sekte danas</i>, str. 29.-44.; Juraj Kolarić, „Hare Krišna“, u knjizi: <i>Novi religiozni pokreti</i>, str. 278.-284.</p> <p>5. Otto Bischofberger, „Scijentološka Crkva“, u knjizi: <i>Novi religiozni pokreti</i>, Đakovo, 2002., Karitativni fond „UPT“, str. 24.-28.; Otto Bischofberger, „Transcendentalna meditacija (TM)“, u knjizi: <i>Novi religiozni pokreti</i>, str. 11.-15.; Danijel Sinani, „NLO religije – počeci i glavni oblici“, u časopisu: <i>Etnoantropološki problemi</i>, god. V, sv. 1, 2010., str. 119.-127. i 133.-136.;</p> <p>6. Sonja Miličević Vukelić, „Wicca – Kratki pregled uvjeta postanka i razvoja wiccanske prakse od 19. do 21. stoljeća“, u knjizi: <i>(Neo)gnostički i (neo)paganskikultovi</i>, Zagreb, Veritas, 2016., str. 126.-138.; Bernhard Wenisch,</p>

	<p>„Moderni satanizam“, u knjizi: <i>Satanizam: Crne mise, vjera u demone, kult vještica</i>, Đakovo, Karitativni fond „UTP“, 2010., str. 20.-36.</p> <p>7. „Bioenergija“, str. 47.-62.; „Homeopatija“, str. 157.-166. (u knjizi: <i>Magija – cijela istina: Članci o okultizmu objavljeni u dvomjesečniku „Ljubite jedni druge“</i>, Zagreb, Pokret krunice za obraćenje i mir, 2012.)</p> <p>* UKUPNO 150 str.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. <i>Novi religiozni pokreti: Zbornik radova sa znanstvenog simpozija Filozofskog fakulteta Družbe Isusove o novim religioznim pokretima</i>, Zagreb, Filozofsko-teološki institut Družbe Isusove, 1997.</p>
--	---

Šifra predmeta: INRP 0422		Naziv predmeta: Socijalna psihologija	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45	
		Predavanja: 30	
		Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je studente upoznati sa osnovnim pojmovima i teorijskim perspektivama iz područja socijalne psihologije, sa osnovnim metodama i tehnikama istraživanja u društveno-psihološkom kontekstu te sa složenim psihosocijalnim procesima koji općenito prate dvosmjernu interakciju između društva i ličnosti u različitim segmentima društvenog života.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u socijalnu psihologiju 2. Osnovne metode i tehnike istraživanja u socijalnoj psihologiji 3. Socijalna spoznaja 4. Socijalna percepcija 5. Samopoimanje 6. Samoopravljanje i potreba za očuvanjem samopoštovanja 7. Stavovi i promjena stava 8. Konformizam 9. Grupni procesi 10. Međusobna privlačnost 11. Prosocijalno ponašanje 12. Agresivnost 13. Predrasude 14. Socijalna psihologija i zdravlje: stres 		
Ishodi učenja:	<ul style="list-style-type: none"> - Imati uvid u predmet i pristup izučavanja Socijalne psihologije. - Poznavati osnovne psiho-socijalne pojmove i procese važne za razumijevanje ponašanja čovjeka u društvenom kontekstu. - Prepoznati važnost usvojenih psiholoških spoznaja za razumijevanje ponašanja čovjeka u različitim životnim situacijama i segmentima života. 		

	- Pratiti i kritički analizirati prisustvo analiziranih psiho-socijalnih procesa i pojava te mogućnosti njihovih primjena u svakodnevnom životu i radu.
Metode izvođenja nastave:	Frontalna nastava, rad u manjim i većim grupama, individualni rad.
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	* <i>Prijedlog (koji je podložan izmjenama prije početka svake studijske godine):</i> 1. Prisustvo i aktivnost na časovima 10%, 2. Prezentacija psiholoških pojmova 10% 3. Prvi parcijalni ispit 30 % 4. Drugi parcijalni ispit 50%
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aronson E., Wilson D.T., Akert R.(2005). <i>Socijalna psihologija</i>. Zagreb: Mate. 2. Mladen Zvonarević (1985). <i>Socijalna psihologija</i>. Školska knjiga, Zagreb. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kreč D., Kračild S.R, Balaki L. I.(1972) <i>Pojedinac u društvu</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 2. Baron, R.A. Byrne, D. (1991). <i>Socijalna psihologija</i>. Razumijevanje ljudske interakcije, (interni prijevod - Rijeka, 1992-95), Boston: Allyn & Bacon. 3. Nenad Havelka. <i>Socijalna percepcija</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, 1992. 4. Hewstone, M. i Stroebe, W. <i>Uvod u socijalnu psihologiju</i>. Naklada Slap, Jastrebarsko, 2002. 5. Pennington, D.C. <i>Socijalna psihologija</i>. Jastrebarsko, Naklada Slap, 1997. 6. Nikola Rot. <i>Znakovi i značenja: verbalna i neverbalna komunikacija</i>. Beograd, Plato, 2004. 7. Tijana Mandić. <i>Komunikologija: psihologija komunikacije</i>. Beograd, 1998. 8. Ismet Dizdarević. <i>Agensi socijalizacije ličnosti</i>. Sarajevo, 2003. 9. Ismet Dizdarević. <i>Nezaborav usjeklina genocida</i>. Sarajevo, 2003. 10. Ivan Šiber. <i>Osnove političke psihologije</i>. Politička kultura, Zagreb, 1998.

Šifra predmeta: INIC 0411	Naziv predmeta: Studije genocida		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		

Preduslov za upis:	-
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ovaj predmet ima cilj da studente upozna sa pojmom, definicijom, historijom, okolnostima i posljedicama fenomena genocida u njegovim najrazličitijim oblicima s naglaskom na moderno doba. U tom kontekstu bit će obrađeni karakteristični primjeri genocida u Svijetu. Posebna pažnja bit će posvećena agresiji na Bosnu i Hercegovinu 1992-1995 i istovremenom genocidu nad Bošnjacima, posebno u pogledu motiva (historijska pozadina i korijeni mržnje, neposredni uzroci genocida, uloga ideologije, propagande), sredstava (organiziranje i izvršenje genocida, identificiranje žrtava, psihologija ubica, uloga posmatrača), međunarodnog odgovora (Šta se znalo? Šta je učinjeno? Šta je moglo biti učinjeno? Koja je odgovornost međunarodne zajednice?) i savremenih posljedica (procesuiranja zločina genocida, reparacija, restitucije, predstavljanja u umjetnosti i književnosti, sjećanja, suočavanja sa individualnom i kolektivnom prošlošću, pomirenjem).
Tematske jedinice:	<p>1. sedmica: Uvod: definicija; kako izučavati genocid: mikro i makro plan; komparacije</p> <p>2. sedmica: Genocid prije 20. st.: Korijeni savremenog genocida; Genocid u 20. stoljeću I: Ekstremni genocid - Holokaust</p> <p>3. sedmica: Genocid u 20. stoljeću II: Genocid na kraju 20. st.: Bosna i Ruanda</p> <p>4. sedmica: Genocid u 20. stoljeću III: Zašto je 20. st. bilo stoljeće genocida?</p> <p>5. sedmica: Motivi, historijska podloga i neposredni faktori koji kulminiraju u genocidu – slučaj BiH</p> <p>6. sedmica: Sredstva: organizovanje genocida, identifikovanje žrtve, psihologija počinioca i uloga pasivnih posmatrača – slučaj BiH</p> <p>7. sedmica: Implementacija: Ubijanja, deportiranje,</p> <p>8. sedmica: Implementacija II: logori, silovanje; Kulturocid / Duhovni genocid</p> <p>9. sedmica: Vjera i genocide; Zločini na prostoru HZ Herceg Bosne; Bošnjačka odgovornost</p> <p>10. sedmica: Šta je učinjeno i šta je moglo biti učinjeno? – slučaj BiH: Odgovornost međunarodne zajednice za intervenciju; Embargo</p> <p>11. sedmica: Posljedice i suočavanje s njima Krivica; Suđenje državama i pojedincima: Njemačka i Japan, Kambodža, MKSJ, MKS</p> <p>12. sedmica: Reparacije: Jevreji, Romi, BiH; Restitucija: Njemačka, Japan, BiH; Sjećanje</p> <p>13. sedmica: Pomirenje, praštanje i vjerske zajednice: Njemačka i Japan, BiH; Predstavljanje: film, muzeji, memorijali, literatura</p> <p>14. sedmica: Poricanje i skrivanje; Dobri ljudi u zlim vremenima: pravednici</p> <p>15. sedmica: Rekapitulacija</p>
Ishodi učenja:	<i>Znanje:</i> Poznavanje pojma, definicije, historije, najčešćih okolnosti i posljedica fenomena genocida u njegovim najrazličitijim oblicima s naglaskom na moderno doba.

	<p><i>Vještine:</i> Krihička historijska svijest i uvaŹavanje razliiitosti i kompleksnosti ljudskog iskustva s genocidom.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Sposobnost suoiavaanja sa fenomenom genocida bez zapadanja u simplifirirana objašnjenja i rješenja temeljena na mrŹnji.</p>
Metode izvođenja nastave:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Predavanja 60% 2. Video prezentacije i iitananje originalnih izvora 20% 3. Prezentacije studenata 20%
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<ul style="list-style-type: none"> - Učešće u nastavi (za vanredne studente učešće u konsultativnoj nastavi) 10%; - Esej 20% (na temu odobrenu od nastavnika); - Parcijalni ispit 30% (iz građiva za prvih sedam sedmica); - Završni ispit 40% konačne ocjene. <p>Za prolaznu ocjenu nuŹno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja. Probijanje rokova biće sankcionirano oduzimanjem jednog boda za svaki dan kašnjenja.</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hrestomatija <i>Studije genocida</i>, ur. Ahmet Alibašić, 2018 <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Balić, Smail, „Međuvjersko pomirenje“, <i>Most</i>, vol. 26, br. 128-29 (39-40) (juli-aug. 2000). 2. iekić, Smail, <i>Agresijana Republiku Bosnu i Hercegovinu: planiranje, priprema, izvođenje</i>, Sarajevo, Institut za istraŹivanje zločina i Kult B, 2004, 2 toma. 3. Klakić, Slobodan, <i>Zločin bez kazne: genocid nad Srbima: dokumenti o progonu i teroru, svedočanstva o Źrtvama, vremenu, mestu i sredstvima zločina</i>, Beograd: Litera, 1991. 4. Kurdulija, Strahinja, <i>Atlas ustaškog genocida nad Srbima 1941-1945</i>, Beograd: Europublic, 1994. 5. Mihrović, Azher i drugi, ur., <i>Źrtve srebreničke apokalipse</i>, Tuzla, Organizacija demobilisanih boraca općine Srebrenica, 2002, 97-100. 6. Mihrović, Azher, <i>Nacionalno mitomansko prokletstvo</i>, Sarajevo, Kaligraf, 2002, 227-43. 7. Mileusnić, Slobodan, <i>Duhovni genocid 1991-1995</i>. Beograd: Muzej Srpske pravoslavne crkve, 1996. 8. Minić, Miloš, <i>Pregovori između Miloševića i Tuđmana o podeli Bosne i Hercegovine u Karađorđevu marta 1991.</i>, Beograd, Društvo za istinu o antifašističkoj NOB u Jugoslaviji (1941-45), 1998. 9. Nikiević, Vojislav P., <i>Istraga poturica: mit ili stvarnost</i>, Podgorica, Almanah, 2001. 10. Opačić, Petar i drugi, ur., <i>Genocid nad Srbima u dvadesetom veku</i>, Beograd: IDD Grafopublik, 1992. 11. Popović, Miodrag, <i>Vidovdan i iasni krst</i>, Slavaljublje, Beograd, 1976.

Šifra predmeta: INRP 0423	Naziv predmeta: Školska pedagogija		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 4
	Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Ciljevi predmeta: osposobiti studente za kompetentno djelovanje u školskom prostoru; upoznati ih sa temeljnim kretanjima savremene teorije i prakse škole, te ih osposobiti da budu akteri savremenih razvojnih događanja u školi. Posebno ih opskrbiti kompetencijama odgojnog djelovanja u školi.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Škola kao društveno povijesni fenomen. 2. Transformacija škole u reformskim pravcima pedagogije. 3. Škola kao socijalizacijska ustanova. 4. Škola kao sistem i organizacija (teorijsko-metodološki problemi proučavanja sustava i organizacije: pojmovno šarenilo, različiti pristupi, različiti modeli , projiciranje hipotetičkih modela škole, zakonska regulativa rada škole). 5. Škola i društveno okruženje. 6. Školska kultura i dominantne vrijednosti. 7. Prvi parcijalni ispit. 8. Faktori škole. 9. Dominantne teorije škole; Reformske teorije škole i savremene teorije. 10. Duhovnoznanstvena teorija škole; Deskolarizacija škole – radikalne teorije škole. 11. Nastava i razvojnost učenika. 12. Sistem usavršavanja nastavnika i saradnika škole. 13. Partnerstvo porodice i škole. 14. Dokimološki aspekt djelovanja škole. 15. Drugi parcijalni ispit. 		
Ishodi učenja:	Razvoj i unapređenje stručnih kompetencija studenata kako bi kao budući odgajatelji / nastavnici (od predškolskog do visokoškolskog nivoa) mogli na učinkovit i konstruktivan način sudjelovati u interakciji i komunikaciji sa djecom i odraslima u školskom okruženju, kreirati kvalitetne odnose sa djecom, roditeljima i kolegama, te na taj način poticati optimalno odgojno-obrazovno školsko ozračje.		
Metode izvođenja nastave:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predavanja ▪ Seminari ▪ Radionice ▪ Vježbe ▪ Timski rad ▪ Samostalni zadaci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Internet ▪ Konsultacije ▪ Mentorski rad ▪ Istraživanje ▪ Presentacije ▪ Praktični rad 	
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Obaveza:	Prolaz 55 %	Ukupno 100 %

	Prisustvo i aktivnost studenata	5,5	10
	Individualni/timski projekat	11	20
	Prvi parcijalni ispit	19,25	35
	Drugi parcijalni ispit (pismeni i usmeni)	19,25	35
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Stevanović, M. i Ajanović, Dž. (1997). <i>Školska pedagogija</i>. Varaždinske Toplice: Tonimir. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Armstrong, T. (2008). <i>Najbolje škole - Kako istraživanje razvoja čovjeka može usmjeravati pedagošku praksu</i>. Zagreb: Educa. 2. Armstrong, T. (2008). <i>Višestruke inteligencije u razredu</i>. Zagreb: Educa. 3. Bognar, L., Štumpf, B. (1998.). <i>Model osnovne škole</i>. Zagreb: Udruga roditelja Korak po korak. 4. Bruner, J. (2000). <i>Kultura obrazovanja</i>. Zagreb: Educa. 5. Freire, P. (2002). <i>Pedagogija obespravljenih</i>. Zagreb: Odras. 6. Glasser, W. (1999). <i>Nastavnik u kvalitetnoj školi</i>. Zagreb: Educa. 7. Glasser, W. (2000). <i>Svaki učenik može uspjeti</i>. Zagreb: Komunikologija. 8. Glasser, W. (1994). <i>Kvalitetna škola</i>. Zagreb: Educa. 9. Gossen, D., Anderson, J. (1996.). <i>Stvaranje uvjeta za kvalitetne škole</i>. Zagreb: Alineja. 10. Green, B. (1996). <i>Nove paradigme za stvaranje kvalitetnih škola</i>. Zagreb: Komunikologija. 11. Henting, F. (2000). <i>Humana škola</i>. Zagreb: Educa. 12. Janković, P., Rudić, R. (2002.). <i>Školska pedagogija</i>. Sombor: Učiteljski fakultet. 13. Jensen, E. (2005). <i>Poučavanje s mozgom na umu</i>. Zagreb: Educa. 14. Key, E. (2000). <i>Stoljeće djeteta</i>. Zagreb: Educa. 15. Lavrnja, I. (1983). <i>Položaj učenika u odgojno-obrazovnom procesu (grupi)</i>. Rijeka: ICR 16. Ledić, J. (1999). <i>Škola i vrijednosti</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. 17. Madelin, M. (1991). <i>Osloboditi školu</i>. Zagreb: Educa. 18. Marzano, R.J.; Pickering, D.J.; Pollock, J.E. (2006). <i>Nastavne strategije: Kako primijeniti devet najuspješnijih nastavnih strategija</i>. Zagreb: Educa. 19. Matijević, M. (2001). <i>Alternativne škole</i>. Zagreb: Tipex 20. Pivac, J. (1995.). <i>Škola u svijetu promjena</i>. Zagreb: Institut za pedagojska istraživanja Filozofskog fakulteta. 21. Prilozi sa Interneta, TV i radio emisije. 22. Vrcelj, S. (1996). <i>Kontinuitet u vrednovanju učenikova uspjeha</i>. Rijeka, Pedagoški fakultet u Rijeci. 23. Vrcelj, S. (2000). <i>Školska pedagogija</i>. Rijeka: Filozofski fakultet u Rijeci. 24. Zloković, J. (1998). <i>Školski neuspjeh- problem učenika, roditelja i nastavnika</i>. Rijeka: Filozofski fakultet. 		

Šifra predmeta: INTE 0413		Naziv predmeta: Tematski tefsir II	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslovzaupis:			
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta Tematski tefsir II jeste sa studenti imamskog smjera ovladaju glavnim temama Kur'ana, da se upoznaju sa klasičnim i savremenim načinima "komentatorskog tematiziranja" Kur'ana. U okviru predmeta Tematski tefsir II studentima će se prezentirati najvažnije ili glavne teme Kur'ana, uvešće se u metodologiju "tematiziranja" Kur'anskog teksta, upoznaće se sa "netematskim" ustrojstvom Kur'ana i komentatorskom potrebom da iz svoga vremena "tematiziraju Kur'an".		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. sedmica: Bog kao "tema" Kur'ana 2. sedmica: Čovjek kao "tema Kur'ana", čovjek kao pojedinac, čovjek u društvu 3. sedmica: Svijet i stvaranje svijeta, svjetovi po Kur'anu, vidljivi i nevidljivi svjetovi 4. Ljudske zajednice u Kur'anu, narodi u Kur'anu, zajednice u Kur'anu 5. sedmica: Priroda na stranicama Kur'ana, nebo, zemlja, zvijezde 6. sedmica: Mineralni svijet i biljni svijet Kur'ana (flora), životinjski svijet Kur'ana 7. sedmica: Poslanstvo (risalat) i vjerovjesništvo (nubuwwat) kao tema Kur'ana 8. sedmica: Prvi parcijalni ispit 9. sedmica: Dobro i zlo kao tema Kur'ana, porijeklo zla i pitanje čovjeka 10. sedmica: Čovjek na Ovom svijetu i pitanje odgovornosti 11. sedmica: Brak i bračne zajednice, muž i žena kao "tema Kur'ana" 12. sedmica: Odnosi među ljudima (poslovanje) 13. sedmica: Duhovni svjetovi Kur'ana, meleki/andeli, džini, demoni, sotone 14. sedmica: Eshatološke teme Kur'ana, Raj i Pakao, Berzah 15. sedmica: Rezime i verifikacija prisustva studenata. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> student stiču uvid u glavne teme Kur'ana i upoznaju se sa klasičnim i savremenim načinima "komentatorskog tematiziranja" Kur'ana.</p> <p><i>Vještine:</i> razvijaju sposobnost da procijene značaj i važnost tema Kur'ana.</p> <p><i>Kompetencije:</i> stiču kompetenciju da definiraju i opišu teme Kur'ana; da "tematiziraju" Kur'anski Tekst; da analiziraju određene kur'anske teme.</p>		
Metode izvođenja nastave:	predavanje, prezentacije, čitanje i analiziranje tefsirskih tekstova		
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<i>Redovni:</i> Aktivnost na nastavi: 20 bodova;		

	Prva parcijala 40 bodova; Završni ispit: 40 bodova Vanredni: esej: 20 bodova Prva parcijala: 40 bodova; Završni ispit: 40 bodova.
Literatura:	Obavezna: 1. Fazlur Rahman, <i>Glavne teme Kur'ana</i> , El-Kalem, Sarajevo, 2012.

Šifra predmeta: INRP 0424	Naziv predmeta: Teorije odgoja: islamska perspektiva		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 4
Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Upoznavanje studenata sa najrelevantnijim tradicionalnim i modernism teorijama odgoja.		
Tematske jedinice:	1. Uvod u teorije odgoja, pluriperspektivan pristup 2. Ideja odgoja; fenomenologija odgoja; odnos odgoja i obrazovanja; odgojne realnosti i misao o odgoju 3. Povijesno-filozofsko i religijsko tematiziranje odgoja 4. Tradicionalne i modern teorije odgoja 5. Ideja odgoja i obrazovanja u klasičnoj islamskoj filozofiji; znanstveno-teorijske impostacije 6. Odgoj u horizontu islamske duhovnosti 7. Odgoj, jedini put do čovjeka (Ž. Ž. Ruso, I. Kant) 8. Provjera znanja 9. Odnos etike i teorije odgoja; moralne vrijednosti kao temelj odgoja 10. Savremene teorije odgoja; Kritička teorija i njeni odjeci u modernim teorijama odgoja 11. Paulo Freireova teorija odgoja; <i>Pedagogija oslobođenja</i>		

	<p>12. Znanost o odgoju u horizontu hermeneutike</p> <p>13. Savremene islamske teorije odgoja</p> <p>14. Postmoderna i karakter teorijsko-odgojnih diskursa: izazovi savremenom religijskom odgoju;</p> <p>15. Kriza odgoja i kriza porodice –izazovi savremenom teorijsko-odgojnom mišljenju</p>
Ishodiucenja:	Razumijevanje i kritičko promišljanje tokova i “modela” mišljenja u modernism i recentnim teorijama odgoja i obrazovanja; prepoznavanje i primjenjivanje relevantnih i djelotvornih metoda i teorijskih znanja u rješavanju savremenih problema odgoja i obrazovanja.
Metode izvođenja nastave:	Predavanje i vježbe
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>Predavanje, aktivnost u nastavi i konsultacije 10%</p> <p>Esej/ Seminarski rad 20%</p> <p>Dva parcijalna ispita po 35% = 70%</p>
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Behešti, M., Dža'feri, M. (2009) <i>Stavovi islamskih mislilaca o odgoju i obrazovanju</i> (svezak2). Sarajevo: Fondacija “MulaSadra”. (odabrana poglavlja) 2. Gudjons, H., <i>Pedagogija – temeljna znanja</i>. Educa, Zagreb, 1994. (odabrana poglavlja) 3. Gudjons H., <i>Postmoderna i nauka o vaspitanju</i>. Pedagogija, Beograd 40(3), Beograd, 2002. (str. 17- 32). 4. Freire, Paulo, <i>Pedagogija autonomije</i>, Clio, Beograd, 2017. (odabrana poglavlja) 5. Isanović, Nusret, <i>Refleksije o kulturnim i društvenim fenomenima: odgoj, realnosti, tolerancija, islamofobija</i>, El-Kalem : CNS, Sarajevo, 1016. (odabrana poglavlja) 6. König, E., P. Zedler, <i>Teorije znanosti o odgoju</i>. Educa,Zagreb, 2001. 7. Lenzen, D., <i>Vodič za studij znanosti o odgoju</i>. Educa, Zagreb, 2002. (odabrana poglavlja) 8. Refi'i, B., <i>Stavov iislamskih mislilaca o odgoju i obrazovanju</i> (svezak 3), Fondacija “MulaSadra”, Sarajevo, 2012. (odabrana poglavlja). 9. Wan Daud, N. Wan M., <i>Syed Muhammed Naqubi al-Attas – obrazovna filozofija i praksa: izlaganje originalnog koncepta islamizacije znanja</i>, Tugra, Sarajevo, 2010. (odabrana poglavlja) <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dufour, B., W. Curtis (ur.), <i>Studij o dgojno-obrazovnih znanosti - Uvod u ključne discipline</i>, Educa, Zagreb, 2013. 2. Liessman, K. P., <i>Teorija neobrazovanosti, zablude društva znanja</i>, Naklada Jesenskii Turk, Zagreb, 2009. 3. Morin, E., <i>Odgoy za budućnost: sedam temeljnih spoznaja nužnih u odgoju za budućnost</i>, Educa, Zagreb, 2002. 4. Nasr, S. H., <i>Tradicionalni islam u modernom svijetu</i>, El-Kalem, Sarajevo, 1994.

Šifra predmeta: INHA 0412		Naziv predmeta: Tradicijske odgojne teme	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	-		
Cilj (ciljevi) predmeta:	<ul style="list-style-type: none"> • studenti budu upoznati s temeljnom terminologijom, leksikom i metodologijom koja je zastupljena u hadiskim zbirkama u kojima se obrađuje odgojne teme te na koji način Božiji Poslanik, s.a.v.s., govori o moralnim principima i normama i kako ih pretače u konkretne modalitete življenja • ugledajući se na Poslanikove, s.a.v.s., nenadmašne riječi i njegovu uzornu praksu izgrađuje kod studenta najviše duhovne, moralne i intelektualne kvalitete. 		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Općenito o odgoju i moralu kroz termine (<i>edeb, huluk</i>) koji se koriste u hadiskim zbirkama 2. Poglavlje o iskrenosti i pokajanju 3. Poglavlje o strpljivosti i samokontroli 4. Poglavlje o svjesn 5. osti Allaha, dž.š., i pouzdanju 6. Poglavlje o umjerenosti i istrajnosti 7. Poglavlje o poticanju na dobro i sprečavanju negativnosti 8. Rekapitulacija / Test 9. Poglavlje o natjecanju i potpomaganju u dobru 10. Poglavlje o međusobnom poštivanju i uvažavanju drugih 11. Poglavlje o uspostavljanju dobrih međuljudskih odnosa 12. Poglavlje o samilosti i potpomaganju ugroženih kategorija društva 13. Poglavlje o izražavanju posebne pažnje prema ženi 14. Poglavlje o pažnji i samilosti prema roditeljima 15. Poglavlje o podršci i poticaju mladih 16. Rekapitulacija svih oblasti. 		
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Studenti će nakon uspješno savladanog gradiva biti upoznati s temeljnom terminologijom, leksikom i metodologijom koja je zastupljena u hadiskim zbirkama u kojima se obrađuje odgojne teme te na koji način Božiji Poslanik, s.a.v.s., govori o moralnim principima i normama i kako ih pretače u konkretne modalitete življenja.</p> <p><i>Vještine:</i> Studenti će moći razlučivati pozitivno od negativnog ponašanja te biti potaknuti da istrajavaju u pozitivnom djelovanju.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Studenti će posjedovati teorijsko znanje i empirijske vještine neophodne da pozitivno moralno djeluju u okruženju u kojem se nalaze.</p>		
Metode izvođenja nastave:	Nastava će se izvoditi u formi interaktivnih predavanja i vježbi. Rad u okviru predmeta će se odvijati na individualnom i grupnom nivou. Studenti su obavezni izraditi esej i prezentirati ga pred saradnikom i ostalim kolegama studentima.		

Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Esej čini 20%, test 30%, a završni ispit 50% ocjene. Za prolaznu ocjenu neophodno je ispuniti sve elemente kontinuirane provjere znanja.
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Mustafa Seid el-Hin i dr., <i>Nuzhetul-muttekin šerh Rijadis-salihin</i>, Mu'essesetur-risala, Bejrut, 1977. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Kurdić Šefik, <i>Pedagogija Muhammeda, a.s.: prikaz odgojnih metoda posljednjeg Allahovog Poslanika</i>, Islamski pedagoški fakultet u Zenici, Zenica, 2011. Kutb Muhamed, <i>Menhedžut-terbijetil-islamijja</i>, Daruš-šuruk, Bejrut. Ulvan Abdullah Nasih, <i>Terbijetul-evlad fil-islam</i>, Darus-selam, El-Kahira, 1996.

Šifra predmeta: INAK 0406	Naziv predmeta: Učenje judaizma i kršćanstva		
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita: 5
Status: izborni	Ukupan broj sati: 45 Predavanja: 30 Vježbe: 15		
Odgovorni nastavnik/ci	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslov za upis:	Uvod u studij religije		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj predmeta je da studenti usvoje osnovna saznanja iz oblasti uporednoga izučavanja tradicija judaizma i kršćanstva, te da se upoznaju saznačenjem njihovih osnovnih duhovnih institucija.		
Tematske jedinice: <i>(po potrebi plan izvođenja po sedmicama se utvrđuje uvažavajući specifičnosti organizacionih jedinica)</i>	<ol style="list-style-type: none"> sedmica „Uvodna razmatranja“ sedmica „Terminološke napomene: „religiologija“, „historije religija“, „komparativne religije“ sedmica „Tannah i Talmud“ sedmica „Mjesta bogoštovlja“ sedmica „Jevrejski praznici“ sedmica „Objava i predaja u kršćanstvu“ sedmica „Crkva“ sedmica „Sakramenti“ 		

	<p>9. sedmica Test</p> <p>10. sedmica „Važniji kršćanski praznici“</p> <p>11. sedmica „Pravoslavno kršćanstvo“</p> <p>12. sedmica „Pravoslavna crkva u Bosni i Hercegovini“</p> <p>13. sedmica „Rimokatoličko kršćanstvo“</p> <p>14. sedmica „Rimokatolička crkva u Bosni i Hercegovini“</p> <p>15. sedmica „Protestantska konfesija“</p> <p>16. sedmica „Rekapitulacija“</p>
Ishodi učenja:	<p><i>Znanje:</i> Nakon uspješnoga okončanja ovoga kursa, studenti će: a) steći osnovna znanja o judaizmu i kršćanstvu; b) biti upoznati sa specifičnim sličnostima umonoteističkim religijama; c) upoznati se i sa međusobnim razlikama u ovim religijama.</p> <p><i>Vještine:</i> Polaganjem ovoga predmeta studenti će biti u mogućnosti: a) kompetentno prezentirati učenicima najosnovnija učenja judaizma i kršćanstva b) u određenoj mjeri porediti nauku monoteističkih religija; c) razvijati međureligijski dijalog i suživot.</p> <p><i>Kompetencije:</i> Ovim kursom studenti stječu temeljne kompetencije za izvođenje nastave u javnim obrazovnim ustanovama iz predmeta kao što su <i>Kultura religija</i> ili <i>Historija religija</i>. Poslije odslušanoga kursa svršenci će moći u svome pedagoškom radu vršiti osnovnu edukaciju u polju međureligijskoga dijaloga, te će biti u mogućnosti prezentirati bazična učenja judaizma i kršćanstva u svojim školama.</p>
Metode izvođenja nastave:	<p><i>Redovni:</i></p> <p>1. aktivnost na času (prisustvovanje i prezentacija) 20 %</p> <p>2. Prva parcijala 40 %</p> <p>3. Druga parcijala 40 %</p> <p><i>Vanredni:</i></p> <p>1. mogućnost:</p> <p>1. Prva parcijala 50 %</p> <p>2. Druga parcijala 50%</p>
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	<p>1. eks katedra 70 %</p> <p>2. workshops 20 %</p> <p>3. prezentacije 10 %</p>
Literatura:	<i>Obavezna:</i>

	<p>1. John Bowker, Religije svijeta, Znanje, Zagreb, 1998. (samo poglavlja o judaizmu i kršćanstvu), str. 112 – 159.</p> <p>2. <i>Religije svijeta</i>, KS, Zagreb, 1987. (samo poglavlja o judaizmu i kršćanstvu), str. 275 -310. i 340 – 392.</p> <p><i>Dopunska:</i></p> <p>1. Huston Smith, <i>Religije svijeta</i>, Znanje, 2010.</p>
--	---

Šifra predmeta: INAR 0409		Naziv predmeta: Uvod u arabistiku	
Ciklus: I	Godina:	Semestar:	Broj ECTS kredita:5
Status: izborni		Ukupan broj sati: 45	
		Predavanja: 30	
		Vježbe: 15	
Učesnici u nastavi:	Nastavnici i saradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduslovzaupis:	Predmeti iz arapskog jezika zastupljeni u prethodnim semestrima za sva tri studijska programa.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj ovog predmeta je da se osvijetle naravi, pravci razvoja, dometi i uloga arabistike koja se teorijski bavi pitanjima vezanim poglavito uz arapski jezik i arapsku književnost, a u širem smislu obuhvata i cjelokupnu pismenost razvijanu u okrilju arapskog jezika. Predavanjima iz ovog predmeta obuhvaćena su i djela brojnih arabista iz bližega i daljeg okruženja. Osnovna pitanja iz središta posmatranjatiču senazivnoga definisanja, metodološkogakonstituisanja ipredmetnoga opsega i pozicioniranosti ove moderne nauke u sklopu kompleksne orijentalistike, na jednoj strani, te naspram iranistike, turkologije i temeljnih islamskih nauka, na drugoj strani.		
Tematske jedinice:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definisane pojma <i>arabistika</i> 2. Sličnosti i razlike u značenjima pojmova <i>arabistika</i>, <i>arabizam</i> i <i>arabizacija</i> 3. Prednjačenje <i>arabistike</i> u sklopu <i>orijentalne filologije</i> 4. <i>Okcidentologija</i> kao pandan <i>arabistici</i> 5. Hronologija razvoja <i>arabistike</i> u Bosni i Hercegovini 6. Specifična obilježja i posebni zadaci <i>arabistike</i> u Bosni i Hercegovini 7. <i>Arabistika</i> i razvoj arapske lingvistike kod nas 8. <i>Arabistika</i> i uvidi u arapsku književnost kod nas 9. Pogled u udžbeničke i arabističke priručnike kod nas 10. Sastavljanje arapskih rječnika 11. Besplodnost polemika vođenih oko pisanja udžbenika u jugoslovenskom razdoblju 		

	<p>12. Bosanskohercegovačka iskustva iz prevođenja s arapskog jezika</p> <p>13. Arabički rukopisi kod nas i zbirke</p> <p>14. Položaj arapskog jezika kod nas i perspektive</p> <p>15. Rekapituliranje</p>
Ishodi učenja:	Polaznik nastave iz predmeta <i>Uvod u arabistiku</i> stećiće uvide u nastanak i pregled razvoja arabistike kod nas, u bližem i daljem okruženju, kako bi mu se omogućilo da ovlada širom teorijsko-metodološkom osnovom za produbljenije izučavanje te zanimljive modern discipline koja može pružiti dobre podsticaje izučavanju temeljnih islamskih nauka.
Metode izvođenja nastave:	Predavanja(70%), vježbe (30%)
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Prisustvovanje i aktivnost (5); Seminarski rad (20); Parcijalni ispit 1. (25); Parcijalni ispit 2. (50)
Literatura:	<p><i>Obavezna:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bajraktarević, Fehim (prikazuje): Besim Korkut, <i>Gramatika arapskog jezika za I i II razred klasične gimnazije</i>, u: <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i>, III-IV/1952-53., Sarajevo, 1953., str. 640-643. 2. Grozdanić, Sulejman: „Arabistika u Socijalističkoj Jugoslaviji 1945-1975.“, <i>Orijentalistika, I</i>, Ljubljana, 1977., str. 36-41. 3. Kico, Mehmed: <i>Arabistika u Prilozima za orijentalnu filologiju od 1950. do 1975. godine</i>, El-Kalem, Sarajevo, 20011. 4. Kico, Mehmed: <i>Islamska književnost između arabizma i arabistike</i>, Kikmet, Sarajevo, 2015. 5. Tanasković, Darko: „Koji arapski jezik učiti?“, <i>Filološki pregled</i>, XVIII, br. 1-4., Beograd, 1980., str. 63-71. <p><i>Dopunska:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bučan, Daniel: <i>Poimanje arabizma</i>, Mladost, Zagreb, 1980. 2. Gabrieli, Francesco: <i>Istorija arapske književnosti</i>, Svjetlost, Sarajevo, 1985. 3. Kico, Mehmed: „Arabizacija i okcidentologija u teoriji i praksi“, <i>Zbornik radova Fakulteta islamskih nauka</i>, br. 18., Sarajevo, 2015., str. 145-158. 4. Kico, Mehmed: „Arabizam i arabistika“, <i>Zbornik radova Fakulteta islamskih nauka</i>, br. 16., Sarajevo, 2013., str. 183-198. 5. Kico, Mehmed: „Bosanskohercegovačka arabistika između bošnjačkog okrilja i jugoslovenskog pokroviteljstva“, <i>Zbornik radova Fakulteta islamskih nauka</i>, br. 8., Sarajevo, 2002., str. 275-289. 6. Kico, Mehmed: „Lingvističko djelo prof. dr. Teufika Muftića (1918-2003)“, <i>Zbornik radova Islamske pedagoške akademije</i>, br. 2., Zenica, 2004., str. 147-166. 7. Kico, Mehmed: „Prevođenje u razvoju arabistike - prema zapažanjima Ahmeda Smajlovića u djelu <i>Falsafatul-istišraqi wa asaruhafil-adabi l-`arabiyil-mu`asiri</i>“, <i>Znakovi vremena Instituta Ibn Sina</i>, br. 50., Sarajevo, 2011., str. 255-269. 8. Šabanović, Hazim: <i>Književnost Muslimana Bosne i Hercegovine na orijentalnim jezicima</i>, Svjetlost, Sarajevo, 1973.